

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน
 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็ก ซึ่งวรรณกรรม
 กับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน

ปริญญานิพนธ์

ของ

ทัศนีย์ ไชยพิศพิพงค์

๒ : ก.ย. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

มกราคม ๒๕๓๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ. ท้าย ดันหยง)

.....กรรมการ

(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ. ท้าย ดันหยง)

.....กรรมการ

(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สนั่น มีบัณฑิต)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่... 27เดือน... สิงหาคมพ.ศ... 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ทศย์ ต้นหยง รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ และอาจารย์สนั่น มีขันหมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความปรารถนาดี ความกรุณาที่อาจารย์มอบให้จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้ และพื้นฐานของปริญญานิพนธ์ได้พัฒนามาจากแนวคิดและผลงานวิจัย เรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในประถมศึกษา ของรองศาสตราจารย์ทศย์ ต้นหยง (พ.ศ. 2531) ที่เป็นรากฐานในการพัฒนางานวิจัยฉบับนี้ขึ้นมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สนั่น มีขันหมาก อาจารย์ประยงค์ จินดาวงศ์ อาจารย์อานวย ทองย้อย อาจารย์วรรณพร ภิรมย์รัตน์ อาจารย์สมบูรณ์ โพธิ์อะ อาจารย์สมพร มั่นทนานุชาติ อาจารย์วิริยะ บุญยะนิवासน์ อาจารย์สุธาสินี ศรีอรุณนิรันดร์ อาจารย์ประณีต วิจิตรสรสาตร อาจารย์อรพินท์ ปิยะคุปต์ และอาจารย์วิลาวัณย์ เรื่องโต ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณประสิทธิ์ จันทรคำ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำรูปเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณไพฑูรย์ โกพิณคำ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอตอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการทำปริญญานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และคณะครูโรงเรียนบ้านสามพวง (สามัคคีพิทยา) โรงเรียนบ้านโคกแดง (ศรีมาศวิทยา) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทดลอง ใช้เครื่องมือและทำการทดลองสอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณพิชัย ปานยิ้มและเพื่อนนิสิตปริญญาโท เอกการประถมศึกษาทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา

ที่สำคัญที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เพ็ญ คุณพ่อกิตติ และพี่น้องทุกคนในตระกูล
โชติพัฒนพงศ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกำลังใจ กำลังใจ และกำลังทรัพย์จนปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

ทศน์ โชติพัฒนพงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียน.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อใบงาน.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อใบงาน.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	56
การสร้างและหาคูสมภาพเครื่องมือ.....	57
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	77
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	77
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	77
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	78
วิธีดำเนินการทดลอง.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	80
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	243

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางจำนวนนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
2 แบบแผนการวิจัย.....	62
3 การจัดเวลาในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	63
4 การใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและสื่อใบงานในแผนการสอน....	64
5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อน การทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	72
6 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	73
7 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..	74
8 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ของกลุ่มทดลอง.....	75
9 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ของกลุ่มควบคุม.....	76
10 รายงานความคิดรวบยอดและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแผนการสอน.....	102
11 แสดงการหาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยใช้วิธี มาตรฐาน 70/70.....	172
12 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร.....	173
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพ เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร.....	174
14 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง....	176
15 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม....	178

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แสดงขอบข่ายการจัดกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ.....	17
2. แผนภูมิโครงสร้างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	39
3. แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	41

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง และพัฒนาความรู้ ความคิดรวมทั้งคุณธรรมของบุคคล การให้การศึกษาแก่เยาวชนจึงต้องทำให้ครบถ้วนล้นพองเหมาะสมกัน ทั้งด้านวิชาการ ด้านการปฏิบัติ ด้านความประพฤติ ตลอดจนด้านความคิด จิตใจ และคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนเมื่ออุปการณณ์ดำเนินชีวิตอย่างครบถ้วน อันจะช่วยให้เขาได้เติบโตเป็นพลเมืองดีที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณสมบัติสามารถสร้างตัวเองได้ และดำรงชีพอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประโยชน์ และผาสุก (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2527 : 97)

การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา เป็นการจัดที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานให้คงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ ประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : ๓) ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงได้จัดหมวดประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มี 5 กลุ่ม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 6)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหของชีวิตและสังคมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ค่านิยม และนิสัยรักการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ มีความขยันอดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ รู้จักพึ่งตนเอง และมุ่งมั่นในการทำงานให้ได้ผลสำเร็จตามจุดประสงค์ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ตามควรแก่วัย และความสามารถ งานที่กำหนดให้เรียนรู้ประกอบด้วย งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 27) การจัดกระบวนการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยให้นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูจะเป็นเพียงผู้กำกับการแสดงให้คำเนิกริกรรมให้ถูกต้อง มีความสามารถในการค้นหาความรู้ สรุป และตัดสินใจเองได้ กระบวนการเรียนการสอนจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตรและดำเนินการเรียนการสอน ครูจะทบทวนที่ถ่ายทอดความรู้ แนวความคิด และหน้าที่อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแก่ผู้เรียน (สุภาพ วาดเขียน. 2520 : 2) แต่จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบว่าครูไม่สามารถสอนได้ครบเนื้อหาเนื่องจากหลักสูตรอธิบายกิจกรรมไว้มั่วชัดเจน ครูไม่สามารถทำตามได้ บางเนื้อหาไม่แนะนำกิจกรรมเป็นแนวทางให้เลย ครูขาดความรู้พื้นฐานเรื่องการทำงานและอาชีพ ขาดความถนัดและยังไม่เข้าใจหลักสูตรดีนัก (วิเชียร เทียมเมือง. 2519 : บทคัดย่อ) นอกจากนี้ครูยังมีเจตคติที่ไม่ดีต่อกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขาดความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในด้านพื้นฐานการทำงานและอาชีพ (ประเทิน มหาพันธ์. 2523 : 3) และครูส่วนใหญ่ ไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน (ลักขณา สมเชื้อ. 2523 : บทคัดย่อ) และขาดการสร้างสื่อที่มีคุณภาพเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 549 - 552) เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินการไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน คือ (Dale. 1949 : 255)

1. ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในแนวความคิดของผู้เรียน
2. ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจการเรียนรู้มากขึ้น

3. เป็นรากฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ และช่วยความทรงจำอย่างถาวร ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้
4. ช่วยให้อธิบายเท็จจริงแก่ผู้เรียน ช่วยกระตุ้นความกระหายใคร่รู้ และทำให้เกิดความอยากรทดลองหรือปฏิบัติตาม
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการด้านความรู้
6. ช่วยเสริมทักษะในการอ่าน และเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ ๆ มากขึ้น

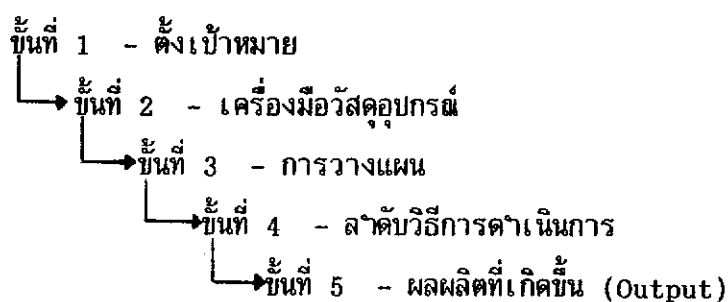
ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นมากซึ่งในปัจจุบันมีผู้ผลิตและผู้นำมาใช้มากขึ้น สนั่น บัทมะทิน กล่าวว่าผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหาช่องทางที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทักษะสามารถทำอะไรได้จริง ๆ ตามความมุ่งหมายโดยรวดเร็วที่สุด และตรึงอยู่ในความทรงจำได้อย่างถาวร ในการสร้างเสริมความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนนั้น ผู้สอนจะสร้างด้วยคำพูดแค่อย่างเดียวย่อมไม่ได้ผลเป็นธรรมดาผู้สอนจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนเข้าช่วยประกอบการสอนด้วย

ในปัจจุบันการใช้สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ เครื่องมือเครื่องใช้ ของจริง ของจำลอง วัสดุ รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารสิ่งพิมพ์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 130 - 131) สำหรับใบงานที่ใช้นในกลุ่มประสบการณ์นี้จัดได้ว่าเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีความสนใจและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบพิมพ์ที่กล่าวถึงวิธีการ และลำดับขั้นตอนในการทำงานจนกระทั่งสำเร็จงานใช้ในการฝึกทำงานภาคปฏิบัติ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยตนเอง ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำบางโอกาส (สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ และศิริกุล เทพพิทักษ์. 2525 : 91) จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับใบงานพบว่า มีข้อบกพร่อง ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 222 - 223)

1. นักเรียนบางคนไม่ชำนาญการอ่านข้อเขียน จะไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร
2. ขาดกระบวนการกลุ่ม เพราะนักเรียนเรียนคนเดียว
3. นักเรียนทำตามแบบเพียงอย่างเดียว ไม่มีความคิดริเริ่ม
4. ถ้าใช้กับนักเรียนที่ไม่มีความพร้อม ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานตามขั้นตอน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่าการใช้ใบงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีให้เลือกใบงานกับที่เรียนโดยวิธีการใช้ใบงานตามปกติ บรากว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การสร้างใบงานกับการใช้ใบงานตามปกติมีคุณภาพเท่าเทียมกัน (อัญชลี อัมไพ. 2527 : 55 - 57) ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่สามารถนำมาแก้ไขข้อบกพร่องของใบงานที่ใช้ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อทำให้คุณภาพการเรียนการสอนสูงขึ้น ซึ่งสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวนี้ คือ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ที่นับว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามความคิดรวบยอดแต่ละความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยตรง โดยเสริมพลังสื่อด้วยการสร้างเนื้อหา (Content) แก่นสาร (Theme) และข้อมูลหลักฐาน (Fact) ในประเภทหรืออรรถลักษณะ (Genre) ของแบบเรียนเชิงวรรณกรรมเข้าใจ และจูงใจ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนและเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอรรถลักษณะนั้นเป็นกระบวนการคิดที่สอดคล้องกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่อย่างชัดเจน เช่น อรรถลักษณะประเภทวิธีการ (Procedure) จะแนะแนวทางกระบวนการคิดเป็นขั้นตอนดังนี้

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ดังกล่าวนี้มีคุณลักษณะของเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) คือ (พทยั ตันหยง. 2532 : 41 - 42)

1. เป็นสื่อที่จัดเน้นและชี้แนะความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน
2. เป็นสื่อเล็ก ๆ ที่มีลักษณะเป็นบูรณาการส่วนย่อย (Miniature Integration) พอเหมาะกับการพัฒนาความคิดรวบยอดย่อยตามช่วงความสนใจองเด็กระดับประถมศึกษา
3. เป็นสื่อระดับชาวบ้านที่ครูและผู้เรียนสามารถสร้างขึ้นใช้พัฒนาตนเอง พึ่งตนเอง โดยไม่ต้องผ่านและผูกพันกับกระบวนการพิมพ์ที่ลงทุนสูง
4. เป็นสื่อที่สามารถสร้างขึ้นและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นทั้งในเมืองและชนบท เป็นทั้งการสร้างงานสอนในชนบท และการสนองแนวทางจัดหลักสูตรของประเทศไทยที่มีจุดเน้นหลักสูตรท้องถิ่น ที่จะเริ่มประกาศใช้ตั้งแต่พุทธศักราช 2534 เป็นต้นไป
5. เป็นสื่อปวงชน สามารถสร้างขึ้นสนองความต้องการทางการเรียนการสอนได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของโรงเรียนทั่วประเทศ อยู่ในขีดความสามารถของโรงเรียนทุกโรงเรียนทุกระดับที่จะสร้างขึ้นและมีสื่อนี้ใช้ได้เท่าเทียมกัน
6. เป็นสื่อที่สามารถผลิตขึ้นใช้ได้ทันเหตุการณ์ควบคู่กับแผนการสอนภาคปฏิบัติในห้องเรียน เป็นการขจัดปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนซึ่งเคยเกิดขึ้นเป็นประจำ
7. เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก (32 หน้ายก) โครงสร้างไม่ซับซ้อน ง่ายต่อการผลิตและการใช้สื่ออยู่ในขีดความสามารถของท้องถิ่นที่จะสร้างขึ้นได้ด้วยตนเองโดยจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนผสมผสานที่จะกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ใช้ทดแทนสื่ออื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขาดแคลนได้ทุกโอกาส เป็นการขจัดช่องว่างหรือจุดบอดในระบบถ่ายโยงการเรียนรู้ แม้จะมีประสิทธิภาพน้อยกว่าสื่อเทคโนโลยีระดับสูงที่สูงกว่าก็ตาม

จากลักษณะของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดังกล่าว จะเห็นว่าสื่อประเภทนี้น่าจะทำให้
พลังการสอนสูงกว่าใบงาน เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

ใบงาน	แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
1. เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับความจริง (Fact) ขาดภาพ สี สัน น่าเบื่อทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจ ในการเรียน	1. เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราว (Story) ที่มีภาพ สี สัน เร้าใจ สนุกสนาน
2. เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content) เฉย ๆ ขาดความรู้สึกรู้ว่าไม่ได้เสริมสร้าง ประสบการณ์ชีวิต	2. เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราว (Story) ที่มีตัวละคร พฤติกรรม ทำให้เกิดความรู้สึก ว่าได้มองเห็นสภาพสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิต
3. ขัดกับธรรมชาติของเด็กวัยประถมศึกษา อายุ 7 - 8 ขวบ เพราะใบงานเป็นเพียง กระดาษชิ้นหนึ่งที่มีแต่การอธิบายขั้นตอนวิธีการ ทำงานเท่านั้น ซึ่งทำให้ขาดสิ่งจูงใจหรือ ความสนใจของเด็กวัยประถมศึกษาในวัยนี้	3. สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กวัยประถม ศึกษา อายุ 7 - 8 ขวบ ที่มีความสนใจ ในแบบเรียนสำหรับเด็กตามลักษณะดังนี้ - มีโครงสร้างแบบเรียน ชัดเจน - มีภาพประกอบภาพ - เปลี่ยนแปลงจากลักษณะฟังมาสู่ลักษณะ ที่ชอบอ่าน - ยังชอบแบบเรียนประเภทชวนฝัน - อ่านอย่างอิสระ ทำอย่างผู้ใหญ่อ่าน
4. ใบงานเป็นเหมือนแผ่นใบปลิวแยกตัวไม่ ผสมผสานกลมกลืนกับกลไกการสอนและความ รู้สึกนึกคิดตามสภาพชีวิตของผู้เรียน	4. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็น แบบเรียนที่มีความผสมผสานกลมกลืนกับ กลไกการสอน และความรู้สึกนึกคิดตาม สภาพชีวิตของผู้เรียน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างและทดสอบประสิทธิภาพของแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับสื่อใบงานในการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการเรียน การสอน ผู้วิจัยจึงคิดเห็นว่าในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นั้นเป็นวัยเด็กช่วงแรกที่หลักสูตรประถม ศึกษาพุทธศักราช 2521 เน้นการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยเฉพาะงานบ้าน ที่เป็นงาน ในกลุ่มประสบการณ์นี้ที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงตัดสินใจศึกษางานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรุง และจัดอาหารในครั้งนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนง งานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรุง และจัดอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนง งานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรุง และจัดอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนง งานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรุง และจัดอาหาร ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อต้องการพัฒนารูปแบบการสร้างสื่อการสอนที่สนองการเรียนรู้ตามความคิด รวบรวมแต่ละความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ได้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

2. เพื่อนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาการเรียนการสอนที่เป็นความเปลี่ยนแปลง เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน

3. เพื่อเป็นการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มีลักษณะเป็นกลไกผสมผสานกลมกลืนกับบรรยากาศของการเรียนในห้องเรียน สนองอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาของหลักสูตรการศึกษาปัจจุบัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชายหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 281 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโคกแดง (ศรีมามาศวิทยา) อำเภอศรีมามาศ จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2534 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 52 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 26 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 60 คาบ คาบละ 20 นาที และใช้ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ บรุง และจัดอาหาร ตามแผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

5.1.1 การสอนโดยใช้สื่อ 2 ประเภท คือ

1. การสอนโดยใช้สื่อใบงาน
2. การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

5.1.2 เพศของนักเรียนคือเพศชาย เพศหญิง

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.2.2 ความสนใจในการเรียน

คํานิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจในเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ ประุง และจัดอาหาร ไปใช้ตอบข้อทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. **ความสนใจในการเรียน** หมายถึง การแสดงออกถึงความชอบ พอใจ รับผิดชอบ มีความสนใจ ความกระตือรือร้น และความตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ทั้งนี้ประเมินจากแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. **งานบ้าน** หมายถึง ประสิทธิภาพด้านการจัดบ้าน และบริการในบ้าน มารยาทในการรับประทานอาหาร การประกอบ ประุง และจัดอาหาร เลือผ้า และการแต่งกาย สำหรับการศึกษาครั้งนี้จะทดลองในเรื่อง การประกอบ ประุง และจัดอาหาร

4. **วิธีสอนโดยใช้คู่มือครู** หมายถึง การสอนที่ใช้ตามแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

5. **สื่อใบงาน** หมายถึง สื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่มีอธิบายขั้นตอนวิธีการในการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ มีส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ รายการและขั้นตอนวิธีทำ

ซึ่งใช้ประกอบการจัดกิจกรรม ภาคปฏิบัติ กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนศึกษา และปฏิบัติตามด้วยตนเอง

6. การสอนโดยใช้สื่อใบงาน หมายถึง การสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ ใบงานเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ตามแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

7. สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หมายถึง แบบเรียนที่เป็นเล่มเล็กที่ผู้วิจัยเขียน ขึ้นเป็นเรื่องราวที่มีภาพประกอบ มีตัวละคร แสดงพฤติกรรม ทำให้เห็นภาพพจน์ของสภาพชีวิตจริง ตามเนื้อหาของแผนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีขนาด 32 หน้ายก ที่สร้างขึ้นเพื่อ สนองการเรียนรู้ตามความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

8. การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หมายถึง การสอนที่จัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ในแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
- 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน
- 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน
- 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อใบงาน
- 1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อใบงาน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

ความหมาย

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กำหนดไว้ว่ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความขยันอดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ พึ่งตนเอง มีวินัย และมุ่งมั่นทำงานให้ได้ผลสำเร็จตามจุดประสงค์ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ รู้จัก และปฏิบัติ

ตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้จากประสบการณ์ จากกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรไปใช้เป็นพื้นฐานในการทำงานและประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 297)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไว้อีกดังต่อไปนี้

สมพงษ์ พงษ์สุรีย์ (2521 : 12 - 14) กล่าวว่า กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้เป็น 2 ส่วน คือ การงาน หมายถึง ลักษณะนิสัยในการทำงาน กระบวนการความสามารถและเจตคติในการทำงาน ส่วนพื้นฐานอาชีพ หมายถึง ความรู้ และทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับอาชีพ

ธารง บัวศรี (2521 : 1 - 8) กล่าวว่า การศึกษาเพื่องานอาชีพ หมายถึง การศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ ทั้งที่เป็นอาชีพอิสระหรืออาชีพรับจ้าง ทั้งในส่วนที่ต้องให้ความรู้พื้นฐานและทักษะอย่างง่าย ๆ ตามความต้องการและความสามารถของผู้เรียนให้เน้นหนักไปในด้านปูพื้นฐานสร้างความสนใจ และความสำนึกในความสำคัญของงานอาชีพรวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในอาชีพ

สตาเลย์ (Staley. 1971 : 11 - 19) กล่าวว่า การงานและพื้นฐานอาชีพเป็น การจัดการศึกษาที่เป็นเรื่องทักษะ ความรู้และลักษณะนิสัยที่จำเป็นสำหรับการเตรียมอาชีพต่าง ๆ

จากนิยามความหมายสรุปได้ว่า กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะนิสัย และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน เพื่อนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดีและการเตรียมพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป

จุดประสงค์ทั่วไป

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีจุดประสงค์ทั่วไปดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ.

2525 : 297)

1. ให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานที่เป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต
2. ให้สามารถแสวงหาความรู้ ปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันได้
3. ให้มีความรับผิดชอบ ยืนหยัด ประหยัด ซื่อสัตย์ รู้จักพึ่งตนเอง มีวินัย รู้จักเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ

4. ให้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานและเห็นคุณค่าในผลงานที่ทำ
5. ให้ความสำคัญในการทำงาน ทั้งงานอิสระและที่ทำร่วมกับผู้อื่น อันเป็นผลให้เกิดความเจริญส่วนตัวและส่วนรวม
6. ให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพทั่วไป และมีความนิยมชมชอบ สนับสนุนการใช้สินค้าไทย
7. ให้สามารถผดุงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของไทย

โครงสร้าง

องค์ประกอบในการจัดโครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักการและจุดประสงค์ดังกล่าวข้างต้น กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพได้จัดทำผู้เรียนเรียนรู้ประสบการณ์ 3 ด้าน คือ (พรเพ็ญ ปทุมศิริ. 2528 : 19 - 20)

1. ประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน ประสบการณ์ประเภทนี้เป็นประสบการณ์ที่ทุกคนควรมีเพราะเป็นประสบการณ์ของการทำงานในชีวิตประจำวัน เช่น การตัดกวาด เช็ดถู ทำอาหาร การปลูกต้นไม้ เป็นต้น
2. ประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน คือ ประสบการณ์ที่เป็นความรู้และทักษะพื้นฐานของกระบวนการในการทำงานช่าง เช่น การออกแบบ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาประกอบ การตกแต่ง เป็นต้น ประสบการณ์ดังกล่าวจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นไปตามขั้นตอนตามลักษณะของงาน โรงเรียนจะต้องจัดประสบการณ์โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างจริงจัง ให้เกิดทักษะและกระบวนการในการทำงานที่ถูกต้อง
3. ประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงาน เป็นความรู้ทักษะพื้นฐานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการทำงาน ได้แก่ ความรู้ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมวิทยา ความรู้ในเรื่องมารยาทเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรู้ในเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้น ซึ่งความรู้เหล่านี้จะไปช่วยส่งเสริมและสนับสนุนประสบการณ์ทั้ง 2 ด้านให้ดียิ่งขึ้น โดยปกติความรู้เหล่านี้จะสอนสอดแทรกในเนื้อหาสาระของแต่ละงาน โดยสอนให้พร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานไม่แยกมาสอนต่างหาก นอกจากประสบการณ์ทั้ง 3 ด้านนี้แล้ว ยังจะต้องจัดประสบการณ์เพิ่มในด้านที่จะส่งเสริมลักษณะนิสัย และคุณธรรมในการทำงานอีก เช่น มีระเบียบ ประณีต อดทน ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์

เป็นต้น โดยสอนสอดแทรกไปพร้อมกับการทำงาน เช่นเดียวกับการสอนประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงาน

การจัดสัดส่วนประสบการณ์ให้สอดคล้องกับทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวจะต้องให้สอดคล้องกับวัย และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2519 : 6 - 9)

ในช่วงประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 เน้นหนักประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานกับประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน โดยให้ประสบการณ์ทั่วไปมีสัดส่วนมากกว่าประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน เพราะผู้เรียนยังเล็กอยู่

ในช่วงประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 เป็นช่วงที่ผู้เรียนมีความพร้อมมากขึ้น เพราะมีวุฒิภาวะสูงขึ้นจึงเพิ่มประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงานเข้าไปด้วย

ในช่วงประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เน้นประสบการณ์ที่เป็นความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงาน ยิ่งกว่านั้นยังเน้นประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน เพื่อต้องการที่จะเตรียมตัวผู้เรียนไปสู่อาชีพ โดยจัดงานเลือกไว้หลายแขนง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นตลอดจน ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนด้วย

สรุปได้ว่า หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีโครงสร้างประกอบด้วยประสบการณ์ 3 ประการ คือ ประสบการณ์ทั่วไป และประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน ตลอดจนประสบการณ์และความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษา เกี่ยวกับการทำงานและอาชีพ สัดส่วนของประสบการณ์ดังกล่าวมาน้อยตามระดับชั้น สำหรับระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษา จะเน้นประสบการณ์พื้นฐานในการทำงาน และเพิ่มประสบการณ์ความรู้พื้นฐานที่สัมพันธ์กับงานเข้าไปด้วย เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้มีความพร้อมและความรับผิดชอบมากขึ้น

เนื้อหาวิชา

งานต่าง ๆ ของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนได้มีความรู้ ทักษะต่าง ๆ กล่าวโดยสรุปคือ

งานบ้าน เป็นงานที่ปลูกฝังกิจนิสัยที่ดีให้มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานบ้านและแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการทำงาน ตลอดจนสามารถในการทำงานสะอาด จัดบ้าน เลือกอาหาร การปรุงอาหารที่มีประโยชน์ เลี้ยงดูเด็กและงานเสื้อผ้า

งานเกษตร เป็นงานที่ปลูกฝังให้นักเรียนรักงานเกษตร ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับงานเกษตรไปใช้ในครอบครัวและท้องถิ่นของตน นำผลิตผลที่ได้จากการปฏิบัติไปจำหน่าย เพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัว

งานประดิษฐ์และงานช่าง เป็นงานที่เป็นพื้นฐานของงานช่างต่าง ๆ โดยส่งเสริมให้นักเรียนนำวัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ ของประดับ ตกแต่งได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมให้สามารถใช้เครื่องมือช่วยทำงานอย่างถูกวิธีและปลอดภัย

งานเลือก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 เป็นงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะเฉพาะงานมากขึ้น เพื่อต้องการให้นักเรียนได้เรียนเพิ่มเติมโดยการสำรวจตนเองว่ามีความสนใจ ความถนัดในงานใดบ้าง เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในงานอาชีพต่อไป

ในการทดลองวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเนื้อหาในงานบ้าน (งานพื้นฐาน) มาเป็นเนื้อหาในการทดลอง ซึ่งการเรียนงานบ้านนั้นมีจุดประสงค์เฉพาะดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ.

2525 : 320)

1. เพื่อปลูกฝังนิสัยให้รักการทำงาน ประหยัด อดทน รู้จักพึ่งตนเอง และขยันหมั่นเพียรในงานบ้าน
2. เพื่อแบ่งเบาภาระการทำงานบ้านของผู้ปกครอง
3. เพื่อให้ความรู้และความสามารถใช้เครื่องมือใช้ในการทำความสะอาดบ้านและเครื่องใช้ในบ้านอื่น ๆ ตลอดจนการเก็บรักษาอย่างถูกต้อง
4. เพื่อให้สามารถปรุงอาหารคาว หวาน เครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้ตามสภาพท้องถิ่น เก็บรักษาและถนอมอาหารอย่างง่าย ๆ ได้

5. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการเลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับตนเองและ
ฤดูกาลพิเศษ

6. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการตัดเย็บเบื้องต้น ชักรีค และซ่อมแซม
เครื่องแต่งกายของตนเองได้

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้จัดทำให้ผู้เรียน เรียนงานบ้านดังนี้ คือ (กรมวิชาการ.
2532 : 3 - 31)

เรื่องที่ 1 การจัดบ้านและบริการในบ้าน

1. การช่วยปักกวาดเช็ดถู
2. การช่วยจัดบ้าน
3. การบริการในบ้าน

เรื่องที่ 2 มารยาทในการรับประทานอาหาร

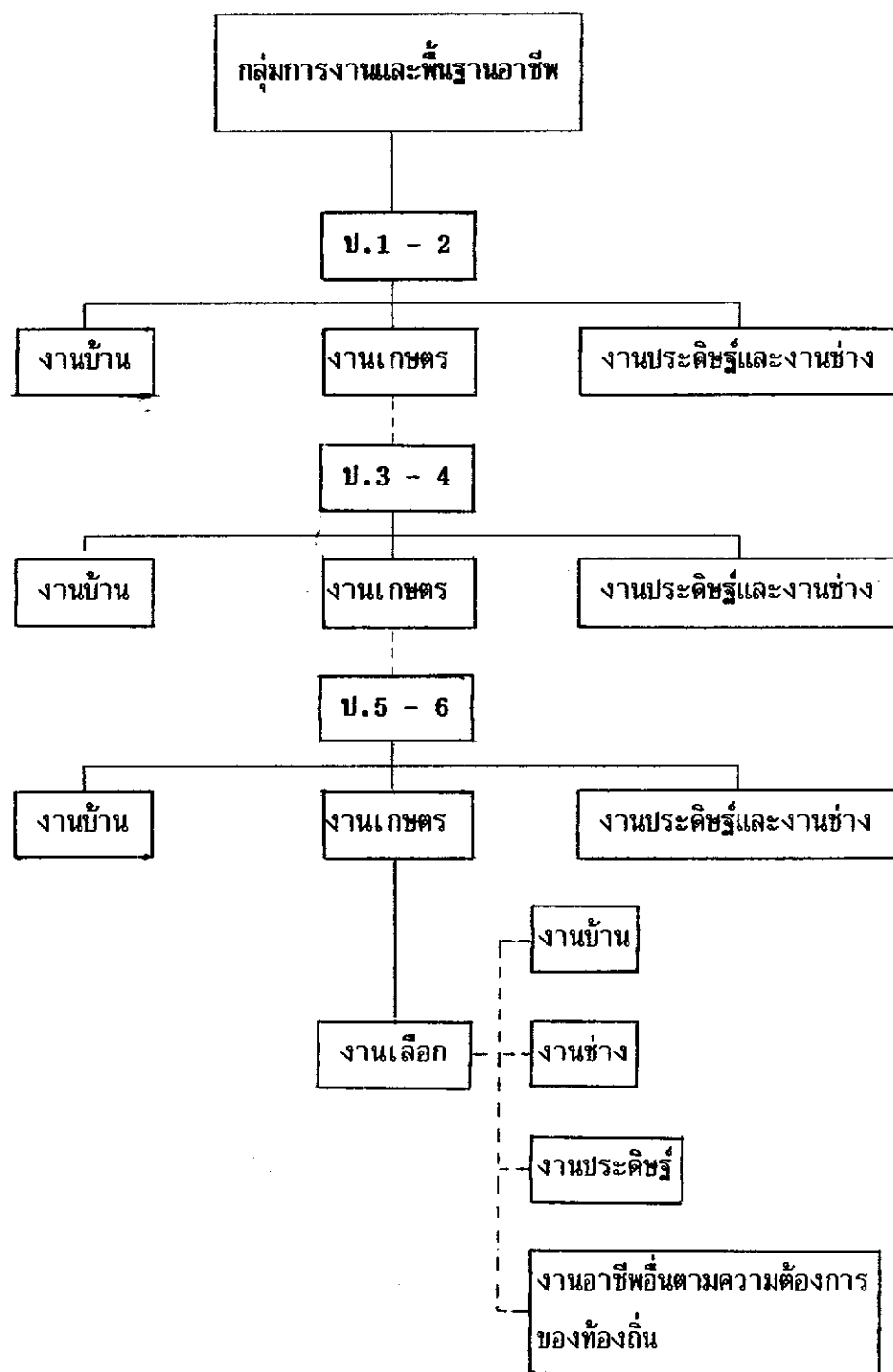
เรื่องที่ 3 การประกอบ ปรง และจัดอาหาร

เรื่องที่ 4 เสื้อผ้า และการแต่งกาย

1. การเลือกใช้เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย
2. การซักและการเก็บเสื้อผ้า

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยนำเนื้อหาในเรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหาร มาเป็น
เนื้อหาสำหรับทดลองวิธีสอนแบบปกติซึ่งใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับสื่อใบงาน
ซึ่งใช้เวลาการทดลองทั้งสิ้น 60 คาบ

โครงสร้างเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในระดับประถมศึกษาที่แสดงให้เห็นขอบข่าย
การจัดกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแต่ละชั้น (บันลือ พุกพะวัน. 2521 : 199)

ภาพประกอบ 1 แสดงขอบข่ายการจัดกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

อัตราการเรียนรู้

โครงสร้างทางด้านเวลา กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้กำหนดเวลาทั้งหมดร้อยละ 60 ของเวลาตลอดระยะ 6 ปี ในแต่ละปีหลักสูตรกำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง รวมทั้งปีไม่น้อยกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง หรือ 3,000 คาบ เมื่อแยกเวลาตามลำดับของชั้นแล้วกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพจะมีเวลาเรียนตลอดปีดังนี้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ร้อยละ 10 เท่ากับ 100 ชั่วโมง หรือเท่ากับ 300 คาบ (คาบละ 20 นาที)
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ร้อยละ 20 เท่ากับ 200 ชั่วโมง หรือเท่ากับ 600 คาบ (คาบละ 20 นาที)
3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ร้อยละ 30 เท่ากับ 300 ชั่วโมง หรือเท่ากับ 900 คาบ (คาบละ 20 นาที)

สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ได้เพิ่มเติมงานเลือก เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกงานตามถนัดและความสนใจ ซึ่งมีแขนงต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นจะพิจารณาตามความเหมาะสม งานเลือกแขนงต่าง ๆ อาจเลือกจากรายการต่อไปนี้

1. งานช่าง มีแขนงงานย่อยอีก 16 งาน
2. งานประดิษฐ์ มีแขนงย่อยอีก 5 งาน
3. งานเกษตร มีแขนงย่อยอีก 13 งาน
4. งานบ้าน มีแขนงย่อยอีก 4 งาน
5. งานอาชีพอื่น ๆ ตามความสนใจของท้องถิ่น มีแขนงงานย่อยอีก 2 งาน

แนวการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

กรมวิชาการ (2522 : 11 - 12) ได้กำหนดแนวการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1. ครูที่สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ไม่จำเป็นต้องเป็นครูมีความรู้เฉพาะอย่าง แต่ควรเป็นผู้มีความศรัทธาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

กลุ่มประสบการณ์นี้ มีใจรัก มีใจสู้ มีความสนใจที่จะสอน และศึกษาหาความรู้มาสอนอยู่เสมอ อาจเป็นครูหรือผู้รู้ชำนาญในท้องถิ่นก็ได้ ถ้าโรงเรียนใดมีครูที่มีความรู้เฉพาะอย่างและมีจำนวนหลายคนก็จะช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ควรศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรตลอดจนแผนการสอนให้เข้าใจ เพื่อให้ทราบถึงเนื้อหาสาระและคาบเวลาที่ต้องใช้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งทดลองปฏิบัติงานที่ครูไม่มีประสบการณ์มาก่อน เพื่อจะได้ดำเนินการสอนได้อย่างถูกต้อง

3. ควรจัดสอนงานพื้นฐานและงานเลือกให้มีความสัมพันธ์กัน เช่น งานบ้านเรียน เรื่องการจัดตกแต่งบ้าน งานประดิษฐ์และงานช่างก็ควรเรียนเรื่องการประดิษฐ์และตกแต่งบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดสอนให้สัมพันธ์สอดคล้องกับกลุ่มประสบการณ์อื่นด้วย ได้แก่ กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

4. ควรจัดสอนงานเลือกภายหลังงานพื้นฐานในกรณีที่งานเลือกนั้นใช้ความรู้ต่อเนื่องจากงานพื้นฐาน แต่ก็มีส่วนเลือกบางแขนงที่ไม่ต้องอาศัยความรู้พื้นฐาน ในกรณีเช่นนี้อาจจะจัดสอนไปพร้อม ๆ กับงานพื้นฐานได้ เช่น งานเลือกแขนงงานอาชีพอื่น ๆ เป็นต้น

5. ควรจัดทำกำหนดการสอนให้ครบทั้งงานพื้นฐานและงานเลือก และวางแผนจัดทำตารางสอนภาคปฏิบัติสลับกัน เพื่อให้เด็กเรียนลงมือปฏิบัติงานไม่พร้อมกัน จะช่วยแก้ปัญหาวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอได้

6. ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การสอนสำหรับครู และวัสดุหรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของนักเรียนให้พร้อม ในเรื่องสื่อการเรียนการสอนนี้ควรเลือกวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ ถ้าจำเป็นต้องซื้อก็ควรเลือกชนิดราคาไม่แพง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเรียนทุกกลุ่มหรือทุกคนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

กระบวนการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 37 - 38) ได้เสนอลำดับขั้นการเรียนรู้ไว้ 9 ขั้น ซึ่งเป็นการนำลำดับขั้นการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ตามแนวของโรเบิร์ต กาเย มาปรับให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพดังนี้

1. การสร้างความสนใจ การสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเป็นแรงจูงใจภายนอกและภายในตัวผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนใช้วิธีการพูดเร้าใจ หรือใช้สื่อการเรียนต่าง ๆ ยั่วเย้าให้เกิดแรงจูงใจภายใน เช่น การทำของใช้ได้เองย่อมเป็นการประหยัด เป็นต้น
2. แจ่มจุประสงค์ของบทเรียน เป็นการชี้แนวทางให้นักเรียนทราบว่าเมื่อเรียนงานนี้จบแล้ว นักเรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งการแจ่มจุประสงค์ของบทเรียนจะเป็นการสร้าง ความสนใจ ครูควรจะเริ่มต้นพร้อม ๆ กัน
3. การกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้พื้นฐานที่จำเป็นมาใช้ เพราะการเรียนรู้เป็น กระบวนการต่อเนื่อง เมื่อนักเรียนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ย่อมต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเดิม ซึ่งครูสามารถ ทราบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม หรือทดลองให้นักเรียนปฏิบัติดู ถ้าหาก นักเรียนยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอ ครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมให้ก่อนที่จะเรียนเรื่องใหม่
4. เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้สื่อการเรียนกระตุ้น ซึ่งเป็นขั้นเริ่มกิจกรรม เช่น การประดิษฐ์ของเล่น ครูจะต้องนำตัวอย่างของเล่นสำเร็จรูปเป็นตัวอย่างในการอภิปราย ชักถามถึง การเตรียมวัสดุฝึก การเตรียมเครื่องมือ การประกอบตกแต่งและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
5. การให้แนวในการเรียนรู้ด้วยการแจกใบงาน ใบแนวความรู้ นับว่าเป็นขั้นตอนของ การเรียนที่สำคัญ เพราะนักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยครูเป็น ผู้คอยให้คำแนะนำอยู่เบื้องหลัง
6. การให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำให้เกิดพฤติกรรม เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนฝึก ปฏิบัติงานด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ เช่น อาจเริ่มด้วยการ วางแผน พูดยื่น อภิปราย ปฏิบัติจริงที่ตรงกับเป้าหมายของบทเรียน
7. การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นขั้นสำรวจผลการปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนได้แสดงออก ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การฝึกประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่น ว่ามีผลออกมาตามเป้าหมายหรือไม่

สังเกตกระบวนการทำงานของนักเรียน ผลงานของนักเรียน แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบว่า
การทำงานและผลงานเป็นอย่างไร เช่น การให้คำแนะนำชมเชย เป็นต้น

8. การประเมินผลการปฏิบัติคือ การวัดและประเมินพฤติกรรมหรือผลงานของนักเรียน
ว่าบรรลุผลตามจุดประสงค์ของบทเรียนในแต่ละงานเพียงใด ซึ่งครูจะต้องใช้ เครื่องมือและวิธีการ
วัดผลแบบต่าง ๆ ให้ได้ผลตามที่ต้องการ

9. การเพิ่มความจำและการถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นขั้นสรุปขั้นบทเรียนที่ได้ผ่านมา
จากบทเรียนจริงที่นักเรียนได้ฝึกหัดเพื่อให้เกิดทักษะมากยิ่งขึ้น โดยการมอบหมายงานให้ทำที่บ้าน
เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้และเพิ่มทักษะด้วย

การประเมินผลของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การประเมินผลของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเน้นที่กระบวนการทำงานเท่า ๆ กับ
ผลสำเร็จของงาน โดยใช้วิธีประเมินผลหลาย ๆ วิธีดังมีแนวทางที่ควรปฏิบัติต่อไปนี้
(กรมวิชาการ. 2532 : ง)

1. ประเมินผลในขณะปฏิบัติงาน โดยการสังเกตในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัย
คุณสมบัติและคุณธรรมในการทำงาน กระบวนการทำงาน ความสามารถในการทำงาน และเจตคติ
ที่ดีต่องาน

2. ประเมินผลงานสำเร็จรูป ควรเน้นผลสำเร็จของงานและการนำผลงานไปใช้
ในชีวิตประจำวัน

ในการประเมินผล นอกจากจะใช้การสังเกตและตรวจผลงานแล้ว ผู้สอนอาจใช้วิธีซักถาม
สัมภาษณ์ และทดสอบ ฯลฯ ได้ตามความเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 48) ได้กล่าวถึงการ
ประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพว่าควรจะมีหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านความรู้ของนักเรียน
2. ด้านเจตคติและกิจนิสัย

3. ด้านทักษะ กระบวนการในการทำงาน

4. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นก่อนและหลังเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การประเมินผล 2 วิธี คือ ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน

1.2 เอกสารเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองค์ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนแต่ละวิชา ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2531 : 146) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง ซึ่งแบ่งแบบทดสอบประเภทนี้ได้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน ว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บทพร้อมส่วนใดจะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดความรู้พร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้งจนกระทั่งมีคุณภาพดีพอ จึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใด ๆ ก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอกถึงวิธีการสอบ และยังมีมาตรฐานในการแปลคะแนนด้วย

ทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการในการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ ซึ่งควรจัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัดด้านความรู้ความจำ
2. วัดด้านความเข้าใจ
3. วัดด้านการนำไปใช้
4. วัดด้านการวิเคราะห์
5. วัดด้านการสังเคราะห์
6. วัดด้านการประเมินค่า

ชวาล แพร์ตกุล (2508 : 123 - 136) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีไว้ 10 ประการคือ

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้องตามความมุ่งหมาย
2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องทางแนะให้เด็กเดาคำตอบได้ ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูตำราแต่ตอบได้ดี
3. ต้องถามลึก (Searching) วัดความลึกซึ้งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่าที่จะวัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด
4. ต้องยั่วยุเป็นเยี่ยงอย่าง (Exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทายเชิญชวนให้คิด เด็กสอบแล้วมีความอยากรู้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นอีก
5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าคำถามถึงอะไร หรือให้คิดอะไร ไม่ถามคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
 - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำถาม

6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน

6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน

7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด ภายในเวลา แรงงาน และเงินที่น้อยที่สุดด้วย

8. ต้องยากพอเหมาะ (Difficulty)

9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด

10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) คือ ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอน ไม่แปรผัน

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน

ความหมายของความสนใจ

นักการศึกษาและจิตวิทยาถือว่าการสนใจของนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร จึงให้ความหมายไว้พอสังเขป ดังนี้

จอห์น ดีวอี้ (John Dewey. 1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกหรือความพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่งหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1973 : 311) ได้ให้ความหมาย ความสนใจ ไว้ว่าเป็น ความรู้สึกชอบของคนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีชั่วขณะหนึ่งหรืออาจจะมีถาวรต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

เสียง ชูสกุล (2525 : 26) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความอยากรู้อยากเห็น อยากรแสวงหาและเข้าร่วมกิจกรรมหนึ่ง ความรู้สึกชอบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และหมายถึง สภาพจิตใจของบุคคลที่ผูกพันหรือจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความสนุกสนานเพลิดเพลินในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการขบขึ้งในคุณค่าของสิ่งใด ๆ

จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : 36) ได้ให้ความหมายของสนใจที่ว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีความรักชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมที่สนใจนั้นด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่เพื่อให้สำเร็จตามมุ่งหมายของตน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้กล่าวว่าความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันก็เนื่องจากองค์ประกอบสำคัญ ๆ คือ ความต้องการ ความถนัดและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

จากความหมายของความสนใจที่นักการศึกษาและจิตวิทยาทั้งหลายให้ไว้ สรุปได้ว่าความสนใจ คือ การแสดงซึ่งความรู้สึกชอบของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความรู้สึกนั้นส่งผลทำให้บุคคลเอาใจใส่และเกิดความพร้อมที่จะกระทำให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของตน

ลักษณะของความสนใจ

ไพเวลล์ (Powell. 1963 : 330) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความสนใจในการเรียน จะทำให้เกิดความตั้งใจเรียนด้วยและจากการเรียนด้วยความสนใจนี้ผู้เรียนจะมีสมาธิในการเรียน เมื่อมีสมาธิก็สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้ตลอด และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานั้นด้วยในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นั้น

จันทมาศ ชื่นบุญ และศิรินันท์ เพชรทองคำ (2520 : 45) ได้กล่าวว่าลักษณะความสนใจจะเป็นลักษณะที่มีจิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดนาน ๆ แล้วทำให้เกิดความตั้งใจ ชนิดและระดับของความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาไม่เหมือนกัน

สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ

ลักษณะของความสนใจที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ จะเห็นว่าความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ทุกคนอาจสนใจสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป และขณะเดียวกันระดับความสนใจของแต่ละคนก็แตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจรินทร์ สุกุลถาวร (ม.ป.ป. : 96) ได้กล่าวได้ดังนี้

ความสนใจเกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ความต้องการ เช่น อยากเป็นคนเรียนเก่งก็ต้องพยายามสนใจในบทเรียน เพื่อจะได้ทำให้ตนเองเข้าใจและจะได้สอบที่หนึ่ง
2. การเอาอย่างสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คนในหมู่คณะนิยมหรือสนใจจะทำให้คนที่เข้ามาร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย เช่น เด็กส่วนมากเมื่อเห็น พ่อ แม่ ครู หรือเพื่อน ชอบหรือสนใจสิ่งใด ก็จะพลอยสนใจสิ่งนั้นตามไปด้วย
3. การอ่าน การอ่านหนังสือก็ช่วยให้เกิดความสนใจได้ เช่น การอ่านชีวประวัติของนักประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ บ้าง ก็จะทำให้ผู้อ่านนั้นมีความสนใจที่จะคิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ บ้าง
4. การศึกษาหรือฝึกฝนอบรมความรู้ความสามารถในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมจะทำให้เกิดความสนใจขึ้น แม้ว่าในตอนแรกนั้นยังไม่มี ความสนใจเลย เช่น นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ เมื่ออ่าน พูด ฟัง และเขียนได้ ก็จะมี ความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น
5. ความแปลกประหลาด เมื่อได้พบเห็นสิ่งของที่แปลกประหลาดหรือไม่เคยพบเห็นมาก่อน ก็จะทำให้เกิดความสนใจในสิ่งนั้นขึ้น เช่น เด็กที่ไม่เคยเห็นฮิปโป เมื่อได้ไปเที่ยวสวนสัตว์ และได้ไปพบเห็นฮิปโปครั้งแรกจะเกิดความสนใจในตัวฮิปโปอย่างมาก

การวัดความสนใจ

การที่จะวัดความสนใจให้ได้ถูกต้องที่สุดนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เดิม พัฒนาการทางร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา อาชีพ ฯลฯ อย่างไรก็ตามมีผู้เสนอแนะว่า เราจะวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น

โพลเวลล์ (Powell, 1963 : 383 - 384) ได้เสนอไว้ว่า เราสามารถวัดความสนใจได้โดยวิธีต่อไปนี้ คือ

1. ใช้แบบสอบถามความสนใจ (Interest Inventories) แบบวัดความสนใจจะประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งสำหรับให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - Ended Questionnaires) โดยให้แต่ละบุคคลมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3. ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interviews) ซึ่งจะช่วยให้สัมภาษณ์ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

ตามที่กล่าวว่าการวัดความสนใจทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ ทั้งนี้เพราะว่าสามารถใช้วัดกับบุคคลจำนวนมากและทราบผลในเวลารวดเร็ว

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน ได้มีนักวิชาการและนักเทคโนโลยีทางการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

บราวน์ เลวิส และฮาร์เบอร์ (Brow, Lewis and Harclerod. 1969 : 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัตถุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้แล้วเรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง ของล้อเลียนแบบ หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ระบบขยายเสียง ภาพกระจก รูปภาพ แผนภาพ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นสายตาสัมผัสและจักขุสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีการที่กว้างขวางออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

ฮาส และแพกเกอร์ (Hass and Packer. 1964 : 11) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง ทักษะทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่เราสามารถได้ยินและมองเห็นได้ดีเท่า ๆ กัน

ลัดดา ศุภปริดี (2525 : 61) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอน เพื่อทำให้ครูและนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลดีตรงตามจุดหมายของการเรียนการสอน

วาสนา ขาวพา (2522 : 59) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

จากความหมายของสื่อการสอนดังกล่าวมา พอสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี เราเรียกว่า ตัวกลางที่นำสาระหรือความรู้ถ่ายทอดไปยังผู้เรียนนั่นเอง

คุณค่าของสื่อการสอน

สื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนหลายประการดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. 2532 : 24 - 25)

1. เป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กต่อเรื่องที่จะเรียน
2. เป็นเครื่องมือที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ
3. ช่วยให้ประสบการณ์รูปร่างธรรมแก่เด็ก
4. เป็นตัวแบบที่ดีสำหรับการเรียนของเด็กและสามารถทำให้เด็กเรียนได้รวดเร็วขึ้น
5. ช่วยสร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของเด็ก
6. สื่อการสอนในรูปแบบของกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เกิดบรรยากาศ

ของความเป็นกันเอง

ความสำคัญของสื่อการสอน

หน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 52) ได้กล่าวได้ว่าสื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่าสื่อการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการสำหรับถ่ายทอดความรู้ ความคิด และเจตคติ จากครูไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน คือ

1. กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจในการเรียน อยากเรียนและช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์กับตัวนักเรียน
2. ให้ออกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง
3. สามารถทำให้นักเรียนเกิดแนวคิด และความเข้าใจได้ถูกต้องรวดเร็ว
4. นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
5. ช่วยให้นักเรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ได้นานถูกต้องและแม่นยำ
6. มีส่วนช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของนักเรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่พึงปรารถนาได้

ประเภทของสื่อการสอน

- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 53) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนตามลักษณะการใช้สอย 4 ประการดังนี้คือ
1. ประเภทวัสดุ หมายถึง วัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ เช่น กระดาษ ลวด เชือก फिल्म สไลด์ แผ่นภาพ แถบบันทึกเสียง หนังสือ กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกไข่ ฯลฯ
 2. ประเภทอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น วิทยุ - เทป เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ มีด จอบ เสียม เข็ม กรรไกร ช้อน ส้อม ฯลฯ
 3. ประเภทวิธีการ หมายถึง เทคนิคการสอน หรือวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมั่นใจ มีประสบการณ์ตรงที่นิยมใช้ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริง การสาธิต การทดลองเกมส์ บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การค้นคว้าและรายงาน การทัศนศึกษา ฯลฯ
 4. ประเภทที่เป็นแหล่งวิทยาการ หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตัวของสื่อเอง ได้แก่ วิทยาการ สถานประกอบการต่าง ๆ ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องครัว ห้องรับแขก ห้องส้วม ฯลฯ

หลักเกณฑ์การนำสื่อไปใช้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 56 - 58) ได้เสนอแนะหลักเกณฑ์การนำสื่อไปใช้ให้ได้ผลดี ซึ่งควรจะปฏิบัติดังนี้

1. การเตรียมสื่อการสอนปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ศึกษาแผนการสอน และจดรายการสื่อที่ต้องใช้ทุกเนื้อหากิจกรรม
- 1.2 เลือกรายชื่อสื่อที่สามารถจัดทำเองได้ แล้ววางแผนจัดทำตามลำดับความสำคัญ
- 1.3 สืบหาความพร้อมของสื่อที่ต้องการใช้ ถ้าขาดต้องซ่อมแซมให้เรียบร้อย

ก่อนถึงวันสอน

1.4 ทดลองใช้หรือศึกษาให้เรียบร้อยก่อนนำไปประกอบการสอน เพื่อใช้ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม

1.5 จัดสถานที่ในการใช้สื่อให้พร้อม ถ้าเป็นสื่อประเภทวัสดุที่จะให้นักเรียนเตรียม ควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 3 - 5 วัน

2. การเลือกสื่อการสอน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 2.1 สื่อต้องเหมาะสมกับระดับวัย และระดับความรู้ของนักเรียน
- 2.2 สื่อต้องช่วยเสริมให้เกิดความคิดริเริ่ม และก่อให้เกิดกิจกรรมร่วมมือในการ

เรียนการสอน

- 2.3 สื่อต้องช่วยแก้ปัญหาไม่ใช้สร้างปัญหา
- 2.4 หลีกเลี่ยงการใช้สื่อที่มีอันตราย
- 2.5 มีสีและรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจ
- 2.6 ไม่ชำรุด หรือมีสภาพเก่าเกินไป

3. การใช้สื่อการสอน

3.1 การใช้สื่อการสอนทั่วไปปฏิบัติดังนี้

- 3.1.1 แสดงสื่อการสอนให้สามารถมองเห็นได้ทั่วถึง
- 3.1.2 นำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในห้องเรียนก่อนถึงเวลาสอนให้พร้อมที่จะ

หยิบใช้ได้ทันเวลา

- 3.1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง
 - 3.1.4 ก้าขั้บักเรียนให้ใช้สื่อด้วยความระมัดระวัง ในกรณีทีสื่ออาจจะเป็นอันตรายต่อนักเรียนได้ ครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิด
 - 3.1.5 ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในการใช้สื่อ
 - 3.1.6 ต้องรู้จักเก็บรักษาสื่อต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดีและใช้ได้นาน
 - 3.1.7 ควรศึกษาว่าสื่อการสอนใดเหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมใดบ้างให้ประโยชน์ได้คุ้มค่า และให้นักเรียนเกิดการเรียนรู่มากที่สุด
 - 3.1.8 หลังจากใช้สื่อแล้ว ครูต้องประเมินผลควา้ใช้การได้ผลดีหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือสร้างสื่ออื่นประกอบหรือไม่
- 3.2 การใช้สื่อประเภทเครื่องมือ
- 3.2.1 ขนาดของเครื่องมือให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก
 - 3.2.2 ความถูกต้องและปลอดภัย ควรมีการสาธิตวิธีใช้เครื่องมือและระดับขั้นการใช้ที่ถูกต้อง ตลอดจนการใช้อย่างระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน
4. การเก็บรักษาสื่อการสอน ครูและนักเรียนต้องช่วยกันเก็บรักษาสื่อการสอนไว้ให้ใช้ได้นานและคงทน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องเน้นฝึกนักเรียนให้ทำความสะอาดและเก็บสื่อการสอนอย่างถูกวิธี แล้วแต่สภาพของสื่อการสอนนั้น ๆ ให้ฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่สอนได้อย่างรวดเร็วและแจ่มชัด

บทบาทสื่อการสอนต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา

สื่อการสอนมีบทบาทเป็นสื่อกลางหรือตัวกลางพาความรู้จากครูไปยังนักเรียนและบทบาทของสื่อการสอนมีผลต่อการเรียนของเด็กประถมศึกษา ดังนี้คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532 : 24 - 25)

1. สื่อการสอนเป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กต่อเรื่องที่เรียน เมื่อเด็กเกิดความสนใจก็จะเกิดความพยายามเรียนรู้เรื่องนั้นขึ้นมาเองโดยครูไม่ต้องเสียเวลาพูดหรืออธิบายมากมายนัก

2. สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยที่เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการลงมือกระทำ หากไม่มีสื่อการสอนให้เป็นเครื่องมือ เด็กก็ไม่ทราบว่าทำอะไร เพราะการบอกให้เด็กลงมือกระทำกิจกรรมนั้นเพียงแค่การบอกให้ทำโดยไม่มีเครื่องมือช่วยย่อมเป็นไปไม่ได้

3. สื่อการสอนช่วยให้ประสบการณ์รูปธรรมแก่เด็ก เพราะสื่อการสอนขยายแนวคิดในเรื่องที่เรียนด้วยการให้เด็กได้เห็นภาพ ได้ยินเสียงหรือทั้งสองอย่าง เห็นการเคลื่อนไหว มีโอกาสเห็นของจริงหรืออย่างน้อยของจำลอง และบางครั้งประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน

4. สื่อการสอนเป็นตัวแทนที่ดีสำหรับการเรียนของเด็ก และสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น หากไม่มีสื่อการสอนเป็นตัวแทน บางทีครูเสียเวลาอธิบายทั้งวัน นักเรียนก็มองไม่เห็นภาพหรือปฏิบัติตามไม่ได้เช่นในการเรียนกระบวนการตามขั้นตอนต่าง ๆ

5. สื่อการสอนในรูปของกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเอง โดยครูมีเวลาสังเกตและใกล้ชิดกับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ เพราะครูไม่จำเป็นต้องสอนด้วยการพูดตลอดเวลา ครูจึงไม่เหน็ดเหนื่อย หงุดหงิด หรือเกิดความรู้สึก "เซ็ง" แต่กลับจะรู้สึกสนุกสนานไปกับการเรียนของเด็ก ครูก็จะมีคามยิ้มแย้ม สร้างบรรยากาศของความอบอุ่นใจมากยิ่งขึ้น

6. สื่อการสอนช่วยสร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยการจัดสื่อในรูปของชุดการสอนที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ได้ซักถาม คิดค้นสิ่งใหม่ได้เต็มที่ โดยที่ครูไม่ต้องเกรงว่าจะสอนหรือตอบคำถามเด็กไม่ได้ เพราะสื่อการสอนบรรจุเนื้อหาหรือคำตอบปัญหาต่าง ๆ ไว้แล้ว ดังนั้นการเรียนของเด็กประถมศึกษาจึงมีบรรยากาศของความเปิดใจมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สื่อการสอนนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ถ้าครูผู้สอนสามารถนำสื่อการสอนมาประกอบในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีเทคนิค และมีประสิทธิภาพ

1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อใบงาน

ใบงานเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนประเภทหนึ่งที่อธิบายขั้นตอนวิธีการในการทำงานเฉพาะอย่างให้เป็นขั้นเป็นอันขึ้นมาจากด้วยตนเอง มีลักษณะเป็นบทเรียนด้วยตนเองที่ช่วยลดเวลาการสอนและการอธิบายของครูลงไป เด็กที่เรียนภาคปฏิบัติโดยใช้ใบงานจะได้พัฒนาตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ ได้สร้างงานเป็นขั้นเป็นอันขึ้นได้ด้วยความสามารถของตนเอง (Hill. 1942 : 8)

ลักษณะของใบงาน

ใบงานจะบอกถึงวิธีและลำดับขั้นตอนของการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการว่าจะทำอะไร นอกจากนั้นในใบงานยังบอกชื่องานที่ให้นักเรียนทำ รายการสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นและวิธีการทำงานอย่างง่าย ๆ ใบงานไม่สามารถกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ได้มากกว่านี้เพราะจะทำให้ยาวมาก ยากแก่การอ่านและการปฏิบัติตาม ดังนั้นจะนิยมเขียนแนะนำลำดับขั้นตอนการทำงานขั้นใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้ครูและนักเรียนเข้าใจลำดับขั้นตอนการทำงานที่สำคัญและไม่ซับซ้อน ใบงานมี 2 ลักษณะคือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2532 : 130 - 131)

2.1 ใบงานที่มีคำแนะนำประกอบรูปภาพ

2.2 ใบงานที่เป็นคำอธิบายวิธีการทำงานโดยไม่มีภาพประกอบ

ประโยชน์สำหรับนักเรียน

ฮิลล์ (Hill. 1942 : 9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของใบงานสำหรับนักเรียน

ไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสเด็กแต่ละคนก้าวไปสู่ความก้าวหน้าด้วยตนเอง
2. ช่วยให้เด็กสร้างพื้นฐานให้แก่ตนเองด้วยความพยายามของตนเอง ลดการพึ่งพาผู้อื่นลง

ดังนี้

3. ช่วยให้เด็กเก่งได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามความสามารถ
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการปฏิบัติงานของตนเอง
5. ช่วยสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน

6. เปิดโอกาสให้เด็กทบทวนได้หลายครั้งตามความต้องการ
7. ตัดปัญหาเกี่ยวกับการสอบถาม
8. ฝึกความสามารถในการอ่าน ซึ่งมีความจำเป็นมากสำหรับการสร้างงาน

ในปัจจุบัน

9. ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง
10. มั่นใจได้ว่าเด็กทุกคนผ่านการเรียนภาคปฏิบัติที่เข้มงวดสมบูรณ์

ประโยชน์สำหรับผู้สอน

ฮิลล์ (Hill. 1942 : 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของใบงานสำหรับผู้สอน

ไว้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์การสอนที่เข้ารูปเข้ารอย เป็นรูปร่างสามารถนำไปดัดแปลงใช้ในการสอนแบบต่าง ๆ ได้
2. ช่วยสร้างจุดสนใจและความพยายามในการทำงานของเด็ก
3. เป็นสื่อที่ช่วยผู้เรียนที่อ่อนและต้องการความช่วยเหลือ
4. ประหยัดเวลาและแรงงาน สามารถนำไปใช้สอนผู้ที่ต้องการให้สอนซ้ำ

ภายหลังได้

5. ให้ข้อมูลในการทำงานที่เชื่อมโยงกัน
6. ไม่ต้องอธิบายหรือสอนซ้ำ ๆ โดยครูคนเดียว

ส่วนประกอบของใบงาน

ใบงานมีส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

2532 : 220)

1. ชื่อของงานที่จะให้ทำ
2. รายการวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็น
3. ขั้นตอนของการปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ โดยมีภาพแสดงวิธีทำ หรือขั้นตอน

ของการทำงานชัดเจนพร้อมคำอธิบาย อาจเป็นภาพเขียนหรือภาพถ่าย แต่ควรให้ชัดเจนเพื่อช่วยให้การทำงานถูกต้องและรวดเร็ว

4. ข้ออ้างอิง หรือส่วนประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาประกอบ
5. คำถามยั่วเย้าให้นักเรียนมีการค้นคว้าเพิ่มเติม
6. ใบงานส่วนมากจะให้กับนักเรียนที่มีความสามารถในงานพื้นฐานเบื้องต้น

ในงานต่าง ๆ มาบ้างแล้ว ยกตัวอย่างใบกำหนดงานเกี่ยวกับการถักโครเชต์ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะพื้นฐานในการจับโครเชต์ การดึงด้าย วิธีถักกลุ่ใช้มาก่อน เป็นต้น

แต่ในการสร้างใบงานที่ใช้กันอยู่ในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มักประกอบด้วยส่วนสำคัญดังนี้ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สงขลา. 2524 : 19)

1. ชื่อเรื่อง
2. วัสดุอุปกรณ์
3. ขั้นตอนในการทำงานพร้อมภาพและอธิบายประกอบ

ลักษณะการนำใบงานไปใช้

ใบงานเป็นสื่อที่มีลักษณะการนำไปใช้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

2532 : 223)

1. การใช้ใบงานในลักษณะเป็นการสอนเฉพาะบุคคล (หรือเป็นกลุ่มถ้าหากนักเรียนมีความจำเป็น) โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากครูสามารถควบคุมงานได้
2. การใช้ใบงานเพื่อเป็นการช่วยให้การดำเนินการสาธิตของครูได้ผลดี เนื่องจากนักเรียนจะได้ดูแบบและขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำงานขั้นพื้นฐานที่ทุกคนจะได้เรียนเหมือนกัน และทั้งยังช่วยในการนำความรู้หลังจากที่นักเรียนได้สังเกต คิด เปรียบเทียบระหว่างชมการสาธิต มาปฏิบัติให้เกิดผลดี เป็นการย่นระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติได้ดี
3. การใช้ใบงานเป็นการสร้างเสริมและเพิ่มเติมความรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ประกอบที่จำเป็นอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถหาได้ในตำรา

1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเล็กหรือ Minitext มาจากคำว่า Miniature กับ Text หมายถึง แบบเรียนที่ย่อส่วนเรื่องลงให้เป็นเรื่องสมบูรณ์สั้น ๆ หยิบฉวยง่าย เบา เหมาะกับมือเด็ก ใช้เวลาสั้น ๆ อ่านจบภายในเล่ม เน้นความคิดรวบยอดเพียงความคิดเดียวไม่ซับซ้อนโดยยังคงรักษาโครงสร้างที่สมบูรณ์ของแบบเรียนอย่างครบถ้วน (หทัย ตันหยง. 2532 : 66 - 67) ส่วนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนั้น คือ แบบเรียนเล่มเล็กที่เป็นการสร้างเนื้อหาให้มีคุณลักษณะเป็นวรรณกรรม มีเค้าโครงเรื่อง เนื้อหา แก่นสาระ จาก ตัวละคร

สาเหตุที่มีการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

จากสภาพปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำและไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาด้วยกันดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2531 : 9)

1.1 ระบบของหลักสูตรและการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันมีความคิดรวบยอดกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะวัดและสังเกตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากการผ่าน - ไม่ผ่านจุดประสงค์ ปัญหาที่นักเรียนมีผลการเรียนตกต่ำ ไม่ผ่านจุดประสงค์ จึงเป็นปัญหาที่น่าสนใจที่จะต้องจัดการแก้ไข

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของสื่อที่ใช้ถ่ายทอดการเรียนรู้ สื่อพื้นฐานสำคัญของระบบหลักสูตรและการสอนของไทย ส่วนใหญ่ยังติดอยู่กับสื่อวัสดุ (Software) และหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือจำเป็นต้องมีคือแบบเรียน การใช้สื่อแบบเรียนจะมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับศักยภาพการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอันมาก

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับทักษะทางภาษา อันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ทักษะนี้มีปัญหาย่างยิ่งในการเรียนการสอน สื่อทางภาษาคือแบบเรียน อันจะเป็นตัวปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหา ซึ่งเชื่อกันว่าสื่อเชิงวรรณกรรมนั้นมีพลังกระตุ้นสูง และน่าสนใจมากกว่าวัสดุแบบอย่างอื่น ๆ

1.4 การกำหนดสื่อถ่ายโยงการเรียนรู้หลาย ๆ อย่างมักจะจริงจังบางพื้นที่ บางโอกาส เพราะเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ ความรู้ความสามารถของครู จำเป็นจะต้องแสวงหา นวัตกรรมมาใช้ โดยคำนึงว่าสร้างอย่างไรจึงจะได้มาซึ่งสื่อสากลั่นเป็นสภาพปานกลาง ราคาถูก ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ไม่เกินขีดความสามารถที่โรงเรียนทั่วราชอาณาจักรพึงมีพึงใช้ได้หรือ เรียกว่า "การแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม" (Appropriate Technology)

1.5 กลไกการเรียนรู้ของผู้เรียนกับแนวทางการใช้หลักสูตรและบูรณาการทาง การสอนที่ผิดหลักการรวมหน่วย (Unit Whole) ของทฤษฎีสันนาม อาจจะมีข้อบกพร่อง ช่องว่าง จุดอ่อน หรือไม่สัมพันธ์กัน ดังเช่น การใช้สื่อแบบเรียนทั่ว ๆ ไป ไม่สามารถสนองการเรียนรู้ ได้จริง ซึ่งการเรียนการสอนทั่วไปอาจจะเน้นความคิดรวบยอดหลัก (Main Concept) แต่ไม่ได้ เน้นความคิดรวบยอดรอง (Sub Concept) หรือความคิดรวบยอดรายย่อย (Mini Concept) ซึ่งการเรียนการสอนในสภาพเช่นนี้ทำให้ความคิดรวบยอดหรือรายย่อยถูกมองข้ามไปโดยมิได้ เน้น จึงทำให้เด็กเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ที่เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดรองหรือความคิดรวบยอดย่อยนั้น ๆ

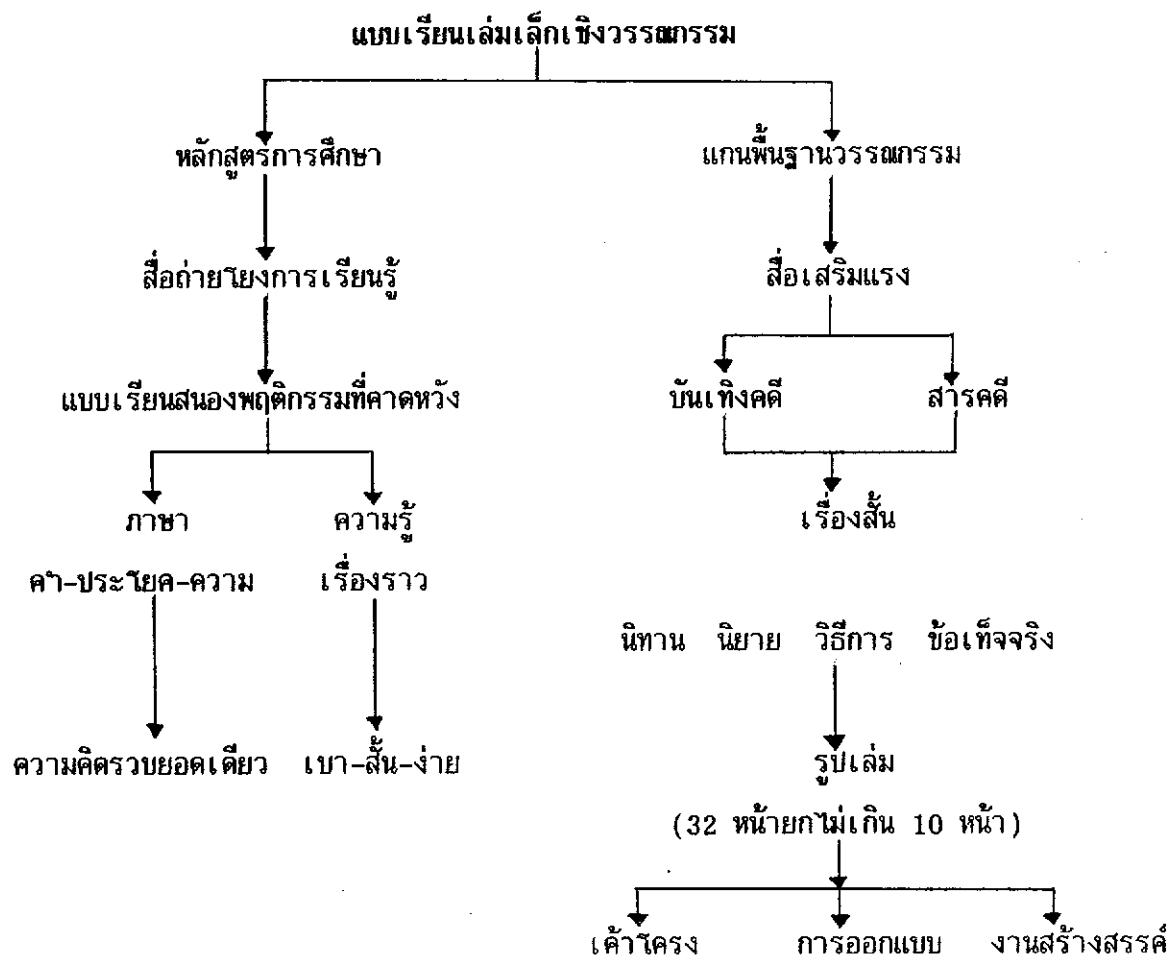
วัตถุประสงค์ของการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อสำคัญในการ จัดการเรียนการสอน ดังนี้ (หทัย ต้นหยง. 2531 : 3 - 8)

1. เพื่อเป็นการสร้างสื่อวรรณกรรมไว้ในกระบวนการเรียนการสอน
2. เพื่อใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นเกณฑ์ไปสู่การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาการอ่านเพื่อสร้างทักษะทางการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น
3. เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
4. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดย่อย
5. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. เป็นสื่อที่ครูมีความสามารถในการสร้างได้ด้วยตนเอง
7. เพื่อใช้ในการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง

8. เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากรในการผลิต แต่ให้ประโยชน์สูงและตรงตามความต้องการ
9. สามารถสร้างเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งได้

โครงสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิโครงสร้างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

(พทย์ ต้นหยง. 2532 : 67)

คุณลักษณะเด่นของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

คุณลักษณะเด่นของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นความสำคัญของลักษณะเด่น ดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2532 : 68)

1. บัณฑิตสนองการเรียนรู้ในความคิดรวบยอดรายย่อย ๆ
2. บัณฑิตสนองการเรียนรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมปลายทาง
3. สร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเอง ครูผู้สอน - บทเรียน - เด็กผู้เรียน
4. คุณลักษณะอเนกประสงค์และเป็นสากล (Universalization) ใช้ได้ทุกโรงเรียน
เสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง
5. อยู่ในขีดความสามารถในการผลิตได้ด้วยตนเองในกิจกรรมการเรียนการสอน

(Self - Production)

6. ประหยัดเวลา ทรัพยากร วัสดุ แรงงาน สถานที่
7. เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมท้องถิ่น
8. สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้แจ้งทางภาษา
9. นวัตกรรมทางการสอน

เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม (Appropriate Technology) แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพที่น่าสนใจครั้งนี้ ควรเป็นแบบเรียนที่เหมาะสมต่อสภาพต่าง ๆ ดังนี้

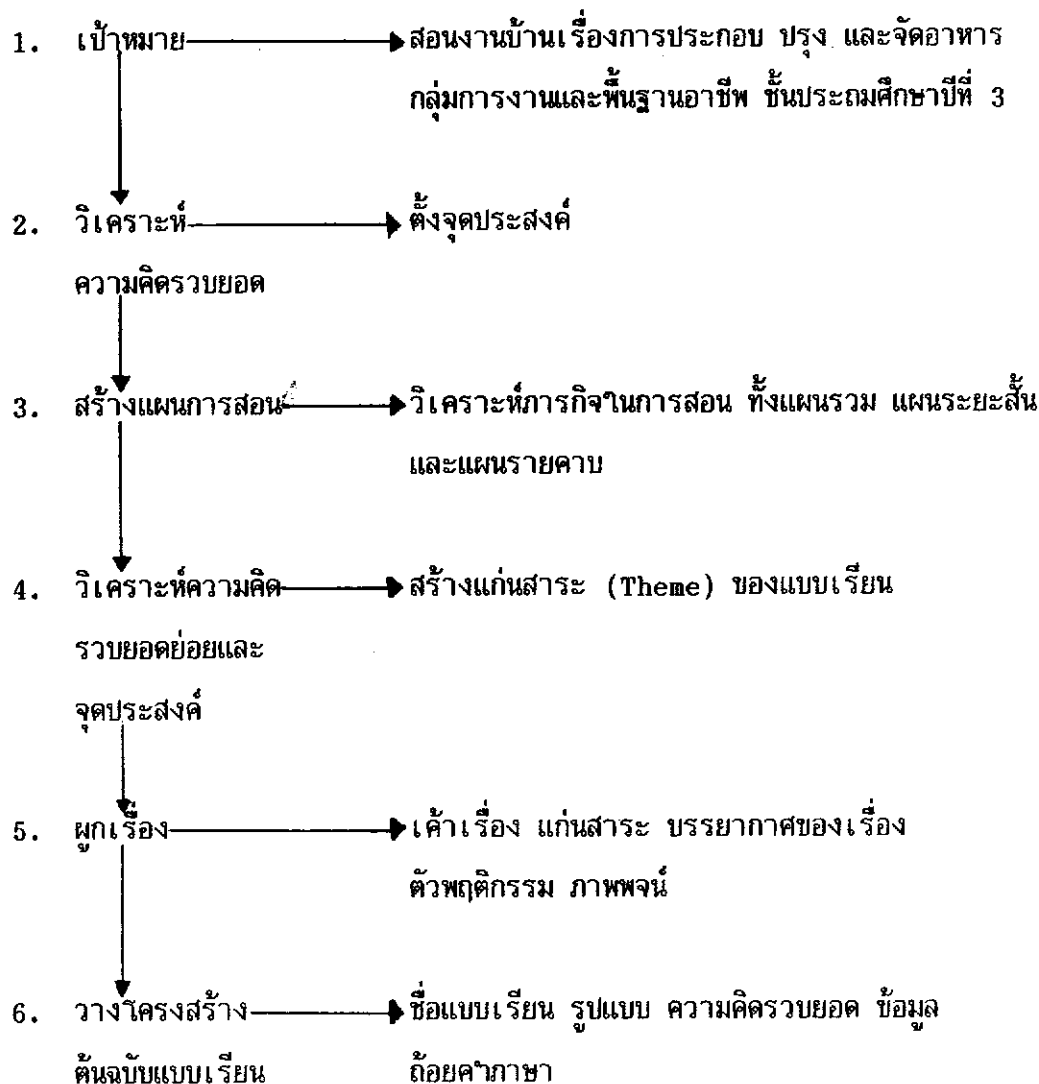
(หทัย ตันหยง. 2532 : 68 - 69)

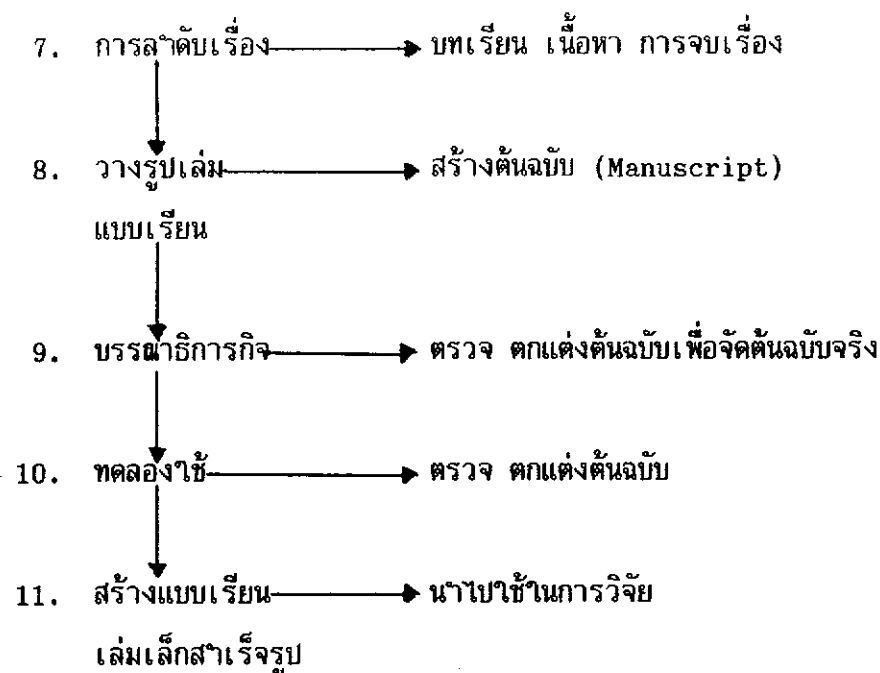
1. การประจักษ์ตน
2. การพึ่งตนเอง
3. การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง
4. การอนุรักษ์ธรรมชาติ
5. การแสวงหาได้ในท้องถิ่น
6. สดุดีประเพณี
7. สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม

8. ราคาถูกแต่ประโยชน์คุ้มค่า
9. เกิดขึ้นจากความต้องการร่วมกัน

ขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนและยึดหลักในการผลิตโดยพิจารณาหลักการตามหัวข้อ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้น

งานการเขียนโครงร่างต้นของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในขั้นแรก ประกอบด้วย
ขั้นตอนดำเนินการดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2532 : 70)

1. เจาเรื่อง (Ideal Title)
2. แนวคิดโครงร่างจินตภาพ (Potting)
3. แก่นเรื่อง (Theme) เป็นเรื่องราวและเห็นภาพพจน์สั้น ๆ
4. ตัวแสดงพฤติกรรม (Character) แสดงออกให้ภาพพจน์ของเรื่องราวสั้น ๆ ให้เห็น
5. จาก (Atmosphere) ประกอบขึ้นหลาย ๆ จาก มีสีสัน ให้ความรู้สึกรวมกันหลาย ๆ

จากเข้าเป็นกลุ่ม

6. ภาพพจน์ (Figure of Speech) มองเห็นสะท้อนในด้านความรู้สึกไม่เห็นด้วย

สอดคล้อง

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้นฉบับ (Manuscript)

การเขียนโครงร่างต้นฉบับของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้
(ททย คันหยง. 2532 : 70)

1. ชื่อเรื่องและเรื่องราวที่เขียน (Title)
2. การกำหนดแกนพื้นฐานและรูปแบบของวรรณกรรม (Genre and Format)
มีทั้งรูปแบบแบบเรียนร้อยแก้ว ร้อยกรอง ขนาดของแบบเรียน เนื้อหาสอดคล้องกับวิชาใดที่เรียน
3. เนื้อหาสาระ (Story Content) เป็นประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง ความเรียง
4. มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเดียว (Single Concept) มีเนื้อหาที่มุ่งเน้น
ที่ความคิดรวบยอดเพียงความคิดรวบยอดเดียว
5. ข้อมูลหลักฐาน (Fact) มีการให้ข้อมูลที่เกิดจากการบันทึกเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป
ตัวเลข บุคลิกลักษณะของตัวละครที่จัดใส่ลงไป
6. ถ้อยคำภาษา (Wording) ขยายจากคำศัพท์เป็นบทละคร สนทนาระหว่างบุคคล
ต่อบุคคลของตัวละครในเรื่องนั้น ๆ

ขั้นตอนการเขียนลำดับเรื่อง (Setting)

การเขียนโครงร่างลำดับเรื่องจะดำเนินเป็นขั้นตอนในแต่ละจากติดต่อกันไปอย่างต่อเนื่อง
ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

โครงร่างลำดับเรื่อง (Setting)

1. วิธีเริ่มเรื่อง (Leading - Set)	→	จากที่ 1	(Set I)
2. วิธีดำเนินเนื้อเรื่อง (Content Approach)	[	จากที่ 2	(Set II)
		จากที่ 3	(Set III)
		จากที่ 4	(Set IV)
		จากที่ 5	(Set V)
		จากที่ 6	(Set VI)
3. วิธีการจบของเรื่อง (Ending - Set)	→	จากสุดท้าย	(Set VII)

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

โครงร่างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เป็นแบบเรียนที่มีขนาด 32 หน้ายก โดยมีส่วนประกอบกันเป็นรูปเล่มดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2532 : 71)

1. ส่วนปก ประกอบด้วย ชื่อเรื่องแบบเรียน ชื่อผู้แต่ง ชนิดของแบบเรียน
2. คำนำ ประกอบด้วย การเขียนที่บอกแนวคิด หลักการ ความเป็นมา จุดประสงค์/เป้าหมาย และประกาศคุุณการ
3. เนื้อหา ประกอบด้วย พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากตัวละครภายในเรื่องที่มีความคิดรวบยอดเดียวในเนื้อหา
4. ส่วนเสริม ประกอบด้วย วิธีใช้ ข้อแนะนำ ข้อเสนอแนะ กิจกรรม และประวัติผู้แต่ง

บรรณาธิการกิจ

บรรณาธิการกิจของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนการลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบ - โครงสร้าง
2. ตรวจสอบ - การใช้ภาษา
3. ตรวจสอบ - ประเมินจุดประสงค์
4. ปรับปรุงครั้งที่ 1
5. ทดสอบคุณภาพ (Tryout)
6. ปรับปรุงครั้งที่ 2
7. นำไปใช้
8. ปรับปรุงครั้งที่ 3 (และมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา)

ประโยชน์ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

พทย์ ต้นหยง (2532 : 72) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ผ่านจุดประสงค์ได้แน่นอนยิ่งขึ้น
2. จัดจัดสำนึกการเรียนรู้โดยตรงในแต่ละความคิดรวบยอด
3. สื่อเชิงวิเคราะห์การเรียนรู้ความคิดรวบยอดย่อย
4. ช่วยเสริมเข้าไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อสนองการเรียนรู้แห่งปวงชนครอบคลุมการให้ประโยชน์ได้ทุกกรณี
6. ช่วยควบคุมเชื่อมโยงระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล
7. เชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เป็นเอกภาพ
8. เกิดความรู้สึกร่วมระหว่างบุคคล
9. เกิดศูนย์รวมความสนใจในการเรียนรู้
10. เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานจากสื่อเชิงวรรณกรรม

ทฤษฎีการเรียนการสอนที่เรานำมาสอนโดยใช้นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

กาเย่ (Gagné) ได้แสดงลำดับขั้นตอนการสอน (Instructional Events) และลำดับการเรียนการสอน (Instructional Phases) ไว้โดยสรุปได้ดังนี้

ลำดับการสอน (Instruction Events)

ลำดับการสอนนี้ผู้สอนควรยึดหลักการสอนที่ว่า การสอนขั้นแรกนั้นต้องสร้างความสนใจหรือเร้าความสนใจให้เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเสียก่อน แล้วจึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ ซึ่งสามารถแสดงเป็นขั้นลำดับการสอนไว้ดังนี้ (Gagné, 1977 : 303 - 318)

1. กระตุ้นพลังแรงจูงใจ (Activating Motivation)
2. กำหนดเป้าหมายแก่ผู้เรียน (Informing the Learner of the Lesson Objectives)
3. ชี้แนะให้สนใจโดยตรง (Directing Attention)

4. เร้าใจให้ระลึกบททวน (Stimulating Recall)
5. แนะนำการเรียนรู้ (Providing learning Guidance)
6. สร้างเสริมความคงทนในการเรียนรู้ (Enhancing Retention)
7. เอื้ออำนวยปัจจัยถ่ายโยงการเรียนรู้ (Promoting Transfer of Learning)
8. จัดให้มีภาคปฏิบัติงาน (Eliciting Performance)
9. จัดให้มีการตรวจผลงานย้อนกลับ (Providing Feedback)

ลำดับการเรียนการสอน (Instruction Phases)

ลำดับการเรียนการสอนเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการสอนแล้วจะเกิดขึ้นที่มีส่วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนซึ่งผู้สอนได้กระตุ้นพลังแรงจูงใจแล้วผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้ (Gagné,

1974 : 28)

1. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Phase)
2. การรับรู้ (Apprehending Phase)
3. การสำนึก (Acquisition Phase)
4. การปรุ่ดแต่ง (Retention Phase)
5. การระลึกบททวน (Recall Phase)
6. สรุปหลักการ (Generalization Phase)
7. การแสดงพฤติกรรม (Performance Phase)
8. การแสดงผลย้อนกลับ (Feedback Phase)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

เนื่องจากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สื่อใบงานกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยตรงยังไม่มีผู้ทำการวิจัยไว้ แต่มีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพที่มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

มนูญ เสวตศิริ (2521 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานเกษตร จากหลักสูตรประโยคประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ฉบับร่าง พุทธศักราช 2518 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนทดลองและโรงเรียนควบคุมที่จัดไว้เป็นคู่กันตามโครงการทดลองหลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนงานเกษตรสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมเป็นเกณฑ์ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองร้อยละ 65.6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมขึ้นไป เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองจำแนกตามลักษณะตัวแปรปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนงานเกษตรเกี่ยวกับเพศของนักเรียน อาชีพของบิดามารดา หรืออาชีพของครู ประสบการณ์ของครู และเขตที่ตั้งของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522 : จ - ฉ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมของเด็กไทยเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลในทุภาคของประเทศไทยผลการวิจัยพบว่า

1. อาชีพของผู้ปกครองไม่เป็นอุปสรรคต่อความพร้อมและการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน จะมีลักษณะพื้นฐานความพร้อม และความสนใจแตกต่างกัน
3. เพศและอายุมีผลต่อการทำงานในแขนงงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่างแตกต่างกัน เช่น เด็กชายชอบเรียนงานเกษตรและผลการทำงานดีกว่าเด็กหญิง เด็กหญิงเรียนงานบ้านดีกว่าเด็กชาย ส่วนงานประดิษฐ์และงานช่างผลการเรียนไม่แตกต่างกัน

ลักษณะ สมเชื้อ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามครูประจำการชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จำนวน 300 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านตัวครูผู้สอน มีประสบการณ์สอนในชั้นประถมศึกษาค่อนข้างน้อยและมีวิถีทางการศึกษาดำกว่าปริญญาตรีทางวิชาครู โรงเรียนสามารถจัดครูสอนเฉพาะกลุ่มวิชาการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้เพียงร้อยละ 2.2 ครูสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเพราะความจำเป็นทั้งที่ครูส่วนใหญ่ได้รับการอบรมตามแนวการสอนหลักสูตรใหม่ แต่นำผลความรู้มาใช้น้อยมาก
2. ด้านผู้บริหาร ครูส่วนใหญ่มีปัญหามากในเรื่องศึกษานิเทศก์ซึ่งมานิเทศติดตามผลและแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ครูในโรงเรียนน้อยมาก
3. ด้านหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีปัญหามากในเรื่อง ครูไม่มีเวลา ผลิตสื่อการสอนและขาดเครื่องมือที่มีขนาดพอเหมาะกับการใช้งานของเด็ก การจัดประชาสัมพันธ์ต่อบุคคลในท้องถิ่นให้มีความเข้าใจและทัศนคติต่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพน้อยมาก รวมทั้งใช้แหล่งวิทยาการและวิทยากรในท้องถิ่นได้น้อยที่สุด

4. ด้านความรู้พื้นฐานของครูเกี่ยวกับงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ และงานช่าง และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่าครูมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง

เบญจา แก้วกระจ่าง (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการทดลองสอน ความมีวินัยทางสังคมด้วยชุดการสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองสอนด้วยชุดการสอนมีวินัยทางสังคม กลุ่มควบคุมสอนด้วยแผนการสอนของกรมวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความมีวินัยทางสังคมของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสัมพันธ์กันระหว่างความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์ในห้องเรียนกับความมีวินัยทางสังคมในสถานการณ์นอกห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประไพพิศ ไพรยวัล (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการทดลองสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพให้แก่นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบโครงการจำนวน 32 คน โดยกลุ่มทดลองเรียนจากการสอนที่ใช้วิธีสอนแบบโครงการ กลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนที่ใช้คู่มือครูของเขตการศึกษา 6 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความรับผิดชอบของกลุ่มทดลองก่อนเรียนกับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญญา สิทธิผล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษานำผลการเรียนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับตาม หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนจำนวน 556 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนได้นำผลจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านงานบ้านและด้านงานเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านงานประดิษฐ์และงานช่างอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. นักเรียนหญิงได้นำผลจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านงานบ้าน ด้านงานประดิษฐ์ และงานช่างไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนชาย ส่วนในด้านงานเกษตร นักเรียนหญิงและนักเรียนชายนำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเมืองได้นำผลจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านงานเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ส่วนในด้านงานบ้าน ด้านงานประดิษฐ์และงานช่างนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเมืองนำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน

จิราภรณ์ ศรีศุภการ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการ ในการจัดเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือก ของจังหวัด ลำพูน โดยใช้แบบสอบถามครู ผู้ปกครอง และนักเรียนจำนวน 731 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการของครู นักเรียน และผู้ปกครองต่อการจัดเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือกอยู่ในระดับมาก ด้านงานบ้าน งานเกษตร งานช่างประดิษฐ์ และ วิชาชีพอื่น ๆ ส่วนด้านงานช่างอยู่ในระดับน้อย

2. เพศ วุฒิ และประสบการณ์ในการสอนของครูมีผลต่อความต้องการในการจัดเนื้อหา หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือก ในจังหวัดลำพูนไม่แตกต่างกัน และอยู่ใน ระดับมากทุกด้านของงาน

3. นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ต้องการให้มีการจัดเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ ด้านงานบ้าน งานเกษตร และงานช่างประดิษฐ์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านงานช่าง และงานวิชาชีพอื่น ๆ นักเรียนชายจะมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อในงาน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา (2524 : 11 - 14) ได้จัดทำโครงการบริการวิชาการและสังคม เรื่องการบริการทาง การศึกษาแก่ครูประจำการกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และ ปลุกฝังทัศนคติที่ถูกต้องในการสอนโดยผลิตไปงานขึ้นทดลองใช้ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยวิธีมอบหมายงานเดียวกันมอบหมายงานเดียวกันให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตาม ซึ่งครูเป็น ผู้ดูแลควบคุมอาจไม่ใช่วิธีสัทธิหรือสัทธิเป็นบางขั้นตอนที่ยากแก่การเข้าใจ ซึ่งผลการทดลองพบว่า ไปงานที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสามารถนำไปใช้สอนต่อไปได้ อัตราส่วนร้อยละของความสามารถ

ในการเข้าทำงานส่วนใหญ่สูงเกินร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน และผลการเรียนจากใบงานของนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทุกด้านเกินร้อยละ 80

อัญชลี อัมพะ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการทดลองวิธีการให้เลือกใบงานด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดลพบุรี จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองเรียนด้วยวิธีการให้เลือกใบงานและกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการใช้ใบงานตามปกติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการให้เลือกใบงาน และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีใช้ใบงานตามปกติ ไม่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองงานประดิษฐ์ และงานช่างของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการให้เลือกใบงาน และวิธีใช้ใบงานตามปกติแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อใบงาน ถึงแม้จะมีผู้วิจัยทำวิจัยไว้น้อยแต่จะเห็นว่าผลการวิจัยมิได้แตกต่างกัน ถึงแม้จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใบงานตามความสนใจของตนเองก็ตาม ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายให้ผู้วิจัยสนใจการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาเปรียบเทียบกับสื่อใบงาน เพื่อการศึกษาว่าสื่อการเรียนการสอนชนิดใดส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนรู้กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

งานวิจัยที่ทำเกี่ยวกับกับสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถประมวลพอสังเขปได้ดังนี้

หทัย ต้นหยง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หนังสือปกติเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กัลยา ตูลยพิจิตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กระหว่างวิธีสอนแบบวรรณกรรมกับวิธีสอนตามคู่มือครู จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กตามวิธีสอนแบบวรรณกรรม และกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้หนังสือเล่มเล็กตามวิธีสอนในคู่มือครูซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองมีความสามารถทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

กนกวรรณ ชื่นชม (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบทที่ใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองเรียนด้วยชุดจุลบทที่มีหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อ และกลุ่มควบคุมเรียนจากวิธีสอนปกติที่ใช้หนังสือเรียนปกติซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนจุลบทที่มีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติที่เรียนโดยใช้หนังสือปกตಿಯังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะเห็นได้ว่าการนำเอาแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาเป็นสื่อในการเรียนการสอนนั้น ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้เป็นอย่างดี ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งท้าทายให้ผู้วิจัยสนใจการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาใช้เปรียบเทียบกับสื่อใบงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อชนิดใดจะส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนรู้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

2. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน
3. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อใบงานสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดสุโขทัย จำนวน 281 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกโดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เลือกโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง โดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยยึดเกณฑ์ในการเลือกดังต่อไปนี้

1.1 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราชา จังหวัดสุโขทัย

1.2 เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2534 ,
ไม่ต่ำกว่า 48 คน

1.3 เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในสภาพปกติ
คือ มีครู มีอุปกรณ์การสอน มีแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพสมบูรณ์ครบถ้วน

1.4 เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมสังคมอาชีพหลัก ๆ ที่เกี่ยวกับการทำนา
ทำไร่ ค้าขาย ฯลฯ ในชุมชนที่ชัดเจน เช่น ชุมชนบ้านโตนด (ศรีมาศ)

1.5 สภาพชีวิตนักเรียนในชุมชนมีสภาพที่นักเรียน สามารถปฏิบัติงานบ้านชัดเจน
แต่ถ้าบางชุมชน เช่น แอ้อด สังคมในเมืองหลากหลาย สภาพวิถีชีวิตเด็กสับสนไม่มีระบบจะพัฒนา
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้ยากเพราะมีตัวแปรด้านอาชีพมากมาย

1.6 เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนให้ความสำคัญมีส่วนร่วมสนับสนุน
และเห็นความสำคัญการศึกษาครั้งนี้

1.7 เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนให้ความสำคัญสนับสนุนและส่งเสริม
นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน

1.8 เป็นโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมผลการเรียนของนักเรียนไม่ต่ำกว่าระดับ
ปานกลาง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ประเมินไว้

ตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ปรากฏว่ามีโรงเรียนจำนวน 5 โรงเรียนจากจำนวนทั้งหมด
42 โรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนบ้านโตนด (ศรีมาศวิทยา) อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย
มาทำการทดลองสอน ซึ่งมีนักเรียนชาย - หญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นนักเรียนจำนวน 52 คน
แบ่งเป็น 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 26 คน โดยนักเรียนแต่ละห้องมีนักเรียนชาย 13 คน
นักเรียนหญิง 13 คน

2. เลือกนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ผู้วิจัยได้เลือกโดยวิธีการสุ่ม
อย่างง่ายด้วยการจับสลาก เพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการทดลอง ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย	หญิง	รวม
กลุ่มทดลอง	13	13	26
กลุ่มควบคุม	13	13	26
รวม	26	26	52

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการสอนโดยวิธีสอนปกติ 2 ประเภทคือ
 - 1.1 สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สำหรับกลุ่มทดลอง
 - 1.2 สื่อใบงาน สำหรับกลุ่มควบคุม
2. แผนการสอน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ผู้วิจัยสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 11 เล่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1.2 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์ และความคิดรวบยอดของวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จากหนังสือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และแผนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แผนงานบ้าน เรื่องการประกอบ ประมง และจัดอาหาร

1.3 สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม โดยใช้หลักเกณฑ์การผลิตของ หทัย ดันหยง ตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1.3.1 วิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ และเนื้อหาจากแผนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แผนงานบ้าน เรื่องการประกอบ ประมง และจัดอาหาร

1.3.2 นำเนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์มาสัมพันธ์กันแล้วสร้าง เป็นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1.3.3 จากข้อ 1.3.2 จะสามารถสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ได้ 11 เล่ม แล้วนำไปสร้างภาพประกอบ

1.3.4 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเสนอคณะกรรมการควบคุม ปริณิธานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์สนั่น มีขันหมาก อาจารย์ภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์วรรณพร ภิรมย์รัตน์ อาจารย์สมบุญ โพธิ์อะ อาจารย์สมพร มั่นทนนาชาติ และ อาจารย์วิริยะ บุญยะนิवासน์ คีษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อ ตรวจสอบพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

1.3.5 ทำการปรับปรุงแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม แล้วจัดทำรูปเล่ม ให้สมบูรณ์

1.3.6 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ปรับปรุงแล้วให้คณะกรรมการควบคุมปัญญานิพนธ์ตรวจอีกครั้งหนึ่ง

1.3.7 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปทดสอบ (Tryout) โดยใช้วิธีมาตรฐาน 70/70 One Group Posttest (เปรื่อง กุมุท. 2527 : 65 - 80) กล่าวคือ จำนวนนักเรียน 100% มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 70% และสามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบ 70%

1.3.8 ทำการปรับปรุงแบบเรียน แล้วนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมให้คณะกรรมการควบคุมปัญญานิพนธ์ตรวจอีกครั้งหนึ่ง

1.3.9 นำแบบเรียนฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอนตามกิจกรรมแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 วิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์จากแผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบปรุง และจัดอาหาร

2.3 สร้างแผนการสอน โดยยึดกำหนดการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยเป็นหลัก ส่วนเนื้อหาวิธีสอนตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมจะเหมือนกันทุกประการ ต่างกันเฉพาะวิธีการใช้สื่อในการปฏิบัติงานภาคปฏิบัติเท่านั้นคือ

กลุ่มทดลอง ใช้สื่อหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

กลุ่มควบคุม ใช้สื่อใบงาน

2.4 นำแผนการสอนไปให้คณะกรรมการควบคุมปัญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ประยงค์ จินดาวงศ์ ศิกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ อาจารย์สุธาสนี ศรีอรุณรินทร์ อาจารย์วิชาการประจำกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ กลุ่มโรงเรียนกลางนา จังหวัดสุโขทัย และอาจารย์วิลาวัณย์ เรืองโต อาจารย์ผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โรงเรียนบ้านกล้วย จังหวัดสุโขทัย ตรวจสอบแก้ไข

2.5 นำแผนการสอนไปทดลอง (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบ้านสามพวง (สามัคคีพิทยา) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับแผนการสอนที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากทราบข้อบกพร่องแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

2.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ ตรวจสอบ

2.7 นำแผนการสอนที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโตนด (ศรีมาศวิทยา) อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือวัดผลการศึกษา (อนันต์ ศรีโสภา. 2525 : 111 - 134) หนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบ (ชวาล แพร์ติกุล. ม.ป.ป. : 1 - 405) หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ (บุญเชิด ภิญญะนันตพงษ์. 2527 : 1 - 211)

3.2 วิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ของเนื้อหาที่ใช้ทดลองเพื่อใช้ในการเขียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 สร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ได้วิเคราะห์แล้ว จำนวน 1 ชุด 50 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์ประยงค์ จินดาวงศ์ อาจารย์อำนวยการ ท่องน้อย ศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและอาจารย์สุธาสนี ศรีอรุณรินทร์

อาจารย์วิชาการประจำกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มโรงเรียนกลางนา จังหวัดสุโขทัย ตรวจสอบและปรับปรุงเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วคัดเลือกเอาข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาตั้งแต่ .5 ขึ้นไปไว้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2526 : 89 - 91) ตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่า ได้ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาระหว่าง .6 - 1.0

3.5 นำแบบทดสอบที่คัดแล้วจำนวน 42 ข้อไปทดสอบ (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโตนด (ศรีรามวิทยฯ) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีราม จังหวัดสุโขทัย จำนวน 50 คน แล้วนำกลับมาวิเคราะห์โดยเทคนิค 27% ของจุด เดห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 179 - 187) เลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่า ได้ค่าความยากง่าย ระหว่าง .21 - .80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 - .60

3.6 จากนั้นคัดเลือกปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบทดสอบ 30 ข้อ นำแบบทดสอบที่ได้รับการคัดเลือกไปทดสอบใหม่ เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR. - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 168 - 170) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.62

3.7 นำแบบทดสอบที่ได้รับการทดลองและปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสนใจตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความสนใจที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้สึกหรือเจตคติในการเรียน ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานแนวคิดวิธีแบบ Likert Scale (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 154 - 159)

4.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสนใจในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แผนงานบ้าน เรื่องการประกอบ ประุง และจัดอาหาร ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

แล้วนำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ประยงค์ จินดาวงศ์ อาจารย์อานวย ทองย้อย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และอาจารย์สุธาสนี ศรีอรุณรัตน์ อาจารย์วิชาการประจำกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ กลุ่มโรงเรียนกลางนา จังหวัดสุโขทัย ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับปรุงแก้ไข

4.3 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโตนด (ศรีมาศวิทยา) สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 50 คน

4.4 นำแบบทดสอบจากข้อ 4.3 มาตรวจให้คะแนนความคิดเห็นที่มีต่อข้อความ ในแต่ละข้อดังนี้

	ข้อความที่เป็นบวก	ข้อความที่เป็นลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

4.5 นำผลการตรวจให้คะแนนในข้อ 4.4 มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยวิธีการแจกแจงแบบที (t - distribution) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 - 186) แล้วเลือกไว้เฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงคือมากกว่าหรือเท่ากับ 1.75 ตามเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่า ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.37 - 5.07 จำนวน 20 ข้อ

4.6 นำแบบทดสอบไปทดลอง (Tryout) อีกครั้งแล้วหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบวัดความสนใจโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 172) ได้ค่าความ เชื่อมั่น 0.65

4. วิธีการดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการการวิจัย Nonrandomized Control - Group Pretest - Posttest Design (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 219) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂
C	T ₁	-	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

X	แทน	การจัดกระทำในกลุ่มทดลอง
T ₁	แทน	การสอบก่อนที่จะจัดกระทำการทดลอง
T ₂	แทน	การสอบหลังจากที่จัดกระทำการทดลอง
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 60 คาบ คาบละ 20 นาที ใช้เวลา 4 สัปดาห์ โดยจัดคาบเวลาในการสอนสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 การจัดเวลาในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เวลา วัน	09.30 – 10.30	12.30 – 13.30	13.30 – 14.30
จันทร์		กลุ่มทดลอง	กลุ่มทดลอง
อังคาร		กลุ่มควบคุม	กลุ่มควบคุม
พุธ		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มทดลอง
ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มควบคุม

3. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในเนื้อหาวิชาเดียวกัน จุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกัน และระยะเวลาทดลองเท่ากันคือ กลุ่มละ 60 คาบ คาบละ 20 นาที โดย

3.2.1 กลุ่มทดลอง การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

3.2.2 กลุ่มควบคุม การสอนโดยใช้สื่อใบงาน

ในการทดลองที่ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและสื่อใบงาน ในรายคาบ
ของแผนการสอน มีรายละเอียดดังในตาราง 4

ตาราง 4 การใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและสื่อใบงานในแผนการสอน

คาบที่	สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	สื่อใบงาน
1 - 3	ลิเกโรงเล็ก กุ๊กกับพวย ตึกไอน้ำ มัจฉาลุยไฟ	หุงข้าวเช็ดน้ำ ข้าวต้ม นึ่งข้าว นึ่งปลา ปิ้งปลา
4 - 6	ทวนคัมภีร์ ทอดยอด ไม้กับครก	ผัดถั่วงอก ถั่วฝักยาว ผัดผักบุ้ง น้ำพริกปลาร้า น้ำพริกมะเขือเทศ
16 - 18	ลิเกโรงเล็ก ทวนคัมภีร์ ทอดยอด	หุงข้าวเช็ดน้ำ ผัดถั่วงอก
19 - 21	มัจฉาลุยไฟ ไม้กับครก	ปิ้งปลา น้ำพริกกะปิ
22 - 24	ตึกไอน้ำ ทวนคัมภีร์ ทอดยอด	นึ่งข้าว ผัดถั่วฝักยาว
25 - 27	ตึกไอน้ำ ระบัวไข่	นึ่งปลา ไข่เจียว
28 - 30	กุ๊กกับพวย ทวนคัมภีร์ ทอดยอด	ข้าวต้ม ผัดผักบุ้ง
31 - 33	น้ำสับเขียว ไม้กับครก	ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศ

ตาราง 4 (ต่อ)

คาบที่	สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	สื่อใบงาน
34 - 36	ระบำไข่ ไม้กับครก	ไข่ดาว น้ำพริกปลาทู
40 - 42	สองสหาย	น้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว
	พราหมณ์ทรมผ้า	กล้วยต้ม
43 - 45	ชุดนอนผลไม้	น้ำสับปะรด
46 - 48	ชุดนอนผลไม้	น้ำใบเตย
49 - 51	ชุดนอนผลไม้	น้ำส้มคั้น

3.3 เมื่อสิ้นสุดการสอนของการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้าน เรื่องการประกอบ ปรง และจัดอาหารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ชุดเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน

3.4 ตรวจสอบผลการทดสอบ แล้วนำเสนอแนะที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ Independent

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) ของคะแนนโดยใช้สูตร
 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 63)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร
(บุญเชิด ภาณุเอนันตพงษ์. 2527 : 89 - 91)

$$I_{oc} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ I_{oc} แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยใช้วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) ในหลักการจัดกลุ่ม 27% แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186 - 187)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR. - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168 - 170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{it}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_t^2	แทน	คะแนนความของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

$$\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{เท่ากับ } \frac{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}{p}}$$

q	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ
		หรือคือ $1 - p$

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนโดยใช้สูตร

t - distribution (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 - 186)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน โดยใช้สูตร
การหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 173)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้
t - test แบบ Independent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 84)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
x	แทน	คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่าง
S ²	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ t - distribution
E	แทน	กลุ่มทดลอง (E ₁ = นักเรียนหญิง, E ₂ = นักเรียนชาย)
C	แทน	กลุ่มควบคุม (C ₁ = นักเรียนหญิง, C ₂ = นักเรียนชาย)
T	แทน	การทดสอบ (T ₁ = Pretest, T ₂ = Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อใบงานกับนักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

1.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ความสามารถทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ทดสอบก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มแล้วนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบ ปรากฏผลในตาราง 4

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
E	26	18.61	18.49	-0.75
C	26	19.38	7.69	

$$t_{50, .05} = 2.006$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองแตกต่างกันซึ่งทดสอบด้วยสถิติ t - test Independent แล้วไม่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความสามารถทางการเรียน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน

1.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปรากฏผลในตาราง 5

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
E	26	23.27	10.29	2.44*
C	26	21.08	10.71	

$$t_{50, .05} = 2.006$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ
นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า
นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
E	26	88.73	41.09	2.69**
C	26	83.73	48.77	

$$t_{50, .01} = 2.406$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6 พบว่าความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของ
กลุ่มทดลอง

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของ
กลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	E					
		T1			T2		
		$\bar{X}$	s^2	t	$\bar{X}$	s^2	t
E1	13	80.62	34.42		92.00	10.67	
					+14.12%		
				2.225*			3.44**
E2	13	74.23	40.19		82.70	48.56	
					+11.40%		
t 24, .05 = 1.711				t 24, .01 = 2.492			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการเรียน
ระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนทดลองนักเรียนหญิงมีความสนใจ
ในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลังทดลองนักเรียนหญิง
มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานข้อที่ 3

4. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มควบคุม

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	C					
		T1			T2		
		$\bar{X}$	S^2	t	$\bar{X}$	S^2	t
C1	13	80.15	91.31		85.77	43.86	
				2.42*			1.53
C2	13	75.77	43.70		81.69	48.73	
t 24, .05 = 1.711				t 24, .05 = 1.711			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 8 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสนใจในการเรียนระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนทดลองนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลังการทดลองนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานบ้าน เรื่อง การประกอบ ประุงและจัดอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานบ้าน เรื่อง การประกอบ ประุงและจัดอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานบ้าน เรื่อง การประกอบ ประุงและจัดอาหาร ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน
2. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน
3. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อใบงานสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนบ้านโตนด (ศรีมาศวิทยา) อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 26 คน โดยนักเรียนแต่ละห้องมีนักเรียนชาย 13 คน นักเรียนหญิง 13 คน ซึ่งได้จากการเลือกโรงเรียนโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างง่ายด้วยการจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สื่อการเรียนการสอนโดยวิธีสอนปกติ 2 ประเภท คือ
 - 1.1 สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 11 เล่ม
 - 1.2 สื่อใบงานสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 21 งาน
2. แผนการสอน จำนวน 60 คาบ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก

จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.62 ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .21 - .80 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) .21 - .60

4. แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
- จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.65 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 2.37 - 5.07

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน แล้วนำคะแนนของการทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาทดสอบความแตกต่างว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความทัดเทียมกันก่อนการทดลอง

2. ทดลองสอนจริงกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนโดยใช้ความคิดรวบยอดเดียวกัน เนื้อหาเดียวกัน จุดประสงค์การเรียนรู้เดียวกัน เวลาเท่ากัน แต่ใช้สื่อต่างกันดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม 11 เล่ม

2.2 กลุ่มควบคุม สอนโดยใช้สื่อใบงาน 21 งาน

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทำการทดสอบก่อนเรียน

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ $t - test$ Independent ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มทดลอง

5. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายของกลุ่มควบคุม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อใบงาน มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายได้ดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงานเมื่อพิจารณาคะแนนสอบก่อนเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความเท่าเทียมกันก่อนการทดลอง แสดงว่า การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงกว่าการสอนโดยใช้สื่อใบงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ททัย คันทยง (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หนังสือปกติเชิงวรรณกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ ชื่นชม (2532 : บทคัดย่อ) ที่ทำการทดลองแล้วพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนรู้จุลบทที่มีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติที่เรียนโดยใช้หนังสือปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าสื่อใบงาน โดยเฉพาะเมื่อนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนสำหรับวิธีสอนแบบปกติที่นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง โดยผ่านสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่มีคุณลักษณะเน้นการสนองความคิดรวบยอดย่อย ๆ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมปลายทาง ซึ่งสอดคล้องกับกลไกการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาในปัจจุบัน กล่าวคือ สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเหล่านี้สร้างขึ้นโดยการวิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ และเนื้อหาจากแผนการสอน และนำความคิดรวบยอด จุดประสงค์และเนื้อหา มาสัมพันธ์กันแล้วสร้างเป็นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่อยู่ในขีดความสามารถในการผลิตได้ด้วยตนเอง โดยลักษณะของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อขนาดเล็ก (32 หน้ายก) โครงสร้างไม่ซับซ้อน มีเค้าโครงเรื่อง เนื้อหา แก่นสาระ จาก ตัวละคร ที่มีภาพ สีสัน ระบายสี สนุกสนาน สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ ดังนั้น การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จึงเหมาะแก่การนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 แสดงว่า การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สามารถทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองเพิ่มและเปลี่ยนแปลงความสนใจในการเรียน กลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนั้นสามารถเข้าใจ จูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เช่น กิจกรรมเสริมทักษะ กิจกรรมการระบายสี ด้วยตนเองอันเป็นผลให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน เพื่อที่จะได้พัฒนาการเรียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งคุณลักษณะเฉพาะของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่มีเค้าโครง

เรื่อง เนื้อหา แก่นสาระ จาก ตัวละคร ที่เป็นเรื่องราว มีภาพ สีสันสอดคล้องกับธรรมชาติของ ผู้เรียน จึงทำให้การสอด้งกล่าวเป็นสิ่งที่เร้าที่ด้ สร้างความสนใจในการเรียนต่อวิชาที่เรียน

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า นักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังทดลองนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งที่ก่อนดำเนินการทดลองนักเรียนหญิงและนักเรียนชายยังไม่ได้ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ปรากฏว่านักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย นั่นคือ นักเรียนหญิงต้องมีพื้นฐานและโอกาสคุ้นเคยกับการทำงานบ้านในเรื่องการประกอบปรุง และจัดอาหาร ที่เป็นงานเหมาะสมกับเพศของตน จึงทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มแสดงความคิดเห็นที่ค่อนข้างไปในทางที่สนใจต่องานบ้านในเรื่องนี้มากกว่านักเรียนชาย เมื่อดำเนินการทดลองโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้ว ปรากฏว่า นักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชายแต่นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายต่างมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นอีก นั่นคือ เมื่อพิจารณาระดับค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีพัฒนาการความสนใจในการเรียนสูงขึ้น (หลังสอน) ร้อยละ 14.12 นักเรียนชายมีพัฒนาการความสนใจในการเรียนสูงขึ้น (หลังสอน) ร้อยละ 11.40 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ดันหยง (2532 : 206) ที่พบว่า ระดับค่าเฉลี่ยนักเรียนหญิงที่สอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีพัฒนาการความสนใจในการอ่านสูงขึ้น (หลังสอน) ร้อยละ 15.80 นักเรียนชายมีพัฒนาการความสนใจในการอ่านสูงขึ้น (หลังสอน) ร้อยละ 15.71 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนหญิงกับนักเรียนชายต่างได้รู้จัก และใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้ว ต่างมีความชื่นชม ชื่นชอบ และเกิดการกระตุ้นความคิดเห็นไปสู่การยอมรับ การตอบสนองจนกระทั่งมีความสนใจในการเรียนยิ่งยั้งขึ้นไป และเมื่อดูในภาพรวมของความสนใจในการเรียนเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม (ตาราง 6) พบว่า กลุ่มทดลองทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ต่างมีความชื่นชอบและสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน จนส่งผลทำให้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนหญิงกับนักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า นักเรียนหญิงที่เรียนด้วยสื่อใบงานสูงกว่านักเรียนชายที่เรียนด้วยสื่อใบงาน

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนทดลอง นักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังทดลอง นักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งที่ก่อนทดลอง ความสนใจของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย แต่เมื่อดำเนินการทดลองในกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนโดยใช้สื่อใบงานแล้ว ปรากฏว่า หลังทดลอง นักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนไม่แตกต่างกันกับนักเรียนชาย นั่นคือ การเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพโดยใช้สื่อใบงาน ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะชื่นชอบ และเกิดความสนใจในการเรียน เนื่องจากใบงานเป็นเพียงกระดาษชิ้นหนึ่งที่มีแต่การอธิบาย ขั้นตอน วิธีการทำงานเท่านั้น ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีความสนใจในการเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

การสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทำให้นักเรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ ดังนั้นควรนำสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ไปเผยแพร่ให้ครูทดลองนำไปใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มทักษะภาษาไทยเพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทำเป็นครั้งแรก ลักษณะเนื้อหาเชิงวรรณกรรมยังไม่สมบูรณ์ ถ้าได้มีการปรับปรุงคุณลักษณะทางวรรณกรรมให้ดียิ่งขึ้น เชื่อว่าจะเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงกว่างานวิจัยที่ผ่านมาแล้ว

2.2 แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้ชื่อวรรณคดี (Genre) ประเภทวิธีการ (Procedure) จึงควรทดลองวิจัยสร้างสื่อนี้ โดยใช้ชื่อวรรณคดี

อย่างอื่นบ้าง เช่น อรรถลักษณะประเภทจินตนาการ (Narrative) อรรถลักษณะการอธิบาย เหตุ-ผล (Explanation) ฯลฯ จะทำให้ผู้นี้ใช้ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.3 ในการทาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานอื่น ๆ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ที่มีสื่อเป็นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.4 ควรศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ ในการทาวิจัยครั้งต่อไป เช่น แรงจูงใจ ทัศนคติ ความคงทนในการเรียนรู้ และเจตคติในการเรียน ฯลฯ

2.5 ควรทดลองใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อประกอบหรือสื่อเสริมในสื่อวัตกรรมการอื่น ๆ ได้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอน ชุดการสอนซ่อมเสริม ฯลฯ

ข้อสังเกตในการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมควรออกมาจากความคิดภายใน (Intrinsic Thinking) ของครูที่เป็นงานศิลปะชิ้นหนึ่ง โดยใช้นิตยฉบับ (Manuscript) เป็นสื่อการเรียนการสอนโดยตรง และเป็นสื่อการเรียนการสอนอยู่ในกระบวนการของแผนการสอน (เตรียมการสอนของครูประจำวัน) ไม่ควรนำเอาต้นฉบับ (Manuscript) ไปสู่กระบวนการพิมพ์ เพื่อเป็นหนังสือประเภทสินค้าซื้อขาย เพราะจะเกิดผลเสียที่ครูผู้ซื้อไม่ได้แต่งเรื่องสอนเด็กเอง ซึ่งเป็นการถอยหลังเข้าคลอง และไม่ตรงกับปรัชญาที่ว่า "ครูจะได้ชื่อว่า เป็นครูผู้สอนที่แท้จริง ต้องแต่งเรื่อง (ปรุงรสการสอน) สอนเด็กได้ด้วยตนเอง" นักเรียนจะได้ชื่อว่าเกิดการเรียนรู้ อันมีความสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปแต่งเรื่องได้ด้วยตนเอง

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชื่นชม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบท ที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก
เชิงวรรณกรรม. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเคหา, 2528.
- กัลยา ตลยพิจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กระหว่างวิธีสอน
แบบวรรณคดีกับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การนิเทศการใช้หลักสูตรกลุ่มงานและ
พื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.
- จรรยา เอี่ยมสะอาด. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและ
โดยวิธีสอนแบบบรรยาย. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- จรินทร์ สกลถาวร. จิตวิทยาวัยรุ่นกับการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
ม.ป.ป.
- จันทมาศ ชื่นบุญ และศิรินันท์ เพชรทองคำ. จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา. ภาควิชาจิตวิทยา
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- จิราภรณ์ ศรีศุภการ. ปัญหาและความต้องการในการจัดเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษากลุ่มงาน
และพื้นฐานอาชีพ แผนงานเลือก ของจังหวัดลำพูน. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- ชวาล แพ้ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทักษ์อักษร, ม.ป.ป.
- . เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2508.
- ธำรง บัวศรี. การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "การศึกษากับการมีงานทำ," 94 ปี กระทรวงศึกษาธิการ. 31 ; เมษายน 2529.
- บันลือ พุกกะวัน. หลักสูตรเชิงพินิจกับภาคปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอราวัฒนาการพิมพ์, 2521.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวและวิธีการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา พื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- เบญจา แก้วกระจ่าง. การทดลองสอนความมีวินัยทางสังคมด้วยชุดการสอนในกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประไพพิศ ไพรยวัล. การทดลองสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบโครงการ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประเทิน มหามันธ์. คำบรรยายในการสอนวิชาปัญหาและกลวิธีสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ. ชลบุรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2524. อัดสำเนา.
- ปัญญา ลิทธิผล. ศึกษานำผลจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- เป็รื่อง กุมท. เทคโนโลยีที่เหมาะสมทางการศึกษา. เอกสารประกอบการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

- พรเพ็ญ ปทุมศิริ. "หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ,"
สารพัฒนาหลักสูตร. หน้า 18 - 25, กุมภาพันธ์ - มีนาคม, 2527.
- มณู เสวตศิลา. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านงานเกษตร จากหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับร่าง 2518. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ราชเลขาธิการ, สำนัก. พระบรมราชโองราช พระราชดำรัส พุทธศักราช 2526. กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท, 2527.
- ลักขณา สมเชื้อ. ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ลัดดา ศุภปริดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศ, 2522.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.
- วาสนา ขาวหา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2522.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ควิคชั่น, 2521.
- . แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กเพรส การพิมพ์, 2522.
- . แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2532.
- . รายงานการวิเคราะห์การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรการประถมศึกษา พ.ศ. 2521. 2523. อัดสำเนา.
- วิเชียร เทียมเมือง. การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูผู้บริหารและศึกษานิเทศก์กับความ คิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในระดับประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี, 2519. อัดสำเนา.

๗ ศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา, มหาวิทยาลัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์.

รายงานโครงการบริหารวิชาการและสังคมเรื่องการบริหารทางการศึกษาและครูประจำการ
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ, 2524.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. รายงานการวิจัยเรื่องความพร้อมของเด็กไทยเกี่ยวกับการเรียน

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ :

กรมสามัญศึกษา, 2522. อัดสำเนา.

—————. หลักสูตรประถมศึกษา 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว,
2525.

—————. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533)

กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2532.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ขบวนการอบรม

ศน. สปจ./สพอ./ก. เล่มที่ 8 เรื่องการนิเทศการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและ

พื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.

สมพงษ์ พลະสุรย์. "กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ," วิทยาสาร. 14 : 12 - 14 กรกฎาคม
2527.

สนั่น บัณฑิต. "ความสำคัญอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา," วารสารอุปกรณ์

การศึกษา. 24 - 25 ; มกราคม - กุมภาพันธ์, 2505.

สามัญศึกษา, กรม ศึกษานิเทศก์. จุลสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กลุ่มการทำงาน

และพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อผศ, 2519.

๘ สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการทำงานและ

พื้นฐานอาชีพ หน่วยที่ 1 - 9. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

๙ —————. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน หน่วยที่ 10 - 15.

พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

๑๐ —————. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 7.

พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

สุทธิ ประจักษ์ดี และศิริกุล ไพพิทักษ์. วิธีสอนการทำงานและพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2525.

สุภาพ วาดเขียน. ท้าวอย่างไรนิสิตนักศึกษาจึงจะสอนได้ดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

เสียง ชูสกุล. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์จากการเรียนเป็นกลุ่มเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูลและการเรียนตามแบบการสอน สสวท. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

หทัย ดันหยง. "การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา," ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา. 3 (1) : 41 - 42 ; ธันวาคม 2532.

_____. โครงการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

_____. รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์, 2532.

อนันต์ ศรีโสภ. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

อัญชลี อัมโพ. การทดลองสอนวิธีการให้เล็กลงงานด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

Brown, James W., Lewis, Richard, and Harclerod, Fead F. AV Instruction Media and Methods. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book, 1969.

✓ Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical Library, 1959.

Gangé, Robert M. Essentials of Learning for Instruction. Hinsdale
Illinois : The Dryden Press, 1974.

———. The Conditions of Learning. 3rd ed. New York : Holt,
Rinchart and Winston, 1977.

✓ Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3rd ed. New York :
McGraw - Hill Book Company, Inc., 1973.

Hass, Kenneth B and Packer, Hary Q. Preparation and Use of Audio -
Visual Aids. New Delhi : Prentice - Hall of India (Private)
Ltd., 1964.

* Hill, Warren E. Materials and Methods for Vocational Training.
New York and London : McGraw - Hill Book Company, Inc., 1942.

Powell, Marvin. The Psychology of Adolescence. New York : Bobbs -
Merrill, 1963.

Staley, Eugene. Planning Occupational Education and Training for
Development. New York : Pracger, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

1. โครงการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
2. แผนการสอนรายคาบ

โครงการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการประกอบ ประุง และจัดอาหาร

จำนวน 60 คาบ

ความคิดรวบยอดหลัก

การฝึกทำและจัดอาหารเป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุงอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการ
ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวได้ถูกต้อง
2. เพื่อเลือกซื้ออาหารสดที่มีประโยชน์และคุณค่ามาประกอบอาหาร
3. เพื่อเตรียมภาชนะสำหรับปรุงอาหาร
4. เพื่อวางแผนเตรียมอาหารสด
5. เพื่อประกอบอาหารคาว อาหารหวาน และน้ำผลไม้
6. เพื่อจัดจานอาหาร และจัดที่รับประทานอาหาร
7. เพื่อจัดอาหารคาวและหวาน
8. เพื่อจัดอาหารพวกผักผลไม้ และขนมต่าง ๆ

คุณสมบัติและคุณธรรมที่ต้องการเน้น

1. มีความสะอาดในการทำงาน
2. มีความประหยัดในการใช้วัสดุ
3. มีความตั้งใจและพยายามที่จะทำงานในสำเร็จ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

เนื้อหา

1. การวางแผนประกอบอาหาร (15 คาบ)

2. การฝึกทำอาหาร (35 คาบ)

2.1 อาหารคาว ได้แก่

หุงหรือนึ่ง เช่น หุงหรือนึ่งข้าว ฯลฯ

นึ่ง เช่น นึ่งปลา หมู ไก่ ฯลฯ

ปิ้ง เช่น ปิ้งปลา หมู เนื้อ ฯลฯ

ต้ม เช่น ข้าวต้ม ไข่ ผัก ฯลฯ

ลวก เช่น ไข่ลวก ผัก ฯลฯ

ทอด เช่น ไข่เจียว ปลา หมู เนื้อ ฯลฯ

ผัด เช่น ผัดถั่วงอก ถั่วงอกยาว ผักบุ้ง ฯลฯ

ค่าน้ำพริก เช่น น้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า น้ำพริก ฯลฯ

จัดผักสดเป็นเครื่องจิ้ม

2.2 อาหารหวาน เช่น ข้าวโพด ถั่ว กล้วยต้ม มันต้มน้ำตาล กล้วยเชื่อม ขนมห่มเชื่อม
ผลไม้ลอยแก้ว ฯลฯ

2.3 น้ำผลไม้ เช่น น้ำมะยม น้ำสับปะรด น้ำมะขาม ฯลฯ

3. การจัดผลไม้และขนมหวาน (10 คาบ)

กิจกรรม

การเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	การเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อ ใบงาน
1. สนทนาซักถามถึงวิธีประกอบอาหารที่นักเรียนเคยเห็นหรือปฏิบัติที่บ้าน เช่น นึ่งข้าว ข้าวต้ม ไข่เจียว ปิ้งหมู ฯลฯ 2. ร่วมกันอภิปรายถึงการประกอบอาหารชนิดใดที่ไม่ต้องใช้ไฟหรือใช้ไฟน้อย สามารถทำเสร็จเร็วไม่เปลืองเวลาและแรงงาน 3. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำต่าง ๆ ในการประกอบอาหารเบื้องต้น เช่น หุง ปิ้ง ลวก ต้ม ฯลฯ แล้วช่วยกันสรุป 4. สนทนาถึงการประกอบอาหารประเภทต่าง ๆ ในการเตรียมค่านึงงานดังนี้ การเลือกอาหารสดมาปรุงอาหารโดยคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่า การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ การเตรียมเครื่องปรุง การวางแผนในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	1. สนทนาซักถามถึงวิธีประกอบอาหารที่นักเรียนเคยเห็นหรือปฏิบัติที่บ้าน เช่น นึ่งข้าว ข้าวต้ม ไข่เจียว ปิ้งหมู ฯลฯ 2. ร่วมกันอภิปรายถึงการประกอบอาหารชนิดใดที่ไม่ต้องใช้ไฟหรือใช้ไฟน้อย สามารถทำเสร็จเร็วไม่เปลืองเวลาและแรงงาน 3. ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำต่าง ๆ ในการประกอบอาหารเบื้องต้น เช่น หุง ปิ้ง ลวก ต้ม ฯลฯ แล้วช่วยกันสรุป 4. สนทนาถึงการประกอบอาหารประเภทต่าง ๆ ในการเตรียมค่านึงงานดังนี้ การเลือกอาหารสดมาปรุงอาหารโดยคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่า การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ

การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใบงาน
5. แบ่งกลุ่มฝึกทำอาหาร โดยสั่งให้นักเรียน ที่จะปฏิบัติมาล่วงหน้า ระหว่างปฏิบัติงานควร เน้นนิสัยในการทำงานร่วมกัน ความสะอาด และความประหยัด ในการฝึกประกอบอาหาร ควรทำครั้งละประเภทดังนี้	การวางแผนในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ 5. แบ่งกลุ่มฝึกทำอาหาร โดยสั่งให้นักเรียน อาหารสัปดาห์ละหนึ่งประเภท ระหว่างปฏิบัติงานควรเน้นนิสัยใน การทำงานร่วมกัน ความสะอาด และความประหยัด ในการฝึกประกอบ อาหารควรทำครั้งละประเภทดังนี้
5.1 ประกอบอาหารคาว ตามสื่อแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดังนี้	5.1 ประกอบอาหารคาว ตามสื่อ ใบงานดังนี้
กิจกรรมที่ 1 ลิเกโรงเล็ก หมวดมังกร ทอดยอด	กิจกรรมที่ 1 พุงข้าวเข็นน้ำ ผัดถั่วงอก
กิจกรรมที่ 2 มัจฉาสุไพ ไม้กับครก	กิจกรรมที่ 2 ปิ้งปลา น้ำพริกกะปิ
กิจกรรมที่ 3 ตักไอ้ หมวดมังกร ทอดยอด	กิจกรรมที่ 3 นึ่งข้าว ผัดถั้วผักยาว
กิจกรรมที่ 4 ตักไอ้ ระบำไข่	กิจกรรมที่ 4 นึ่งปลา ไข่เจียว
กิจกรรมที่ 5 กุยกับพวย หมวดมังกร ทอดยอด	กิจกรรมที่ 5 ข้าวต้ม ผัดผักบุ้ง
กิจกรรมที่ 6 น้ำสีกะ ไม้กับครก	กิจกรรมที่ 6 ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศ

การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใบงาน
กิจกรรมที่ 7 ระบาย ไม้กับครก 5.2 ประกอบอาหารหวาน ตามสื่อแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดังนี้ กิจกรรมที่ 1 ส่องสหาย พราหมณ์ผ้า 5.3 การทำน้ำผลไม้และเครื่องดื่ม ตามสื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดังนี้ กิจกรรมที่ 1 ชุมนอนผลไม้ กิจกรรมที่ 2 ชุมนอนผลไม้ กิจกรรมที่ 3 ชุมนอนผลไม้ 6. นักเรียนจัดโต๊ะอาหารหรือที่รับประทานอาหาร แล้วรับประทานอาหารร่วมกันโดยเน้นการฝึก มารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหาร เสร็จแล้วแต่ละกลุ่มช่วยกันทำความสะอาด เครื่องใช้และสถานที่ให้เรียบร้อย 7. นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานของตน และเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มในด้าน รส กลิ่น สี และการจัดกลุ่มในการทำงานได้ดี	กิจกรรมที่ 7 ไข่ดาว น้ำพริกปลาร้า 5.2 ประกอบอาหารหวาน ตามสื่อ ใบงานดังนี้ กิจกรรมที่ 1 น้ำเชื่อม น้ำสับปะรดน้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้ม 5.3 การทำน้ำผลไม้และเครื่องดื่ม ตามสื่อใบงานดังนี้ กิจกรรมที่ 1 น้ำสับปะรด กิจกรรมที่ 2 น้ำใบเตย กิจกรรมที่ 3 น้ำส้มคั้น 6. นักเรียนจัดโต๊ะอาหารหรือที่รับประทานอาหาร แล้วรับประทานอาหารร่วมกันโดย เน้นการฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการ รับประทานอาหารเสร็จแล้วแต่ละกลุ่ม ช่วยกันทำความสะอาดเครื่องใช้และ สถานที่ให้เรียบร้อย 7. นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานของตน และเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มใน ด้านรส กลิ่น สี และการจัดกลุ่มใน การทำงานได้ดี

การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใบงาน
8. นักเรียนนำผลไม้ที่มีในท้องถิ่นตามฤดูกาลและ ขนมหวานที่เป็นห่อและไม่เป็นห่อมาล่องหน้า 9. ร่วมกันอภิปรายถึงการล้าง ปอก จัดผลไม้ ที่มีเปลือก เช่น ละครุด ส้ม มะม่วง ฯลฯ 10. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติดังนี้ กิจกรรมที่ 1 ปอกและจัดผลไม้ที่มีเปลือก กิจกรรมที่ 2 จัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือก กิจกรรมที่ 3 จัดขนมหวานที่เป็นห่อและ ไม่เป็นห่อ ระหว่างปฏิบัติงานเน้นเรื่องลักษณะ นิสัยในการทำงานเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่ม ทำความสะอาดเครื่องใช้และสถานที่ให้ เรียบร้อย 11. นำผลไม้และขนมหวานที่จัดเสร็จแล้ว ไปจัดวางบนโต๊ะ 12. ผู้แทนแต่ละกลุ่มประเมินการจัดของ แต่ละกลุ่มในเรื่องความเหมาะสม ความสะอาด ความสวยงาม และนำมา รายงานให้เพื่อนทราบ ครูสรุปเพิ่มเติม	8. นักเรียนนำผลไม้ที่มีในท้องถิ่นตามฤดูกาล และขนมหวานที่เป็นห่อและไม่เป็นห่อ มาล่องหน้า 9. ร่วมกันอภิปรายถึงการล้าง ปอก จัด ผลไม้ที่มีเปลือก เช่น ละครุด ส้ม มะม่วง ฯลฯ 10. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติดังนี้ กิจกรรมที่ 1 ปอกและจัดผลไม้ที่มีเปลือก กิจกรรมที่ 2 จัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือก กิจกรรมที่ 3 จัดขนมหวานที่เป็นห่อและ ไม่เป็นห่อ ระหว่างปฏิบัติงานเน้นเรื่องลักษณะ นิสัยในการทำงานเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่ม ทำความสะอาดเครื่องใช้และสถานที่ให้ เรียบร้อย 11. นำผลไม้และขนมหวานที่จัดเสร็จแล้ว ไปจัดวางบนโต๊ะ 12. ผู้แทนแต่ละกลุ่มประเมินการจัดของ แต่ละกลุ่มในเรื่องความเหมาะสม ความสะอาด ความสวยงาม และนำมา รายงานให้เพื่อนทราบ ครูสรุปเพิ่มเติม

การเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อ แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	การเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อ ใบงาน
13. นักเรียนรับประทานผลไม้และขนมร่วมกัน ขณะรับประทานควรฝึกมารยาทในการ รับประทานอาหารไปด้วย	13. นักเรียนรับประทานผลไม้และขนมร่วมกัน ขณะรับประทานควรฝึกมารยาทในการ รับประทานอาหารไปด้วย

สื่อการสอน

1. สถานที่โรงอาหาร หรือที่ที่เห็นว่าเหมาะสม .
2. เครื่องครัว เช่น เตา หม้อ ลังถึง เบียง มีด เหล็กปิ้ง ฯลฯ
3. ภาชนะสำหรับจัดอาหาร เช่น จาน ชาม ถาด ฯลฯ
4. อาหารสด ผลไม้ และขนมต่าง ๆ ตามใบกำหนดงาน
5. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ดจาน ผงซักฟอก หรือสบู่ ฯลฯ
6. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หรือใบงาน

การวัดผล

1. ตรวจปฏิบัติงาน โดยการสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 ลักษณะนิสัยในการทำงาน

ความสะอาดในการประกอบอาหาร และล้างภาชนะ

การใช้วัสดุในการประกอบอาหารอย่างประหยัด
 - 1.2 ความสามารถในการทำงาน

ทำงานได้เสร็จทันกำหนด

ทำงานได้ถูกขั้นตอน เช่น ล้างผักให้สะอาดก่อนหั่น

1.3 เจตคติในการทำงาน

ตั้งใจและสนใจในการทำงาน

สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม

2. ตรวจผลงานที่ทำเสร็จแล้ว

จัดอาหารใส่ภาชนะได้เหมาะสม

รสชาติถูกต้อง

ตาราง 10 รายความคิดรวบยอดและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแผนการสอน

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
1 - 3	1. การวางแผนประกอบอาหารเป็นพื้นฐานของการประกอบอาหาร 2. การวางแผนประกอบอาหารอย่างถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย 3. การวางแผนประกอบอาหารเป็นการประหยัดเวลาและแรงงาน	1. นักเรียนสามารถวางแผนเตรียมประกอบอาหารได้ 2. นักเรียนสามารถวางแผนประกอบอาหารอย่างถูกต้องหลักโภชนาการได้ 3. นักเรียนสามารถเรียนรู้หลักของการประหยัดเวลาและแรงงานได้
4 - 6	1. การวางแผนประกอบอาหารประเภท ผัก เป็นพื้นฐานของการประกอบอาหาร 2. การวางแผนประกอบอาหารประเภท ต้ม เป็นพื้นฐานของการประกอบอาหาร 3. การวางแผนประกอบอาหารประเภท ผัก ต้ม เป็นการปรุงอาหารถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย	1. นักเรียนสามารถวางแผนประกอบอาหารประเภท ผัก ได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถวางแผนประกอบอาหารประเภท ต้ม ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถวางแผนประกอบอาหารประเภท ผัก ต้ม อย่างถูกต้องหลักโภชนาการได้ถูกต้อง
7 - 9	1. การประกอบอาหารมีหลายประเภทด้วยกัน 2. การประกอบอาหารมีวิธีการประกอบที่แตกต่างกัน	1. นักเรียนสามารถบอกประเภทของอาหารได้ 2. นักเรียนสามารถหาความหมายของประเภทอาหารได้

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ความครอบคลุม	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
10 - 12	1. การเลือกอาหารสดมาปรุงอาหาร ควรคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่า	3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการ ประกอบอาหารของแต่ละ ประเภทได้
	2. การเลือกอาหารสดมาปรุงอาหาร เป็นพื้นฐานการประกอบอาหาร	1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการ เลือกซื้ออาหารสดที่มีประโยชน์ และคุณค่าได้
	3. การเลือกอาหารสดโดยคำนึงถึง ประโยชน์และคุณค่าเป็นพื้นฐาน การปรุงอาหารอย่างถูกหลัก โภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพ อนามัย	2. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการ เลือกซื้ออาหารสดมาปรุงอาหารได้ 3. นักเรียนสามารถอธิบายถึง คุณประโยชน์และคุณค่าของอาหาร สดที่มีต่อสุขภาพได้
13 - 15	1. การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์ในการ ประกอบอาหารควรเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหารควร อย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วย ส่งเสริมสุขภาพอนามัย	1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการ เตรียมภาชนะและอุปกรณ์ในการ ประกอบอาหารควรได้
	2. การเตรียมเครื่องปรุงในการ ประกอบอาหารควรเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหารควร อย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วย ส่งเสริมสุขภาพอนามัย	2. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการ เตรียมเครื่องปรุงในการประกอบ อาหารควรได้

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
16 - 18	3. การวางแผนในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็น พื้นฐานการประกอบอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถอธิบายถึงความ สำคัญในการวางแผนปฏิบัติงาน และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการ ประกอบอาหารคาวได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภท พุงข้าวเข้ค่น้ำ เป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทพุงข้าวเข้ค่น้ำได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภท ผัดด้วงอกเป็นพื้นฐานการ ประกอบและปรุงอาหารคาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทผัดด้วงอกได้
19 - 20	3. การจัดอาหารคาวประเภท พุงข้าวเข้ค่น้ำ ผัดด้วงอก เป็นพื้นฐานการประกอบอาหาร และการปรุงอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาว ประเภทพุงข้าวเข้ค่น้ำ ผัดด้วงอก ได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภท บั้งปลาเป็นพื้นฐานการประกอบ อาหารและปรุงอาหารคาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทบั้งปลาได้
	2. การฝึกทำอาหารประเภท ค่าน้ำพริกกะปิเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทค่าน้ำพริกกะปิได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
22 - 24	3. การจัดอาหารคาวประเภทปิ้งปลา น้ำพริกกะปิเป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาวประเภทปิ้งปลา น้ำพริกกะปิได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภทนึ่งข้าวเป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาวประเภทนึ่งข้าวได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภทผัดถั่วฝักยาว เป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาวประเภทผัดถั่วฝักยาวได้
25 - 27	3. การจัดอาหารคาวประเภทนึ่งข้าว ผัดถั่วฝักยาว เป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาวประเภทนึ่งข้าว ผัดถั่วฝักยาวได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภทนึ่งปลาเป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาวประเภทนึ่งปลาได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภททอดไข่เจียว เป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารคาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาวประเภททอดไข่เจียวได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
28 - 30	3. การจัดอาหารคาวประเภท นึ่งปลา ไข่เจียว เป็นพื้นฐาน การประกอบอาหารและปรุง อาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาว ประเภทนึ่งปลา ไข่เจียวได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภท ข้าวต้มเป็นพื้นฐานการประกอบ อาหารและปรุงอาหารคาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทข้าวต้มได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภท ผัดผักกั๋ง เป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทผัดผักกั๋งได้
31 - 33	3. การจัดอาหารคาวประเภท ข้าวต้ม ผัดผักกั๋งเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาว ประเภทข้าวต้ม ผัดผักกั๋งได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภท ลวกผักเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทลวกผักได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภท คั่วน้ำพริกมะเขือเทศเป็นพื้นฐาน การประกอบอาหารและปรุง อาหารคาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทคั่วน้ำพริกมะเขือเทศได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
34 - 36	3. การจัดอาหารคาวประเภท ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศเป็น พื้นฐานการประกอบอาหารและ ปรุงอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาว ประเภทลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศ ได้
	1. การฝึกทำอาหารคาวประเภท ทอดไข่คาว เป็นพื้นฐานการ ประกอบอาหารและปรุงอาหาร คาว	1. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภททอดไข่คาวได้
	2. การฝึกทำอาหารคาวประเภท คั่วน้ำพริกปลาทู เป็นพื้นฐาน การประกอบอาหารและปรุง อาหารคาว	2. นักเรียนสามารถทำอาหารคาว ประเภทคั่วน้ำพริกปลาทูได้
37 - 39	3. การจัดอาหารคาวประเภท ไข่คาว น้ำพริกปลาทูเป็น พื้นฐานการประกอบอาหาร และปรุงอาหารคาว	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารคาว ประเภทไข่คาว น้ำพริกปลาทูได้
	1. การเตรียมภาชนะและ อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร หวานเป็นพื้นฐานการประกอบ อาหารและปรุงอาหารหวาน อย่างถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย	1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการ เตรียมภาชนะและอุปกรณ์ในการ ประกอบอาหารหวานได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
40 - 42	2. การเตรียมเครื่องปรุงในการประกอบอาหารหวานเป็นพื้นฐานในการประกอบอาหารและปรุงอาหารหวานอย่างถูกต้องหลักโภชนาการช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย	2. นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีการเตรียมเครื่องปรุงในการประกอบอาหารหวานได้
	3. การวางแผนในการปฏิบัติงานการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบอาหารหวานเป็นพื้นฐานในการประกอบอาหารหวาน	3. นักเรียนสามารถอธิบายถึงความสำคัญในการวางแผนปฏิบัติงานและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบอาหารหวานได้
	1. การฝึกทำอาหารหวานประเภทสับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อมเป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารหวาน	1. นักเรียนสามารถทำอาหารหวานประเภทสับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อมได้
	2. การฝึกทำอาหารหวานประเภทผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้มเป็นพื้นฐานการประกอบอาหารและปรุงอาหารหวาน	2. นักเรียนสามารถทำอาหารหวานประเภทผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้มได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
43 - 45	3. การจัดอาหารคาวประเภท สับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้ม เป็น พื้นฐานการประกอบอาหารและ ปรุงอาหารหวาน	3. นักเรียนสามารถจัดอาหารหวาน ประเภทสับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้ม ได้
	1. การฝึกทำน้ำผลไม้ประเภท น้ำสับปะรด เป็นพื้นฐานในการ ทำเครื่องดื่ม	1. นักเรียนสามารถทำน้ำสับปะรดได้
	2. การฝึกทำน้ำผลไม้ประเภท น้ำสับปะรดเป็นการเตรียมพื้นฐาน ในการวางแผนประกอบอาหาร	2. นักเรียนสามารถเตรียมการ วางแผนในการทำน้ำสับปะรดได้
46 - 48	3. การจัดน้ำผลไม้ประเภทน้ำสับปะรด เป็นพื้นฐานในการประกอบอาหาร	3. นักเรียนสามารถจัดน้ำผลไม้ ประเภทน้ำสับปะรดได้ถูกต้อง
	1. การฝึกทำน้ำใบเตยเป็นพื้นฐาน ในการทำเครื่องดื่ม	1. นักเรียนสามารถทำน้ำใบเตย
	2. การฝึกทำน้ำใบเตยเป็นการเตรียม พื้นฐานในการวางแผนประกอบ อาหาร	2. นักเรียนสามารถเตรียมการ วางแผนในการทำน้ำใบเตยได้
49 - 51	3. การจัดน้ำใบเตยเป็นพื้นฐานใน การประกอบอาหาร	3. นักเรียนสามารถจัดน้ำใบเตย ได้ถูกต้อง
	1. การฝึกทำน้ำผลไม้ประเภท น้ำส้มคั้นเป็นพื้นฐานในการทำ เครื่องดื่ม	1. นักเรียนสามารถทำน้ำส้มคั้นได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
52 - 54	2. การฝึกทำน้ำผลไม้ประเภทน้ำส้มคั้นเป็นการเตรียมพื้นฐานในการวางแผนประกอบอาหาร	2. นักเรียนสามารถเตรียมการวางแผนในการทำน้ำส้มคั้นได้
	3. การจัดน้ำผลไม้ประเภทน้ำส้มคั้นเป็นพื้นฐานในการประกอบอาหาร	3. นักเรียนจัดน้ำส้มคั้นได้ถูกต้อง
	1. การจัดผลไม้ที่มีเปลือกเป็นการจัดตกแต่งให้นำรับประทาน	1. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่มีเปลือกให้นำรับประทานได้
	2. การจัดผลไม้ที่มีเปลือกเป็นการฝึกความเป็นระเบียบ	2. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่มีเปลือกอย่างเป็นระเบียบได้
	3. การจัดผลไม้ที่มีเปลือกเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์	3. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่มีเปลือกอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ได้
55 - 57	1. การจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกเป็นการจัดตกแต่งให้นำรับประทาน	1. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกให้นำรับประทานได้
	2. การจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกเป็นการฝึกความเป็นระเบียบ	2. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกอย่างเป็นระเบียบได้
	3. การจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์	3. นักเรียนสามารถจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ได้
58 - 60	1. การจัดขนมที่เป็นห่อและไม่ใช่ห่อเป็นการจัดตกแต่งให้นำรับประทาน	1. นักเรียนสามารถจัดขนมที่เป็นห่อและไม่ใช่ห่อให้นำรับประทานได้
	2. การจัดขนมที่เป็นห่อและไม่ใช่ห่อเป็นความฝึกความเป็นระเบียบ	2. นักเรียนสามารถจัดขนมที่เป็นห่อและไม่ใช่ห่ออย่างเป็นระเบียบได้

ตาราง 10 (ต่อ)

คาบที่	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
	3. การจัดชนที่เป็นท่อและไม่เป็นท่อ เป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์	3. นักเรียนสามารถจัดชนที่เป็นท่อ และไม่เป็นท่ออย่างริเริ่ม สร้างสรรค์ได้

แผนการสอน
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง การประกอบ ประุง และจัดอาหาร

คาบที่ 1 - 3

คาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การวางแผนเตรียมทำอาหารเป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุงอาหารอย่างถูกต้อง
โภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถวางแผนเตรียมประกอบอาหารได้

เนื้อหา

การวางแผนประกอบอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนอธิบายชี้แจงเรื่องราวการวางแผนประกอบอาหาร

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้ศึกษาวิธีการประกอบอาหารจากสื่อที่ครูแจกให้ เช่น
สื่อเรื่องเกี่ยวกับ

- หุงข้าว ข้าวต้ม นึ่งข้าว นึ่งปลา
- ปิ้งปลา

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกวางแผนประกอบอาหารหรือคิดเตรียมการล่วงหน้าเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องใช้ในการหุงต้ม เครื่องปรุง เครื่องใช้ในการรับประทานอาหาร รวมถึงการแบ่งงานกันรับผิดชอบในการจัดทำมา

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานเรื่องการวางแผนประกอบอาหารโดยครุค่อยแก้ไขข้อบกพร่องและแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีวางแผนประกอบอาหารจากการรายงาน

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. งานเกี่ยวกับเรื่อง - หุงข้าว - ข้าวต้ม - นึ่งข้าว - นึ่งปลา - ปิ้งปลา	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - ลิเกโรงเล็ก - ตึกไอน้ำ - กุ๊กกับพวย - มัจฉาลุยไฟ

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการรายงาน
2. ชักถามความรู้ในเรื่องการวางแผนประกอบอาหาร

คาบที่ 4 – 6

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การวางแผนประกอบอาหารเป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารอย่างถูกต้อง
โภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถวางแผนเตรียมประกอบอาหารได้

เนื้อหา

การวางแผนประกอบอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนอธิบายชี้แจงเรื่องการวางแผนประกอบอาหารต่อจากคราวที่แล้ว

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้ศึกษาวิธีการประกอบอาหารจากสื่อเรื่องดังต่อไปนี้
 - ผักถั่วงอก ถัวยาว ผักบุ้ง
 - น้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า น้ำพริกมะเขือเทศ
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนประกอบอาหาร
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานเรื่องการวางแผนประกอบอาหารที่กลุ่มของตนรับผิดชอบ
โดยครูคอยแก้ไขข้อบกพร่องและชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีวางแผนประกอบอาหาร

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
ำงานเกี่ยวกับเรื่อง - ผักถั่วงอก ผักถั่วฝักยาว ผักผักบุ้ง - น้ำพริกกะปิ - น้ำพริกปลาร้า - น้ำพริกมะเขือเทศ	แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - หนวดมังกร ทอดยอด - ไม้กับครก

วิธีวัดผลและประเมินผล

- สังเกตจากการรายงาน
- ซักถามความรู้ในเรื่องการวางแผนประกอบอาหาร

คาบที่ 7 - 9

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การประกอบอาหารมีหลายวิธีการด้วยกัน เช่น หุง ปิ้ง ต้ม ลวก เป็นต้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำต่าง ๆ ในการประกอบอาหารได้

เนื้อหา

ความหมายของคำต่าง ๆ

- หุง
- ปิ้ง
- ต้ม
- ลวก
- นึ่ง
- ทอด
- ผัด
- ต้มน้ำพริก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ทบทวนเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนอธิบายชี้แจงเรื่องวิธีการประกอบอาหารที่นักเรียนเคยปฏิบัติมาแล้ว

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าความหมายของคำต่อไปนี้
หุง ปิ้ง ต้ม ลวก นึ่ง ทอด ผัด ต้มน้ำพริก
2. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป
2. นักเรียนจดบันทึก

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
แผนภูมิความหมายของคำว่า - หุง - ปิ้ง - ต้ม - ลวก - นึ่ง - ทอด - ต้มน้ำพริก	แผนภูมิความหมายของคำว่า - หุง - ปิ้ง - ต้ม - ลวก - นึ่ง - ทอด - ต้มน้ำพริก

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการรายงานของนักเรียน
2. ชักถามความรู้ในเรื่องที่เรียน

คาบที่ 10 – 12

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การเลือกอาหารสดมาปรุงอาหารโดยคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่าเป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเลือกซื้ออาหารสดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การเตรียมค่านิงานการประกอบอาหารเกี่ยวกับการเลือกซื้ออาหารสด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนอธิบายชี้แจง เรื่องการซื้ออาหารสดมาปรุงอาหาร

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนที่มีประสบการณ์การเลือกซื้ออาหารสดออกมาอธิบายวิธีเลือกซื้ออาหารสดดังต่อไปนี้ เช่น ปลา หมู เนื้อ ไข่ ผักสดชนิดต่าง ๆ
2. ครูฟังคำอธิบายแล้วคอยเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ครูและนักเรียนสนทนาถึงเรื่องประโยชน์และคุณค่าของอาหารสด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการเลือกซื้อรวมถึงประโยชน์และคุณค่าของอาหารสด

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
ภาพอาหาร เช่น	ภาพอาหาร เช่น
- ปลา	- ปลา
- หมู	- หมู
- เนื้อ	- เนื้อ
- ไข่	- ไข่
- ผักสดชนิดต่าง ๆ	- ผักสดชนิดต่าง ๆ

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและสนใจการร่วมกิจกรรม
2. ชักถามความรู้ในเรื่องวิธีการเลือกซื้ออาหารสด

คาบที่ 13 - 15

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การเตรียมคำเนิงานประกอบอาหารเป็นพื้นฐานการประกอบและปรุงอาหารอย่างถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเตรียมประกอบอาหารเกี่ยวกับการเตรียมภาชนะและอุปกรณ์เครื่องปรุง การวางแผนในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบได้

เนื้อหา

การเตรียมคำเนิงานประกอบอาหาร

- การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์
- การเตรียมเครื่องปรุง
- การวางแผนในการปฏิบัติงานการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนอธิบายชี้แจงเรื่องเครื่องใช้ในครัว

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าวิธีประกอบอาหารกลุ่มละ 1 อย่างไม่ซ้ำกัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มไปปรึกษาหารือกันในหัวข้อต่อไปนี้ การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์เครื่องปรุง การวางแผนในการปฏิบัติงาน การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

3. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานเรื่องการเตรียมการประกอบอาหารตามหัวข้อที่ครูกำหนดไว้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียน

หมายเหตุ

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เตรียมการประกอบอาหารในคราวต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
รูปภาพเครื่องใช้ในครัว	รูปภาพเครื่องใช้ในครัว

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการรายงานของนักเรียน
2. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการเข้าร่วมในกิจกรรม

คาบที่ 16 – 18

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว หุงข้าวเช็ดน้ำ ผัดถั่วงอก เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว หุงข้าวเช็ดน้ำ ผัดถั่วงอกได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

หุงข้าวเช็ดน้ำ ผัดถั่วงอก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ให้นำมาเพื่อประกอบอาหาร หุงข้าวเช็ดน้ำ ผัดถั่วงอก

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงให้พร้อม
2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนการประกอบอาหารจากสื่อที่ครูแจกให้
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยแนะนำและช่วยเหลือบ้างบางโอกาส

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนจัดโต๊ะรับประทานอาหารร่วมกัน โดยเน้นการฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหารด้วย

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์และสถานที่
ขั้นสรุป

1. นักเรียนสรุปประเมินผลงานของตนเองและเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มในด้านรส กลิ่น สี และการจัด

2. ครูสรุปผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมการประกอบอาหาร ในคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ - หม้อ กะทะ ตะหลิว - เตา ถ่าน - มีด เขียง - จาน ช้อน แก้วน้ำ	1. ภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ - หม้อ กะทะ ตะหลิว - เตา ถ่าน - มีด เขียง - จาน ช้อน แก้วน้ำ
2. เครื่องปรุง	2. เครื่องปรุง
3. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง	3. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง
- หุงข้าวแช่เย็น	- ลีเกรียงเล็ก
- ผัดถั่วงอก	- หนวดมังกร ทอดยอค

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การทำงานถูกต้องตามขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ความตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - ความสนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
2. ตรวจผลงาน
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 19 – 21

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว ปิ้งปลา น้ำพริกกะปิ เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว ปิ้งปลา น้ำพริกกะปิ ได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

1. ปิ้งปลา
2. น้ำพริกกะปิ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงภาชนะและอุปกรณ์ เครื่องปรุง ที่ให้นำมาเพื่อประกอบอาหาร เช่น ปิ้งปลา น้ำพริกกะปิ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะและอุปกรณ์เครื่องปรุงให้พร้อม
2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนการประกอบอาหารจากสื่อที่ครูแจกให้
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติ ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
4. ครูตรวจผลงานของนักเรียนให้นักเรียนจัดโต๊ะรับประทานอาหารพร้อมกับร่วม

รับประทานอาหาร โดยครูเน้นฝึกมารยาทการรับประทานอาหารต่าง ๆ

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนสรุปประเมินผลงานของตน และเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มในด้านรส กลิ่น สี และการจัด
2. ครูสรุปผลงานของนักเรียนให้คำแนะนำเพิ่มเติมและให้นักเรียนเตรียมการประกอบอาหารในคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง - เตา ถ่าน เครื่องปิ้ง - ครก - จาน ช้อน ส้อม ฯลฯ	1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง - เตา ถ่าน เครื่องปิ้ง - ครก - จาน ช้อน ส้อม ฯลฯ

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
2. ใบงาน เกี่ยวกับเรื่อง - ปิ้งปลา - น้ำพริกกะปิ	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - มัจฉาลูไฟ - ไม้กับครก
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกต ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - การทำงานถูกขั้นตอน และเสร็จทันกำหนด
 - ความตั้งใจ และสนใจในการทำงานหรือเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน
 - การจัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 22 - 24

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว นึ่งข้าว ผัดถั้วผักยาว เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว นึ่งข้าว ผัดถั้วผักยาวได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

- นึ่งข้าว
- ผัดถั้วผักยาว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงภาษาชนะและอุปกรณ์ เครื่องปรุง ที่ให้นำมาเพื่อประกอบอาหาร คือ นึ่งข้าว ผัดถั้วผักยาว

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมภาษาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงให้พร้อม
2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนจากสื่อที่ครูแจกให้
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มนำอาหารมาจัดโต๊ะรับประทาน อาหารและรับประทานร่วมกัน โดยเน้นฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหารไปด้วย

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ สถานที่

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนเตรียมการประกอบอาหาร ในคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ - ลังถึง กะทะ ตะหลิว กะละมัง - เตา ถ่าน มีด เขียง - จาน ถ้วย ช้อน	1. ภาชนะและอุปกรณ์ - ลังถึง กะทะ ตะหลิว กะละมัง - เตา ถ่าน มีด เขียง - จาน ถ้วย ช้อน
2. ใบบางเกี่ยวกับเรื่อง - นึ่งข้าว - ผัดถั่วฝักยาว	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - ตักไอ้ไข่ - หนวดมังกร ทอดยอด
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกต ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - ทำงานได้เสร็จทันกำหนด และถูกขั้นตอน
 - ตั้งใจ และสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 25 - 27

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว นึ่งปลา ไช้เจียว เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว นึ่งปลา ไช้เจียว ได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

- นึ่งปลา
- ไช้เจียว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงเรื่องภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้เตรียมมาประกอบอาหารคาว ได้แก่ นึ่งปลา ไช้เจียว

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการทำงานจากสื่อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานโดยครูคอยแนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนบ้าง

เป็นบางโอกาส

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนจัดโต๊ะอาหารและร่วมรับประทานอาหาร
พร้อมกัน โดยครูเน้นฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหารพร้อมไปด้วย

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์และสถานที่

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียนและให้คำแนะนำเพิ่มเติม แล้วให้แต่ละกลุ่มวางแผน
เตรียมการประกอบอาหารในคราวต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์	1. ภาชนะและอุปกรณ์
- ลังถึง กะละมัง	- ลังถึง กะละมัง
- เตา ถ่าน มีด เขียง	- เตา ถ่าน มีด เขียง
- ถ้วย จาน ช้อน	- ถ้วย จาน ช้อน
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง
- นึ่งปลา	- ตักไอ้หน้ำ
- ไข่เจียว	- ระบายไข่
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 28 - 30

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว ข้าวต้ม ผัดผักนึ่ง เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกหลักโภชนาการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำอาหารและจัดอาหารคาว ข้าวต้ม ผัดผักนึ่งได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

- ข้าวต้ม
- ผัดผักนึ่ง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามถึงภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องปรุงที่ให้นำมาเพื่อประกอบอาหาร ได้แก่ ข้าวต้ม ผัดผักนึ่ง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องปรุงไว้ให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการทำงานจากสื่อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานโดยครูคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียนที่ทำได้เสร็จแล้วและให้นักเรียนจัดโต๊ะอาหาร
ร่วมรับประทานอาหารพร้อมกัน โดยครูฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหาร

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนเพิ่มเติมนำเพิ่มเติมแล้วแต่ละกลุ่มวางแผนเตรียมประกอบ
อาหารในคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ	1. ภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ
- หม้อ กะทะ	- หม้อ กะทะ
- เตา ถ่าน ไม้ขีด	- เตา ถ่าน ไม้ขีด
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง
- ข้าวต้ม	- กุยกับพวย
- ผัดผักรับ	- หนวดมังกรทอดยอ
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - ทำงานถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 31 – 33

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศ เป็นพื้นฐานการประกอบอาหารคาวอย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

- ลวกผัก
- น้ำพริกมะเขือเทศ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงภาษาละ อุปกรณ์ และเครื่องปรุงที่ทำให้น้ำมาประกอบอาหาร ได้แก่ ลวกผัก น้ำพริกมะเขือเทศ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาษาละ อุปกรณ์ และเครื่องปรุงไว้ให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้นักเรียนศึกษาขั้นตอนการทำงานจากสื่อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานโดยครูคอยแนะนำช่วยเหลือบางสิ่งที่เป็น

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนจัดโต๊ะอาหารเพื่อร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน โดยครูเน้นฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทานอาหารพร้อมไปด้วย

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนวางแผนเตรียมการประกอบอาหารในคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการประกอบอาหารและรับประทานอาหาร	1. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการประกอบอาหารและรับประทานอาหาร
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง
- ลวกผัก	- น้ำสีเขียว
- น้ำพริกมะเขือเทศ	- ไม้กั้นครก

วิธีวัดผลและประเมินผล

- สังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอน และเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
- ตรวจผลงานที่ทำเสร็จแล้ว
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 34 – 36

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารคาว ไข่ดาว น้ำพริกปลาร้า เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกต้องหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารคาว ไข่ดาว น้ำพริกปลาร้าได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารคาว

- ไข่ดาว
- น้ำพริกปลาร้า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามนักเรียนถึงภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ในการทำประกอบอาหาร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงให้พร้อม
2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนประกอบอาหารคาว คือ ไข่ดาว น้ำพริกปลาร้า จากสื่อ

ที่ครูแจกให้

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน ครูคอยแนะนำและช่วยเหลือบ้างบางโอกาส

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มแล้วให้นักเรียนรับประทานอาหารร่วมกัน มีการฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารไปด้วย

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะอุปกรณ์และสถานที่ปฏิบัติงาน

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียนพร้อมกับให้คำแนะนำเพิ่มเติมแล้วในแต่ละกลุ่มวางแผนเตรียมการในการประกอบอาหารครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะทะ ครก - เตา ถ่าน มีด เขียง - ถ้วย จาน ช้อน	1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะทะ ครก - เตา ถ่าน มีด เขียง - ถ้วย จาน ช้อน
2. ใบงานเรื่องเกี่ยวกับ - ไข่ดาว - น้ำพริกปลาป่น	2. แบบเรียนเล่มเล็กเรื่องเกี่ยวกับ - ระบายไข่ - ไข่กับครก
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารคาวและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารคาวอย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอน และเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน
 - จัดอาหารคาวใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 37 - 39

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การเตรียมการประกอบอาหารหวาน เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารหวาน อย่างถูกหลักโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเตรียมการประกอบอาหารหวานได้

เนื้อหา

การเตรียมคำเนื่องานการประกอบอาหารหวาน

- การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์
- การเตรียมเครื่องปรุง
- การวางแผนในการปฏิบัติงานการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องเครื่องใช้ในครัว

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าวิธีประกอบอาหารหวานแมกลุ่มละ 1 อย่าง ไม่ซ้ำกัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มไปปรึกษาหารือกันในหัวข้อต่อไปนี้ การเตรียมภาชนะและอุปกรณ์ เครื่องปรุง การวางแผนในการปฏิบัติงานการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

3. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน เรื่องการเตรียมการประกอบอาหารหวานตามหัวข้อที่ครูกำหนดไว้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องที่เรียน

หมายเหตุ

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้เตรียมการประกอบอาหารคราวต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
รูปภาพเครื่องใช้ในครัว และอาหารหวาน	รูปภาพเครื่องใช้ในครัว และอาหารหวาน

วิธีวัดผลและประเมินผล

- สังเกตจากการรายงานของนักเรียน
- สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการเข้าร่วมในกิจกรรม

คาบที่ 40 - 42

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำและจัดอาหารหวาน สับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้มเป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารหวานอย่างถูกต้องโภชนาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำและจัดอาหารหวาน สับปะรดน้ำเชื่อม น้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้มได้
2. นักเรียนสามารถเลือกซื้ออาหารสดได้

เนื้อหา

การฝึกทำอาหารหวาน

- น้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว
- กล้วยต้ม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องวิธีทำอาหารหวาน

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะและอุปกรณ์เครื่องปรุงทำอาหารหวานให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาขั้นตอนการทำอาหารหวาน ได้แก่ น้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ผลไม้ลอยแก้ว กล้วยต้ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานโดยครูคอยแนะนำ

4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนจัดโต๊ะอาหารหวานพร้อมกับรับประทานอาหารหวาน โดยครูฝึกมารยาทต่าง ๆ ในการรับประทาน

5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

1. นักเรียนสรุปประเมินผลงานของตนเองและเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มในด้านสกลิ่น สี และการจัด

2. ครูสรุปผลงานของนักเรียนแล้วส่งงานให้นักเรียนวางแผนเตรียมการประกอบอาหารต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ในการทำอาหารหวาน	1. ภาชนะและอุปกรณ์ในการทำอาหารหวาน
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่องอาหารหวาน
- น้ำเชื่อม	- ส่องสหาย
- สับปะรดน้ำเชื่อม	
- ผลไม้ลอยแก้ว	
- กล้วยต้ม	- พราหมณ์ห่มผ้า
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการประกอบอาหารหวานและล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการประกอบอาหารหวานอย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
 - จัดอาหารหวานใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 43 - 45

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำน้ำผลไม้ น้ำสับปะรด เป็นเครื่องดื่มน้ำอย่างถูกหลักโภชนาการ
ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำน้ำผลไม้ น้ำสับปะรดได้
2. นักเรียนสามารถเตรียมภาชนะล้างเก็บได้

เนื้อหา

การฝึกทำน้ำผลไม้

- น้ำสับปะรด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องวิธีทำน้ำสับปะรด

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ และอุปกรณ์เครื่องปรุงทำน้ำสับปะรดให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาขั้นตอนการทำน้ำสับปะรดจากสื่อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานโดยครูคอยแนะนำ
4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนดื่มน้ำสับปะรดที่ทำขึ้น
5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนสรุปผลงานของตนและเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่มในด้านรส กลิ่น สี และการจัด
2. ครูสรุปผลงานของนักเรียน แล้วส่งงานให้นักเรียนวางแผนเตรียมการประกอบ น้ำผลไม้ครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง ผ้าขาวบาง มีด เขียง แก้วน้ำ น้ำแข็ง	1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง ผ้าขาวบาง มีด เขียง แก้วน้ำ น้ำแข็ง
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่องน้ำสับปะรด	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - ชุมนอนผลไม้
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการล้างภาชนะ - พวงซีกฟอก ฟองน้ำ	4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการล้างภาชนะ - พวงซีกฟอก ฟองน้ำ

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการทำน้ำผลไม้และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการทำน้ำผลไม้อย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอน และเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจผลงานที่ทำเสร็จแล้ว
 - จัดน้ำผลไม้ใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 46 - 48

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิรวบยอค

การฝึกทักน้ำใบเตย เป็นเครื่องมืออย่างถูกหลักวิชาการ ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถทักน้ำใบเตย

เนื้อหา

การฝึกทักน้ำใบเตย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนา เรื่องวิธีทักน้ำใบเตย

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่จะทักน้ำใบเตยให้พร้อม
2. ครูแจกสื่อเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาขั้นตอนการทักน้ำใบเตย
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน โดยครูคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด
4. ทำเสร็จแล้วให้นักเรียนเก็บล้างภาชนะและอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่

ปฏิบัติงานให้เรียบร้อย

5. ครูตรวจผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียนและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาษาและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง กระชอน ตะแกรง ผ้าขาวบาง ถ้วยตวง แก้วน้ำ น้ำแข็ง เตา ถ่าน 2. ینگานเกี่ยวกับเรื่อง - น้ำใบเตย 3. เครื่องปรุง	1. ภาษาและอุปกรณ์ - หม้อ กะละมัง กระชอน ตะแกรง ผ้าขาวบาง ถ้วยตวง แก้วน้ำ น้ำแข็ง เตา ถ่าน 2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - ชุคนอนผลไม้ 3. เครื่องปรุง

วิธีวัดผลและประเมินผล

- การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการทำน้ำใบเตย และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการทำน้ำใบเตยอย่างประหยัด
 - ำงานได้ถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
- ตรวจผลงาน
 - จัดน้ำใบเตยใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 49 - 51

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การฝึกทำน้ำผลไม้ น้ำส้มคั้น เป็นเครื่องมืออย่างถูกหลักโภชนาการช่วยส่งเสริมสุขภาพ
อนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถทำน้ำผลไม้ น้ำส้มคั้นได้
2. นักเรียนสามารถจัดเตรียม ล้าง เก็บภาชนะได้

เนื้อหา

การฝึกทำน้ำผลไม้
- น้ำส้มคั้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนากันถึง เรื่องการทำน้ำส้มคั้น

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องปรุงสำหรับทำน้ำส้มคั้น
ไว้พร้อม

2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนในการทำน้ำส้มคั้นจากสื่อที่ครูแจกให้
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน โดยครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำ
4. ครูตรวจผลงานของนักเรียน แล้วให้นักเรียนดื่มน้ำส้มคั้น
5. ให้นักเรียนเก็บทำความสะอาดภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียน และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำผลไม้ที่มีในท้องถิ่น
ล่วงหน้า เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อเคลือบ หรือกะละมังเคลือบ กระชอน ตะแกรง ผ้าขาวบาง ถ้วยตวง แก้วน้ำ น้ำแข็ง - เตา ถ่าน ไม้ขีด	1. ภาชนะและอุปกรณ์ - หม้อเคลือบ หรือกะละมังเคลือบ กระชอน ตะแกรง ผ้าขาวบาง ถ้วยตวง แก้วน้ำ น้ำแข็ง - เตา ถ่าน ไม้ขีด
2. ใบงานเกี่ยวกับเรื่อง - น้ำส้มคั้น	2. แบบเรียนเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่อง - ชุมนอนผลไม้
3. เครื่องปรุง	3. เครื่องปรุง
4. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ดจาน ผงซักฟอก	4. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ดจาน ผงซักฟอก

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการทำน้ำผลไม้ และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการทำน้ำผลไม้อย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจสอบงาน
 - จัดน้ำผลไม้ใส่ภาชนะได้เหมาะสม
 - รสชาติถูกต้อง

คาบที่ 52 - 54

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การจัดผลไม้ที่มีเปลือก เป็นการจัดตกแต่งให้น่ารับประทานและเป็นการฝึกความเป็นระเบียบ ความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถจัดอาหารพวกผลไม้ที่มีเปลือก

เนื้อหา

การจัดผลไม้

- ปอกและจัดผลไม้ที่มีเปลือก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องการเตรียมภาชนะ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งจำเป็น ต้องใช้ในการจัดผลไม้

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการล้าง ปอก และจัดผลไม้
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ปอกและจัดผลไม้ที่มีเปลือก เช่น ละครุด ส้ม มะม่วง ฯลฯ

ระหว่างปฏิบัติควร เน้นเรื่องลักษณะนิสัยในการทำงานร่วมกัน

3. นักเรียนนำผลไม้ที่จัดเสร็จไปจัดวางบนโต๊ะ
4. ผู้แทนแต่ละกลุ่มประเมินผลการจัดของแต่ละกลุ่มในเรื่องความเหมาะสม ความสะอาด

ความสวยงาม และนำมารายงานให้เพื่อนทราบ ครูสรุปเพิ่มเติม

5. ให้นักเรียนรับประทานผลไม้ร่วมกัน ขณะรับประทานควรฝึกมารยาทในการรับประทานไปด้วย เสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำความสะอาดเครื่องใช้และสถานที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลงานของนักเรียนและมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมผลไม้ซึ่งต้องนำมาใช้ในการเรียนการสอนเรื่องการจัดผลไม้ครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ผลไม้ เช่น ละครด ส้ม มะม่วง ฯลฯ	1. ผลไม้ เช่น ละครด ส้ม มะม่วง ฯลฯ
2. เครื่องครัว เช่น มีด	2. เครื่องครัว เช่น มีด
3. ภาชนะสำหรับจัดผลไม้ เช่น จาน ชาม ถาด	3. ภาชนะสำหรับจัดผลไม้ เช่น จาน ชาม ถาด

วิธีวัดผลและประเมินผล

- สังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการจัดผลไม้ และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการจัดผลไม้อย่างประหยัด
 - ทำงานถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
- การซักถามความรู้ในเรื่องการจัดผลไม้ที่บอกเปลือก
- การตรวจผลงาน
 - จัดผลไม้ใส่ภาชนะได้เหมาะสม

คาบที่ 55 – 57

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การจัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือกเป็นการจัดตกแต่งให้น่ารับประทานและเป็นการฝึกความเป็นระเบียบ ความคิดสร้างสรรค์

เนื้อหา

การจัดผลไม้

- จัดผลไม้ที่ไม่ปอกเปลือก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพแสดงการจัดผลไม้มาให้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องการเตรียมภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการจัดผลไม้
2. แบ่งกลุ่มให้จัดผลไม้ ระหว่างปฏิบัติงานครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำ
3. นำผลไม้ที่จัดเสร็จไปจัดวางบนโต๊ะ
4. ผู้แทนของแต่ละกลุ่ม ประเมินผลการจัดของแต่ละกลุ่มโดยเน้นเรื่องความเหมาะสม ความสะอาด ความสวยงาม และนำผลการประเมินมารายงานให้เพื่อนทราบ
5. ให้นักเรียนรับประทานผลไม้ร่วมกัน เสร็จแล้วให้ช่วยกันเก็บทำความสะอาดภาชนะและสถานที่

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการปฏิบัติงานของนักเรียน และมอบหมายให้นักเรียนเตรียมผลไม้ที่ต้องนำมาใช้ในการเรียนการสอนเรื่องการจัดผลไม้ในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ผลไม้ เช่น ฝรั่ง พุทรา ชมพู กล้วย ฯลฯ	1. ผลไม้ เช่น ฝรั่ง พุทรา ชมพู กล้วย ฯลฯ
2. ภาพแสดงการจัดผลไม้	2. ภาพแสดงการจัดผลไม้
3. เครื่องครัว เช่น มีด เขียง	3. เครื่องครัว เช่น มีด เขียง
4. ภาชนะสำหรับจัดผลไม้ เช่น จาน ชาม ถาด	4. ภาชนะสำหรับจัดผลไม้ เช่น จาน ชาม ถาด
5. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ดจาน พงชักฟอก	5. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ดจาน พงชักฟอก

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการจัดผลไม้ และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการจัดผลไม้อย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - สนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. การซักถามความรู้ในเรื่องการจัดผลไม้ที่ไม่บอกเปลือก
3. ตรวจผลงาน
 - จัดผลไม้ใส่ภาชนะได้เหมาะสม

คาบที่ 58 - 60

เวลาคาบละ 20 นาที

ความคิดรวบยอด

การจัดขมหวานที่เป็นห่อและที่ไม่เป็นห่อ เป็นการจัดตกแต่งให้นำรับประทานและเป็นการฝึกความเป็นระเบียบ ความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถจัดขมหวานที่เป็นห่อ และที่ไม่เป็นห่อได้

เนื้อหา

การจัดขมหวาน

- ขมที่เป็นห่อ
- ขมที่ไม่เป็นห่อ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพการจัดขมหวานมาให้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงเรื่องวิธีการจัดขมหวานที่เป็นห่อและที่ไม่เป็นห่อ
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือจัดขมหวานที่ได้เตรียมมาโดยครูคอยสังเกตและ

ให้คำแนะนำ

3. นำขมหวานที่จัดเสร็จแล้วจัดวางบนโต๊ะ
4. ให้ผู้แทนของแต่ละกลุ่มประเมินการจัดของแต่ละกลุ่ม ในเรื่องความเหมาะสม

ความสะอาด ความสวยงาม และนำมารายงานให้เพื่อนทราบ

5. ให้นักเรียนรับประทานขนมหวานร่วมกันเสร็จแล้วให้ช่วยกันทำความสะอาดภาชนะและสถานที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

ครูสรุปผลการปฏิบัติงานของนักเรียน กลุ่มใดทำได้ก็ให้คำชมเชย เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงาน และให้คำแนะนำในสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงเพื่อจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1. ภาพการจัดขนมหวาน	1. ภาพการจัดขนมหวาน
2. ขนมหวานที่เป็นห่อและไม่เป็นห่อ เช่น ขนมกล้วย ขนมตาล ขนมสอไส้ ขนมกล้วยฟู ขนมชั้น ฯลฯ	2. ขนมหวานที่เป็นห่อและไม่เป็นห่อ เช่น ขนมกล้วย ขนมตาล ขนมสอไส้ ขนมกล้วยฟู ขนมชั้น ฯลฯ
3. ภาชนะสำหรับจัดขนมหวาน เช่น จาน ถาด ชาม	3. ภาชนะสำหรับจัดขนมหวาน เช่น จาน ถาด ชาม
4. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ด	4. เครื่องใช้ในการทำความสะอาด เช่น ถังน้ำ ผ้าเช็ด

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ความสะอาดในการจัดขมหวาน และล้างภาชนะ
 - การใช้วัสดุในการจัดขมหวานอย่างประหยัด
 - ทำงานได้ถูกขั้นตอนและเสร็จทันกำหนด
 - ความตั้งใจและสนใจในการทำงาน
 - ความสนใจเข้าร่วมงานในกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงาน
 - จัดขมหวานใส่ภาชนะได้เหมาะสม

ภาคผนวก ข.

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน

ข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง การประกอบ ประุง และจัดอาหาร

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหัวข้อหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. มีดบาง มีประโยชน์อย่างไร?
 - ก. สับไก่
 - ข. สับปลา
 - ค. ปอกมะพร้าว
 - ง. ปอกมะม่วง
2. สิ่งใดไม่เป็นเครื่องใช้ในครัว?
 - ก. ไห
 - ข. กรรไกร
 - ค. ถ้วยตวง
 - ง. ตูกับข้าว
3.

ภาพนี้ ใช้ประกอบอาหารอะไร?

 - ก. ผัดถั่วงอก
 - ข. น้ำพริกปลาป่น
 - ค. นึ่งปลา
 - ง. หุงข้าว
4. ถ้าไม่มีครกกับไม้ตีพริก นักเรียนจะไม่สามารถทำในเรื่องใด?
 - ก. ทูบกระเทียม
 - ข. จัดผักจิ้ม
 - ค. ผัดถั่วงอก
 - ง. น้ำพริกปลาป่น
5. การเลือกผักสดชนิดใบ ข้อใดถูกต้องที่สุด?
 - ก. ใบแก่และสด
 - ข. ใบเหี่ยวและไม่ซ้ำ
 - ค. ใบอ่อนและสด
 - ง. ใบเหลืองและใบซ้ำ
6. อาหารชนิดใดที่รับประทานแล้ว มีประโยชน์ในด้านการขับถ่าย?
 - ก. เนื้อสัตว์ต่าง ๆ
 - ข. ผัก ผลไม้
 - ค. ปลาทะเล
 - ง. ขนมหวานชนิดต่าง ๆ

7. "เนื้อสี่ชมพู" ไม่มีกลิ่นเหม็น
นำนำไปประกอบอาหาร"
ข้อความนี้กล่าวถึงเนื้ออะไร?
ก. เนื้อหมู
ข. เนื้อวัว
ค. เนื้อไก่
ง. เนื้อปลา
8. กะทะ ตะหลิว เป็นภาชนะสำหรับ
ปรุงอาหารชนิดใด?
ก. ผัด
ข. ต้ม
ค. นึ่งผลไม้
ง. ยำ
9. "หนูคิดเตรียมภาชนะ สำหรับใส่
ไข่เจียวหิระ" จากข้อความนี้
นักเรียนควรหยิบภาชนะชนิดใด?
ก. ชาม
ข. ถ้วย
ค. จาน
ง. ถาด
10. ในการล้างผัก ถ้าไม่มีกะละมัง
นักเรียนจะใช้อะไรแทนได้?
ก. ถังน้ำ
ข. ถังพลาสติก
ค. ตะกร้า
ง. โอ่ง
11. ถ้าไม่มี "หมู" เราสามารถใช้เครื่องปรุง
ชนิดใดแทนได้?
ก. เต้าหู้
ข. เต้าเจี้ยว
ค. พริกแดง
ง. กระเทียมคอง
12. การปรุงอาหารวิธีใดที่ทำให้สุกโดยใช้
ไอน้ำเดือด?
ก. นึ่ง
ข. ผัด
ค. ต้ม
ง. ลวก
13. สิ่งใดเป็นอาหารหวาน?
ก. น้ำกระเจี๊ยบ
ข. น้ำตาลสด
ค. ส้มเขียว
ง. น้ำมะนาวคอง
14. สิ่งใดใช้ทำน้ำผลไม้ได้?
ก. มะพร้าว
ข. มะไฟ
ค. มะกรูด
ง. มะเกลือ

15. การปิ้งปลา ไม่ควรกลับไปมาบ่อย ๆ เพราะเหตุใด?
 - ก. ทำให้สุกช้า
 - ข. ทำให้เหม็นคาว
 - ค. ทำให้เนื้อปลาเละ
 - ง. ทำให้เนื้อปลาแข็ง
16. การจัดอาหาร ควรคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด?
 - ก. ความอร่อย
 - ข. ความสวยงาม
 - ค. ความสะอาด
 - ง. ความสะดวก
17. ทำไมจึงต้องใช้ช้อนกลางตักอาหาร?
 - ก. เพื่อความสะอาด
 - ข. เพื่อความสวยงาม
 - ค. เพื่อป้องกันโรคติดต่อ
 - ง. เพื่อความเป็นระเบียบ
18. ทำไมจึงต้องจัดอาหาร และ ที่รับประทานอาหาร?
 - ก. เพราะเป็นการป้องกันโรคติดต่อ
 - ข. เพราะเป็นการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน
 - ค. เพราะเป็นการสร้างบรรยากาศในการรับประทานอาหาร
 - ง. เพราะเป็นการประหยัดเวลาในการรับประทานอาหาร
19. ขณะรับประทานอาหารหากช้อนหรือส้อมตกลงบนพื้น ควรทำอย่างไร?
 - ก. หยิบขึ้นมาเช็ด
 - ข. เปลี่ยนใช้อันใหม่
 - ค. ไปขอใช้ร่วมกับเพื่อน
 - ง. นำไปล้างน้ำให้สะอาด
20. การจัดที่รับประทานอาหารควว ควรคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด?
 - ก. สะดวกแก่ผู้รับประทานอาหาร
 - ข. ปลอดภัยแก่ผู้รับประทานอาหาร
 - ค. น่านั่งรับประทาน
 - ง. ความสวยงาม
21. การจัดอาหารใส่ภาชนะ ข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น?
 - ก. ผักผักบุ้ง
 - ข. ไข่เจียว
 - ค. น้ำพริกกะปิ
 - ง. ปลาปิ้ง
22. สิ่งใดไม่ใช่ภาชนะสำหรับจัดอาหารควว?
 - ก. ถ้วย
 - ข. จาน
 - ค. ชาม
 - ง. กะละมัง

23. ข้อใดเป็นการจัดอาหารใส่ภาชนะ
ได้ถูกต้อง?
ก. ผักผักขี้งาใส่ถ้วย
ข. น้ำพริกกะปิใส่จาน
ค. ปลาปิ้งใส่ชาม
ง. ผักลวกใส่จาน
24. การจัดผลไม้ลอยแก้ว ลอดช่อง
ในภาชนะชนิดใดถูกต้องมากที่สุด?
ก. จักรสาน
ข. จักรสาน
ค. จักรสาน
ง. จักรสาน
25. ผลไม้ชนิดใดที่รับประทานได้
ทั้งเปลือก?
ก. พุทรา
ข. แตงโม
ค. แก้ว
ง. สับปะรด
26. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการจัดผัก
ผลไม้?
ก. การปอก
ข. การล้าง
ค. การจัดวาง
ง. การพรมน้ำ
27. การจัดขนมชนิดต่าง ๆ สิ่งใดสำคัญที่สุด?
ก. ความสะอาด
ข. ความสวยงาม
ค. ความสะดวก
ง. ความเป็นระเบียบ
28. ขนมหวานข้อใดที่จัดไว้ในจานเดียวกันได้?
ก. ข้าวต้มมัด-วันกะทิ
ข. ขนมถ้วยฟู-ขนมสอไส้
ค. ขนมเผือกกวน-ขนมหม้อแกง
ง. ขนมทองม้วน-ขนมสังขยา
29. ขนมชนิดใดจัดรวมกับขนมอื่นไม่ได้?
ก. ขนมชั้น
ข. มันเชื่อม
ค. ทองหยิบ
ง. เปียกปูน
30. ข้อใดเป็นข้อควรคำนึงถึงในเรื่องการจัด
ผลไม้ ผัก และขนมต่าง ๆ?
ก. สี
ข. ขนาด
ค. ชนิด
ง. รูปร่าง

แบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามวัดความสนใจ

1. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ในช่องหลังข้อความที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนเพียงช่องเดียว คำตอบที่นักเรียนตอบนั้นไม่มีถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกแตกต่างกันไป

2. ในแต่ละช่องแสดงความรู้สึก มีความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	แสดงว่า	นักเรียนชอบทำ สนใจที่จะทำตามข้อนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	แสดงว่า	นักเรียนชอบทำ สนใจที่จะทำตามข้อนั้นมาก
ไม่แน่ใจ	แสดงว่า	นักเรียนชอบทำ สนใจที่จะทำตามข้อนั้นปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	แสดงว่า	นักเรียนไม่ค่อยชอบทำ ไม่สนใจที่จะทำตามข้อนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	แสดงว่า	นักเรียนไม่ชอบทำ ไม่สนใจที่จะทำตามข้อนั้นเลย

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0 ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชากลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพมากกว่าวิชาอื่น	/.....				
1 ข้าพเจ้าชอบนำ มีด เขียง จาน มาใช้ แต่ไม่ชอบล้าง					
2 ข้าพเจ้าชอบจัดและเก็บ จาน ชาม ช้อน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย					
3 ข้าพเจ้าไม่ชอบทำความสะอาด เขียง มีด เหล็กปิ้งปลา					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ และยินดี ในการ เดินจ่ายตลาด					
5 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเลือกซื้อผัก ผลไม้ ช่วยให้มีความรู้ ความชำนาญขึ้น					
6/ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะเสียเวลา ในการเตรียม อุปกรณ์สำหรับปรุงอาหาร					
7 ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อบ่อย ในการเลือกซื้อ อาหารสด					
8 ข้าพเจ้าไม่ชอบใช้ภาชนะ เช่น กะทะ หม้อ ฯลฯ ในการประกอบอาหาร					
9 ข้าพเจ้าเบื่อบ่อย ในการเตรียม เครื่องปรุงสำหรับประกอบอาหาร					
10/ ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน ในการใช้ เครื่องตวงสำหรับประกอบอาหาร					
11 การฝึกทำอาหารคาว ทำให้มีความรู้ ความชำนาญมากขึ้น					
12/ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะเสียเวลา ในการทำ น้ำผลไม้ เพราะสามารถหาซื้อดื่มได้ ..					
13 ข้าพเจ้าชอบทำอาหารคาว เช่น ไข่เจียว ฯลฯ เพราะสามารถนำ ไปฝึกทำต่อที่บ้านได้					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14 ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรจัดอาหาร และ ที่รับประทานอาหาร เพราะเสียเวลา					
15 ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ เมื่อจัดอาหาร และ ที่รับประทานอาหาร					
16 การจัดที่รับประทานอาหารเป็นที่น่า สนใจมากควรแก่การศึกษา ค้นคว้าต่อไป					
17 การจัดอาหารเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความ สะอาด ระเบียบ สวยงาม					
18 การจัดอาหารควาส่งภาระให้สวยงาม ทำให้น่ารับประทาน					
19 ข้าพเจ้าชอบล้าง จัดตกแต่งผักต่าง ๆ ก่อนรับประทานอาหาร					
20 ข้าพเจ้าชอบจัดขนมต่าง ๆ ส่งภาระ ให้สวยงาม ก่อนนำมารับประทาน					

ภาคผนวก ค.

1. การหาคุณภาพเครื่องมือ
2. ตารางแสดงคะแนนการสอบก่อนทดลองและหลังทดลอง

ตาราง 11 แสดงการหาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม โดยใช้วิธี
มาตรฐาน 70/70

อันดับที่/เรื่อง	เกณฑ์มาตรฐาน 70/70
1. ลิเกโรงเล็ก	100/73
2. ตักโขนน้ำ	92/81
3. กุ๊กกับพวย	100/77
4. ระบายไข่	100/74
5. น้ำสีเขียว	100/81
6. ทนวดมังกรทอดยอ	92/93
7. มัจฉาลุยไฟ	100/94
8. ไม้กับครก	88/82
9. พรหมอันหม่นฟ้า	100/83
10. ส่องสหาย	96/86
11. ชุมนอนผลไม้	92/75

ตาราง 12 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เรื่องการประกอบ ประุง และจัดอาหาร

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.77	.48	16	.77	.48
2	.79	.21	17	.74	.53
3	.79	.21	18	.28	.35
4	.77	.48	19	.74	.53
5	.77	.48	20	.24	.29
6	.80	.43	21	.63	.28
7	.80	.43	22	.66	.47
8	.77	.21	23	.67	.21
9	.80	.43	24	.80	.43
10	.77	.48	25	.79	.21
11	.60	.56	26	.77	.48
12	.51	.40	27	.74	.53
13	.57	.60	28	.21	.21
14.	.61	.22	29	.48	.45
15	.54	.34	30	.41	.32

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพ เรื่องการประกอบ ประมง และจัดอาหาร

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.95	11	3.60
2	3.56	12	3.54
3	2.89	13	3.27
4	5.07	14	2.37
5	2.46	15	4.45
6	3.15	16	3.32
7	3.27	17	2.62
8	2.67	18	2.15
9	3.93	19	2.70
10	2.56	20	4.87

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากสูตร

Kuder - Richardson 20

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 + \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

ค่า $n = 30$

ค่า $\sum pq = 4.85$

ค่า $S_t^2 = 12.04$

$$\begin{aligned} r_{tt} &= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 + \frac{4.85}{12.04} \right\} \\ &= 0.62 \end{aligned}$$

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน = 0.62

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน โดยหาสัมประสิทธิ์

∞ - Coefficient

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

ค่า $n = 20$

ค่า $\sum S_i^2 = 29.55$

ค่า $S_t^2 = 77.16$

$$\begin{aligned} \infty &= \frac{20}{20-1} \left\{ 1 - \frac{29.55}{77.16} \right\} \\ &= 0.65 \end{aligned}$$

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน = 0.65

ตาราง 14 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของ นักเรียนกลุ่มทดลอง

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ความสนใจในการเรียน	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
นักเรียนชาย				
1.	8	18	59	78
2.	20	25	80	87
3.	20	24	75	96
4.	19	24	78	85
5.	15	22	66	72
6.	21	26	82	92
7.	25	28	79	98
8.	23	25	73	81
9.	18	22	75	90
10.	15	19	77	85
11.	16	21	69	82
12.	18	22	78	83
13.	14	24	74	82
นักเรียนหญิง				
14.	11	15	77	89
15.	11	19	67	90
16.	23	28	73	95
17.	19	23	78	85
18.	22	25	89	93
19.	24	26	83	94

ตาราง 14 (ต่อ)

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ความสนใจในการเรียน	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
20.	22	25	85	98
21.	22	26	82	94
22.	22	27	85	90
23.	21	26	85	92
24.	19	23	84	94
25.	16	20	79	92
26.	20	22	81	90

หมายเหตุ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลองสูงสุด 28 คะแนน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลองต่ำสุด 15 คะแนน

1. ความสนใจในการเรียน หลังทดลองสูงสุด 98 คะแนน
2. ความสนใจในการเรียน หลังทดลองต่ำสุด 72 คะแนน

ตาราง 15 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ความสนใจในการเรียน	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
นักเรียนชาย				
1.	18	19	79	92
2.	20	22	86	78
3.	23	23	68	72
4.	21	22	78	93
5.	13	14	65	78
6.	21	21	81	82
7.	15	16	81	82
8.	19	20	70	87
9.	18	20	83	84
10.	19	20	80	80
11.	14	14	70	74
12.	16	18	70	72
13.	26	27	74	88
นักเรียนหญิง				
14.	20	21	89	90
15.	21	22	81	83
16.	22	23	80	80
17.	21	23	67	77
18.	17	18	79	82
19.	20	22	86	88

ตาราง 15 (ต่อ)

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		ความสนใจในการเรียน	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
20.	19	25	92	94
21.	17	19	77	90
22.	21	23	88	92
23.	17	24	71	77
24.	23	24	75	78
25.	22	26	63	88
26.	21	22	94	96

หมายเหตุ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลองสูงสุด 27 คะแนน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทดลองต่ำสุด 14 คะแนน
3. ความสนใจในการเรียน หลังทดลองสูงสุด 96 คะแนน
4. ความสนใจในการเรียน หลังทดลองต่ำสุด 72 คะแนน

ภาคผนวก ง.

1. แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
2. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ดันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความคิดรวบยอด : การฝึกทำอาหารครัวประเภท พุงข้าวเข็นน้ำ
เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุง
อาหารครัวอย่างถูกต้องกับมาตรฐานการที่ช่วย
ส่งเสริมสุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถพุงข้าวเข็นน้ำได้

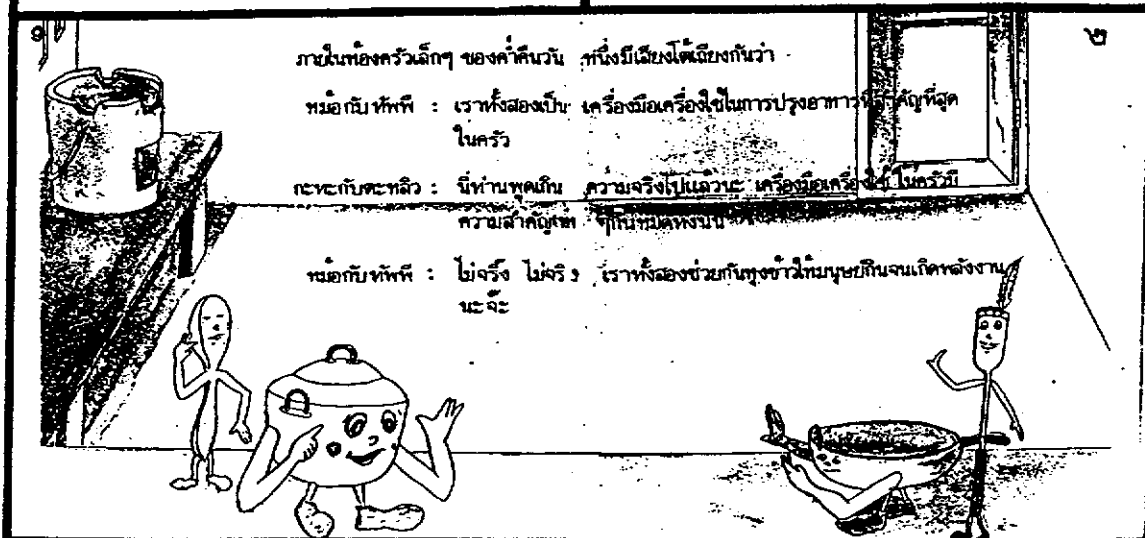
อรรถลักษณะ : วิธีการ

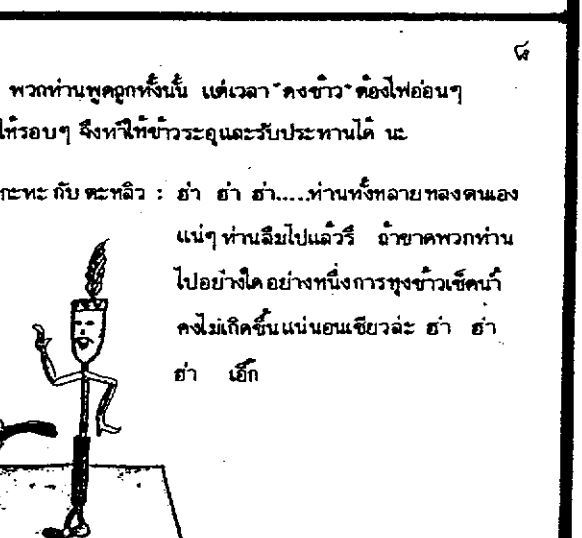
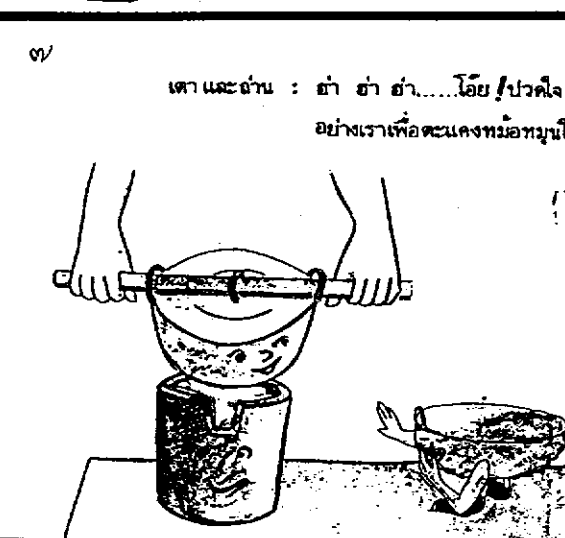
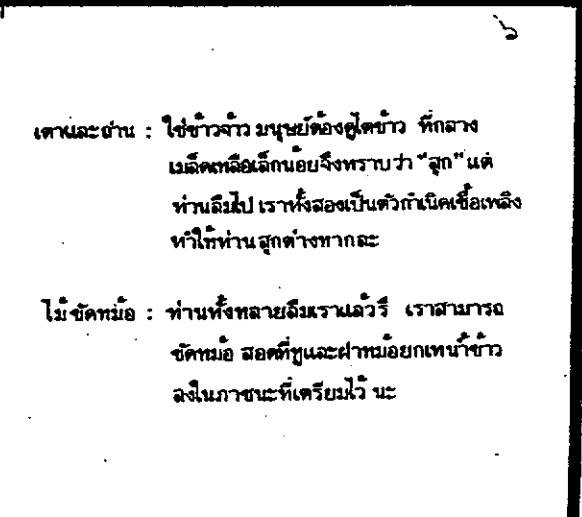
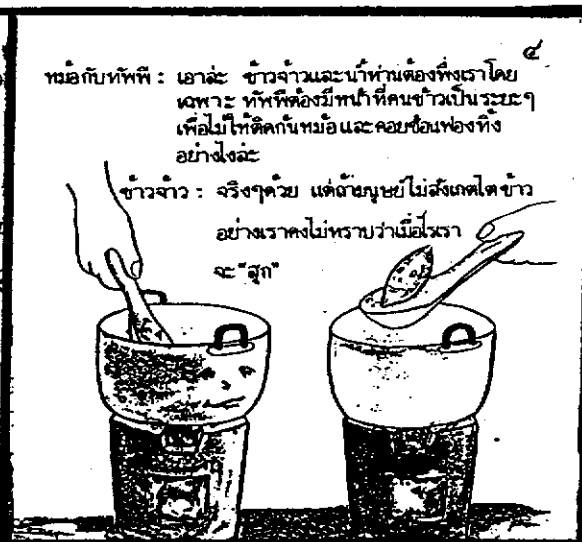
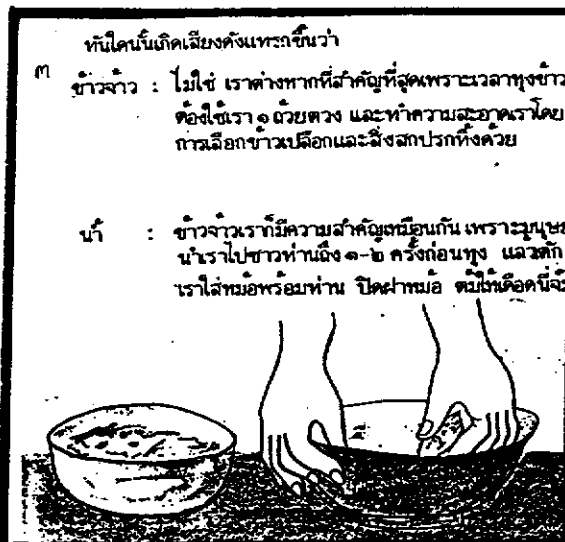
๑. ตั้งเป้าหมายทำพุงข้าวเข็นน้ำ
๒. เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เตาไฟ หม้อ หัฟฟี่
ไม้ขีดไฟ และ...
๓. การวางแผน เตรียมข้าวสาร น้ำ
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ เลือกภาชนะ
ข้าวสารใส่หม้อผสมน้ำลงไป ตั้งไฟให้
เดือด ช้อนพอง พุงข้าวจนเป็นข้าวสวย
๕. ผลผลิตที่นักเรียนได้ ข้าวสวยพุงด้วย
วิธีเข็นน้ำ

คำนำ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มนี้ มีจุดประสงค์
เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อการสอน ที่บรรยายละเอียดเกี่ยวกับวิธีพุง
ข้าวเข็นน้ำ ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบถึงกระบวนการพุงข้าว
เข็นน้ำ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

ทัศน์ โสพิณพิณพงศ์
เขียนชัย ๒๕๔๔

๘

หมู๋ไทย

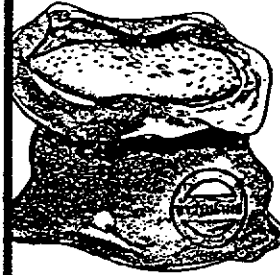
การหุงข้าวชนิดนี้ ทำให้วิตามิน และเกลือแร่ที่มีประโยชน์ถูกทิ้งไป ฉะนั้นเพื่อป้องกันการสูญเสียคุณค่าทางอาหาร ควรเปลี่ยนวิธีการ หุงข้าว โดยวิธี

๑๐

การเลือกซื้อข้าวเจ้า ต้องเลือกที่มีเมล็ดใหญ่ ไผ่

ไม่มีข้าวเปลือก และ ตัวมอด

๑๑ เชิญร่วมสนุกกับ เกม

อะไรเอ่ย

๑๒

ข้อเสนอแนะ

การใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

- สามารถใช้เป็นสื่อการเรียน การสอน ชื่นนำ ชื่นสอน ชื่นสรุป และชื่นเสริม - ช่อม

- สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่นำไปฝึกทักษะทางภาษา ในการพัฒนาการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวหัตถ์ โชติพิรุณพงศ์
สถานที่ทำงาน ร.ร.สามัคคีวิทยา อ. ศิริมาศ จ. สุโขทัย (๒๕๑๖๐)
ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต. บ้านกล้วย อ. เมือง จ. สุโขทัย (๒๕๐๐๐)
ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกประถมศึกษา มศว ประสานมิตร

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง ตึกไอ่น้ำ
2. กำหนดแก่นสาระของเรื่อง วิธีการนั่งข้าว นั่งปลา
3. การกำหนดมโนทัศน์ การฝึกทำอาหารคาวประเภทนั่งข้าว นั่งปลา เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคาวอย่างถูกต้องหลักโภชนาการที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถนั่งข้าว นั่งปลาได้
5. การวิเคราะห์สัดส่วนของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง พวกเราฟังกันทางนี้หน่อยนะ จันมีเรื่องจะเล่าให้ฟัง

ช่วงดำเนินเรื่อง (5 Set)

เมื่อถึงเวลาเย็น จันเห็นแม่ครัวคนหนึ่ง - นั่นเมื่อกำลังยกขึ้นล้างถึง

เราไปดูใกล้ ๆ เตาไฟกันเถอะ

ช่วงจบเรื่อง ทันใดนั้น เสียงร้องโอดโอย - ไร้ เกือบจะไม่ได้เห็นโลกอันสวยงาม

6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง พวกเราฟังกันทางนี้หน่อยนะ - จันไปพักที่บ้านหลังหนึ่ง

Set 1 ในที่สุด หม้อดินได้เห็นยายพริ้ง - หม้อดิน (วางเรียงในตึกชั้นที่สอง)

Set 2 กระถางต้นไม้ - กระถางต้นไม้ (อ้าว! ปิดฝาหม้อเสียแล้ว)

Set 3 และแล้วกระถางต้นไม้กับหม้อดิน - ประมาณ 15 นาทีนะจ๊ะ

Set 4 กระถางต้นไม้ (ได้ยินแล้วใช่ไหม) - กระถางต้นไม้ (น้ำจิ้มมันเอง)

Set 5 หม้อดิน (ทำไมต้องทำน้ำจิ้ม) - หม้อดิน (เราไปดูใกล้ ๆ เตาไฟ)

Set 6 ทันใดนั้นเสียงร้องโอดโอย - กระถางต้นไม้ (โลกอันสวยงาม)

Set 7 ลาก่อนล้างถึงและเตาไฟที่แสนร้อน

เสริม หนูรู้ไหม, อะไรเอ่ย

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีส้น	สีเทียน

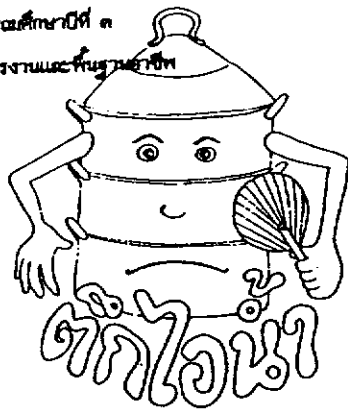
หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ดันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ฉบับที่ ๒

ทัศน์ โสพิณพิทพงศ์ เรื่อง

คาบที่ ๒๒-๒๗

เขียนชัย ภาสสินการรัตน์ ภาพ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความคิดรวบยอด : การฝึกหัดการทอผ้าประเภท เบี่ยงข้าว
เบี่ยงปลา เป็นพื้นฐานการทอผ้า และการปรุงอาหาร
ข้าว อย่างถูกต้องโดยทอผ้า การที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพ
อนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถเบี่ยงข้าว เบี่ยงปลาได้

กระบวนการ : วิธีการ

๑. ตั้งเป้าหมาย ทำข้าวเบี่ยง ปลาเบี่ยง
๒. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ผ้าฝ้าย ผักตบชวา

จากกระเบื้อง มีด เขียง ถ้วยกระเบื้อง กระบุง
ถ้วยเล็ก ๆ

๓. การวางแผน เตรียมอุปกรณ์ ทอผ้า

น้ำ ปลา มะนาว ข้าว

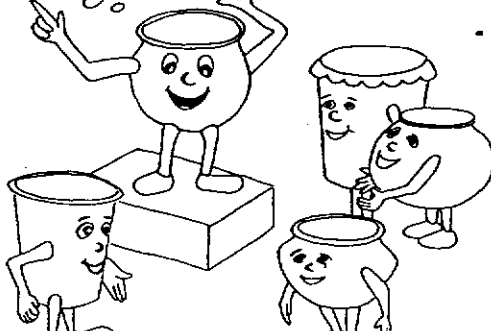
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ ข้าวข้าว ใส่น้ำ
กระเบื้อง ตีน้ำปลาด้วย น้ำปลา
ขอมันคั้น หัวไม้ เบี่ยงหัว ตักใส่จานกระเบื้อง น้ำปลา
๕. ผลผลิตที่ผลิตขึ้น (out put) ข้าวเบี่ยง ปลาเบี่ยง

คำนำ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มนี้ มีจุด
ประสงค์ เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ที่มีรายละเอียด
เกี่ยวกับ วิธีการเบี่ยงข้าว เบี่ยงปลา และวิธีการนึ่งปลาที่
ต่อไป

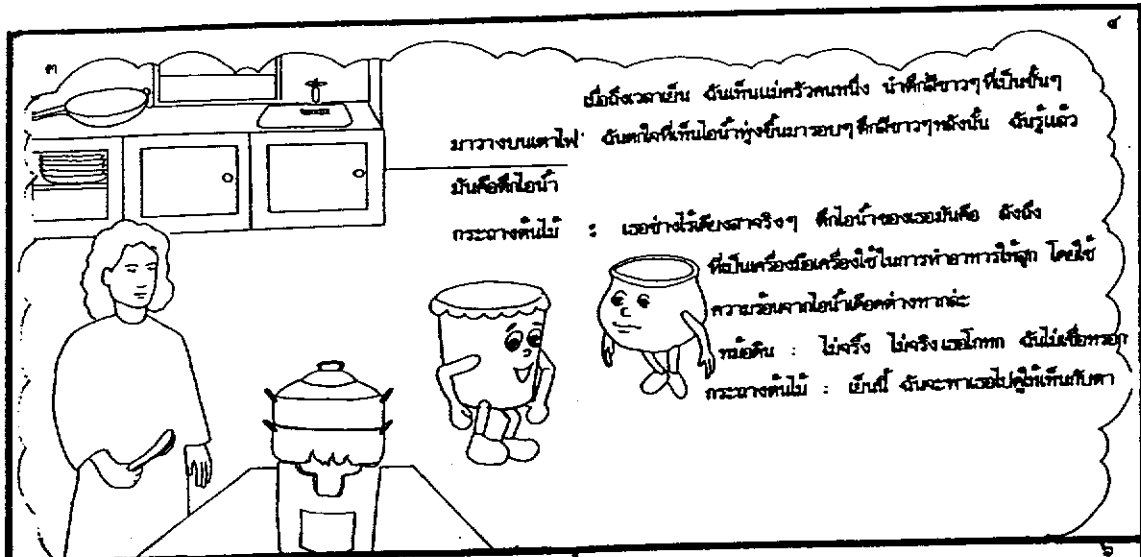
ทัศน์ โสพิณพิทพงศ์

มกราคม ๒๕๓๔

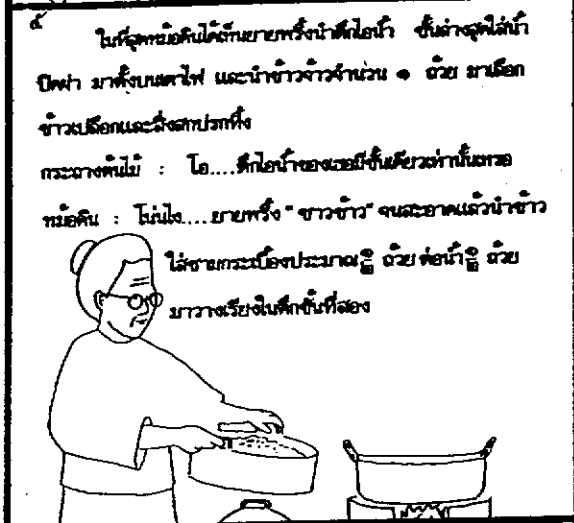
" พวกเราพึ่งขึ้นทางนี้กันเองนะ ฉันมีเรื่องจะเล่าให้ฟัง....."

วันหนึ่งฉันถูกนำตัวไปขายที่ในเมือง ฉันเห็นผู้คนเดินขวักไขว่ไปมา และ
ข้าวของวางเรียงรายเต็มไปหมด ตัวฉันและน้องน้ำถูกนำไปวางขายในตลาด
เมื่อฉันถูกขายจนหมด ขายเสร็จฉันก็ไปพักที่บ้านหลังหนึ่ง

เมื่อถึงเวลาเย็น ฉันกับแม่ครัวคนหนึ่ง นำผักสีเขียวๆ ที่เก็บขึ้นจาก
มารวมบนเตาไฟ ฉันตั้งใจที่จะต้มน้ำทั้งวันและอบๆ ผักสีเขียวๆ เหล่านี้ ฉันรู้แล้ว
มันคือผักโสนน้ำ

กระฉ่างต้นไม้ : เวลาว่างไว้ศึกษาจริงๆ ผักโสนน้ำของเขามันคือ ผักซึ่ง
ที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำอาหารต่างๆ โดยใช้
ความอ่อนโยนจากโสนน้ำคือต่างหากจะ
หม้อดิน : ไม่จริง ไม่จริงอะไรกัน ฉันไม่เชื่อหรอก
กระฉ่างต้นไม้ : ยืนยัน ฉันจะพาเธอไปดูให้เห็นกับตา

ในที่สุดหม้อดินก็ได้ยินยายหญิงน้ำดีโสนน้ำ ซึ่งกำลังต้มน้ำ
ปอกผัก มาหั่นบนเตาไฟ และนำข้าวจากจานวัน • ด้วย ยาน้อง
ข้าววนน้องและสิ่งต่างๆที่

กระฉ่างต้นไม้ : โอ...ผักโสนน้ำของเขามันคือผักที่เขาก
หม้อดิน : ไม่ไม่...ยายหญิง "ข้าวขาว" จนสะอาดแล้วนำข้าว
ใส่จานกระฉ่างไม้ประมาณ ๕ ด้วย ต่อมา ๕ ด้วย
มารวมเรียงกันที่ข้างที่สอง

กระฉ่างต้นไม้ : ฮ่า ฮ่า ฮ่า...มันเขารู้ว่า
หม้อดินน้ำ โอโฮ...ดูนี่ยายหญิงน้ำดี
ที่ล้างจนสะอาด ใส่จานกระฉ่างไม้ มารวม
หม้อดินน้ำอีกที่ข้างที่สามด้วย
หม้อดิน : จริงๆด้วย ปกติมันชอบกิน
ผักโสนน้ำและบั้งด้วยมันรู้ว่าด้วยจะ
กระฉ่างต้นไม้ : ฮ่าฮ่าหม้อดินแล้ว

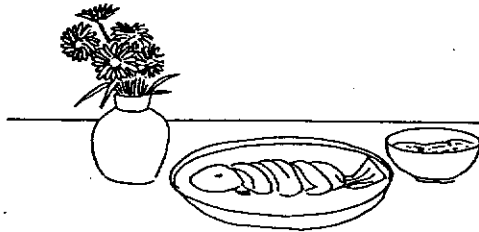

และแล้วกระฉ่างต้นไม้กับหม้อดิน ได้ยินเสียงยายหญิงพูดว่า
"มันใช้เวลาอยู่ๆปลาในในสิ่งด้วย อีกประมาณ ๑๔ นาที
จากเตาไฟได้ เพราะปลาจะสุกเร็วกว่าข้าวปิ้ง ๑๔
นาที และ"

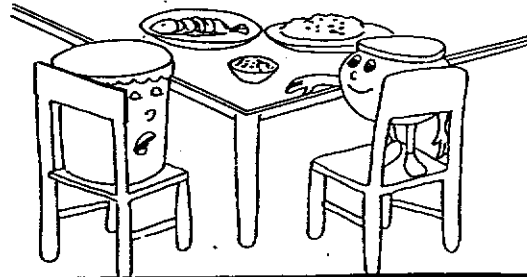

กระฉ่างต้นไม้ : ได้ยินแล้วใช่ไหม ผักโสนน้ำของเข
มันคืออะไร
หม้อดิน : จะฉันรู้แล้วละ เฮ้...มันเขารู้แล้ว
กระฉ่างต้นไม้ : อ้อ...หรือที่หนู ถ้ากินในในน้ำปลา ที่มี
มะนาวและอยู่ ที่เขาเรียกว่าน้ำจิ้มกับมะนาว

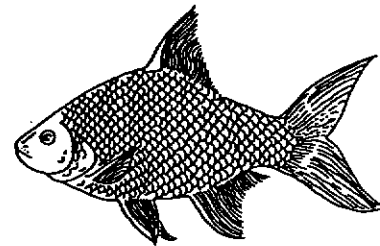
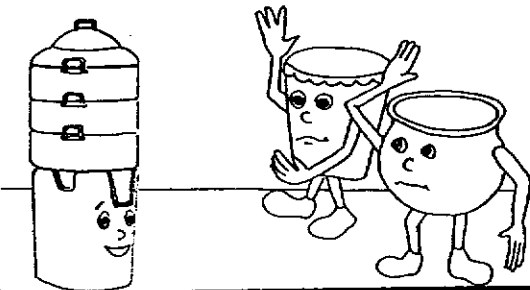
หม้อดิน : ทำไมต้องทำน้ำส้มด้วยล่ะ
 กระดาษดินไม้ : อ้าว... ทำไว้รับประทานกับปลาไงซี
 หม้อดิน : ชื่น... มันก็อร่อยกินถึงถึงที่ไปง้อมานานแล้ว
 เราไปรู้ใกล้ๆ เสาไปซักทีเถอะ

หม้อดินนั้น เฝ้ารอโดยของหม้อดินกับกระดาษดินไม้
 ดังขึ้นว่า "โอ๊ย... ร้อนร้อนเตลตล"
 หม้อดิน : กลับปลาไปง้อ จ้าวเฝ้า ทอมขึ้นใจ นำกับประทาน
 กระดาษดินไม้ : โอ๊ย... เฝ้ารอจะไม่ได้อีกกับโลกอันสวยงาม

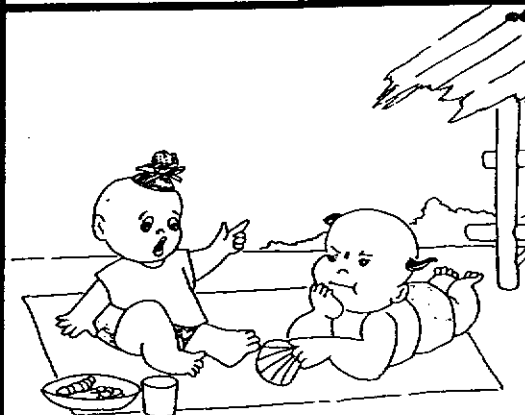
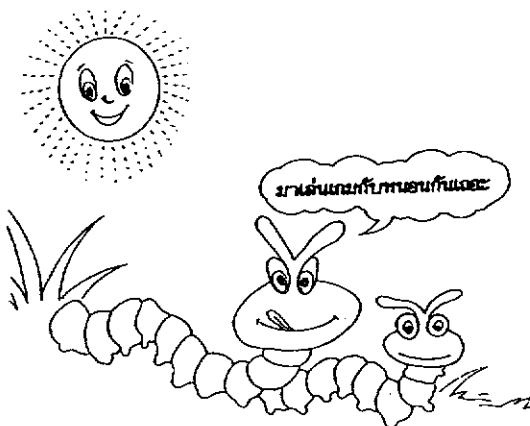
" ลาก่อน ถึงถึงและหาไฟที่หนาวเย็น " เสียงทราจ้อยๆ
 ของกระดาษดินไม้และหม้อดิน

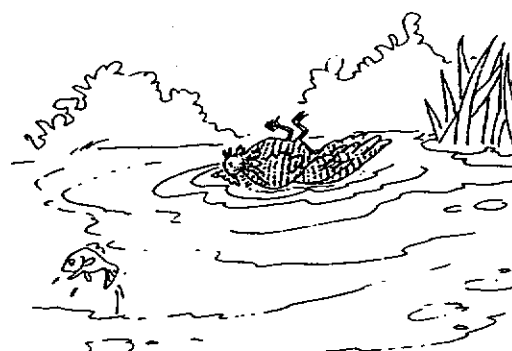
ทราจ้อย

การเลือกซื้อปลา ปลาตัวเล็ก ตัวตัวน้อย ไม่เหมือนคน
 สีสัน และไม่มีกลิ่นเหม็น

๔๓

ละโว้ย - ประชาชนคนตายใครมี "

๑๔ ฉะไร๋น้อย แหม่ไม่ตาย คอยน้ำ 	
ข้อเสนอแนะ การใช้แบบเรียนเล่มนี้เพื่อชีวิตจริง ○ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ชื่นนำ ชื่นชอบ ชื่นสรุป และชื่นชม - ชื่น ○ สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่นำไปฝึกทักษะทางภาษา ในการพัฒนาการอ่าน	ประวัติผู้แต่ง ชื่อ นางสาว จักรณี โชติพิบูลพงศ์ สถานที่ทำงาน ร.ร.สามัคคีวิทยาฯ อ. ศีรีภัก จ. สุโขทัย (๖๔๑๖๐) ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต. บ้านกล้วย อ. เมือง จ. สุโขทัย (๖๔๐๐๐) ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัย

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีส้น	สีเทียน

หมายเหตุ

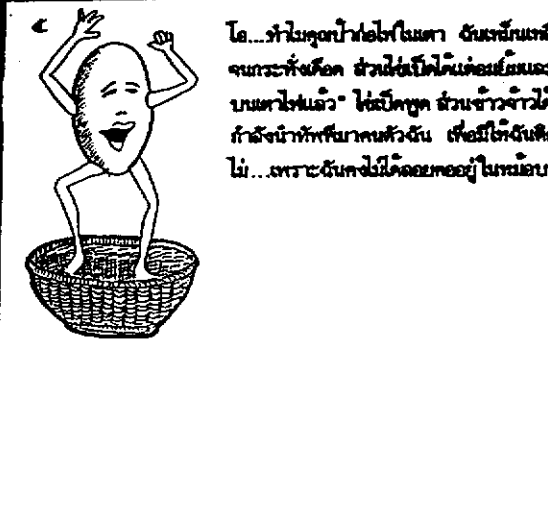
แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ดันหยง, 2531.

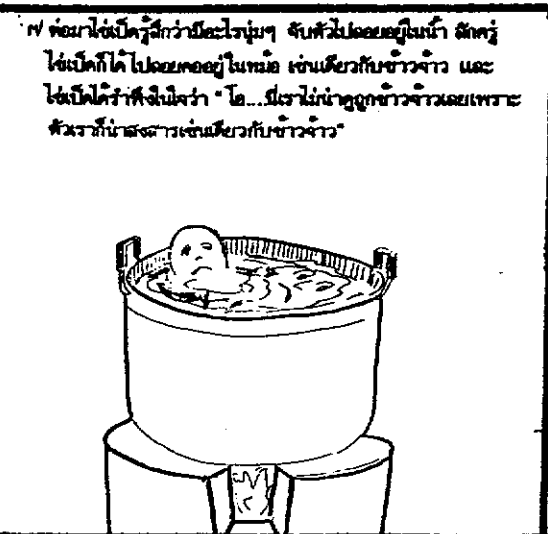
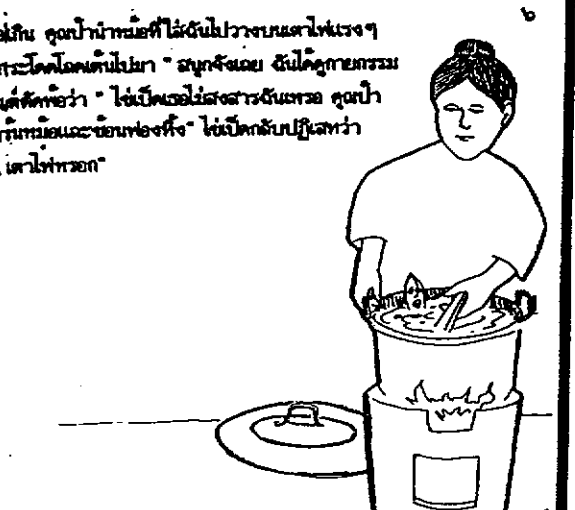
หนึ่งคนนั้นได้ของชิ้นหนึ่งว่า "กลางวันได้รับประทานข้าวต้มกับเนื้อและ..." และแล้วตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดมาครึ่งวัน ๑ ด้วยจากกระดูกซี่โครง ชิ้นเนื้อใจของชิ้นเดียวเลย แต่ใช้เนื้อหัวกระดูกซี่โครง ชิ้นเนื้อจากหัวกระดูกซี่โครง และเนื้อจากกระดูกซี่โครงชิ้นโตอีกชิ้นหนึ่ง

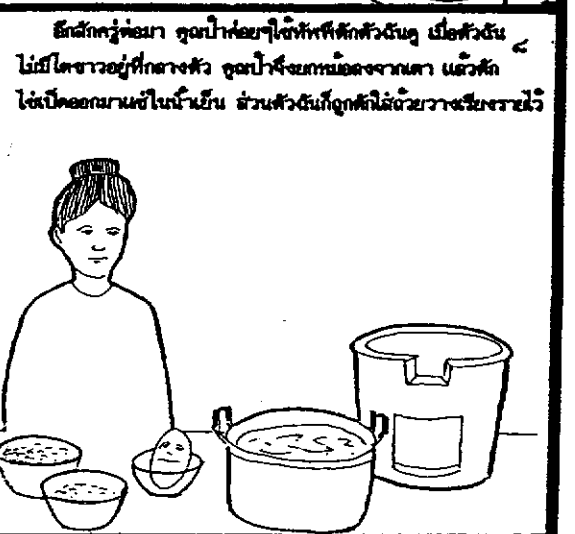
หลังจากนั้นตุ๋นป๋าน้ำต้มจืด ข้าวต้ม ๑-๒ ครั้งจนเปื่อยนุ่มแล้ว ด้วยวิธีใดหลายๆ ส่วนใช้เนื้อโปรหมัดทั้งชิ้น อีกไม่นานตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดไปอยู่ใต้ผ้าใบหม้อ ตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดว่า "น้ำ ๔ ด้วยคงเพียงพอ สำหรับต้มจืด"

โอ...ทำไมตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดในเตา ด้วยวิธีนี้แล้วมันตุ๋น ตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดที่ไม่ได้ปรุงรสและไฟแรงๆจนกระทั่งเดือด ส่วนเนื้อไม่ได้ต้มด้วยวิธีนี้และกระดูกซี่โครงก็ไม่ได้ต้ม "ฮุ่ยๆจืดๆ ด้วยวิธีนี้ด้วยกรรมวิธีที่ไม่ดี" ใช้เนื้อจาก ส่วนข้าวต้มจืดและเนื้อที่ต้มว่า "ใช้เนื้อจากส่วนหัวกระดูกซี่โครง ตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดน้ำที่ต้มมาคนหัวจืด เพื่อไม่ให้มันติดกับหม้อและหม้อฟองทิ้ง" ใช้เนื้อจากส่วนหัวกระดูกซี่โครงที่ไม่...เพราะมันคงไม่ได้ต้มพออยู่ในหม้อมัน เติมน้ำให้ท่วม"

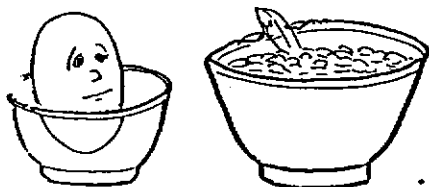

iv ต่อมาไม่คิดที่จะทำอะไรอีกแล้ว จิบหัวไปเรื่อยๆในน้ำ อีกครึ่งชั่วโมงก็ได้นำเนื้อหม้ออยู่ในหม้อ เช่นเดียวกับข้าวต้ม และใช้เนื้อจากหัวกระดูกซี่โครงว่า "โอ...นี่มันน่าดูจากข้าวต้มและเพราะหัวกระดูกซี่โครงเช่นเดียวกับข้าวต้ม"

อีกครึ่งชั่วโมง ตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดให้ทั่วทั้งหัวกระดูกซี่โครง เมื่อหัวจืดไม่มีไขมันแล้วตุ๋นป๋าน้ำต้มจืดจากเตา แล้วใช้เนื้อจากส่วนหัวกระดูกซี่โครงว่า "ใช้เนื้อจากส่วนหัวกระดูกซี่โครงในหม้อ ส่วนหัวจืดก็ถูกต้มด้วยวิธีนี้แล้ว"

- ข้าวขาว - ไข่เป็ด แอมโมเนียไฮดรอกไซด์
ไข่เป็ด - ส่วนไม่เป็นอะไรหรอก แต่ดินภูเขาไฟที่จะได้เป็นประโยชน์
ต่อมนุษย์
ข้าวขาว - ส่วนที่ภูเขาไฟเหมือนกัน ก็ได้กลายเป็นข้าวต้มก๊วย
สำหรับมนุษย์หรือรับประทานในเมื่อกลางวัน "

รู้หรือไม่

๑๐

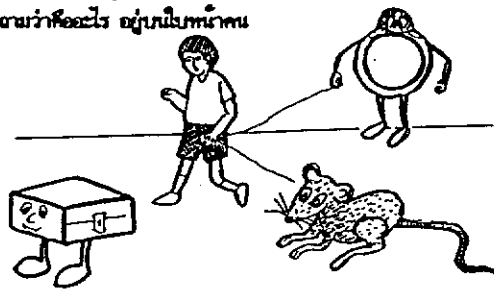
ข้าวต้มก๊วยเป็นข้าวที่ต้มเปื่อยๆ สำหรับใช้รับประทาน
กับอาหารอื่นๆ เช่นไข่ต้ม หนุ่ยทอด ฯลฯ
ส่วนลักษณะการรับประทานข้าวต้มก๊วยนั้น ส่วนใหญ่
ชาวจีนใต้จะรับประทานหรือใช้เข้าปาก

๑๒

นี่...คือ...หมี
นี่...คือ...แมว
นั่น...คือ...หนูและแมว

หมีนำหน้า หนูและแมวเดินตามกันมา เห็นวงล้อพวงมา
ตามว่าคืออะไร อยู่บนไม้เท้าคน

ข้อเสนอแนะ

การใช้แบบเรียนเล่มนี้เด็กเชิงวรรณกรรม

- ๐ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ขึ้นนำ ขึ้นสอน
ขึ้นสรุป และขึ้นเสริม - ซ้อม
- ๐ สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่นำไปฝึกทักษะทางภาษา
ในการพัฒนาการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาว ทศนิ โขติพิสุทธิพงศ์
สถานที่ทำงาน ร.ร. ราชภัฏวิทยา ๑. ศรีมหา
จ. สุโขทัย (๖๔๑๖๐)
ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต. บ้านกล้วย อ. เมือง
จ. สุโขทัย (๖๔๐๐๐)
ปัจจุบัน กำลังศึกษาคณะศิลปวิทยา
วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกค้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง ระบายไข่
2. ภาพปกและสาระของเรื่อง วิธีการทอดไข่เจียว ไข่ดาว
3. การกำหนดแก่นเรื่อง การฝึกทำอาหารคววประเภททอดไข่เจียว ไข่ดาว เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารคววอย่างถูกหลักโภชนาที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถทอดไข่เจียว ไข่ดาว ได้
5. การวิเคราะห์สัปดาห์ของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง ไข่ออกจากท้องแม่ - อยู่กับพี่น้องของฉันทันในกระดาดใหม่ ๆ

ช่วงดำเนินเรื่อง (6 Set)

และแล้ววันหนึ่งไข่เห็นไข่เจียว - ไข่ดาวชอบใจอยากสวยแบบนั้นบ้าง

ช่วงจบเรื่อง ไข่ได้เป็นไข่ดาว
6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง ตู๊ป! ฉันทันหลุดออกมาจากท้องแม่ของฉันทันแล้ว - ในกระดาดใหม่ ๆ

Set 1	และแล้ววันหนึ่งฉันทันเห็นพี่น้องของฉันทัน - ฉันทันอยากสวยงามเหลือเกิน
Set 2	ฉันทันได้กลิ่นหอม ๆ - เสียงร้องของพี่น้องฉันทัน
Set 3	ฉันทันได้ยินเสียงพูดว่า - น้าตะหลิวกลับพี่น้องของฉันทันอีกด้านหนึ่ง
Set 4	เอ...นั่นมาลี - มาลีพูด
Set 5	ในที่สุด - ราวบนตัวฉันทันเรื่อย ๆ
Set 6	เมื่อเวลาผ่านไป 1-2 นาที - เสียงปรบมือและคำชมเชยของแม่

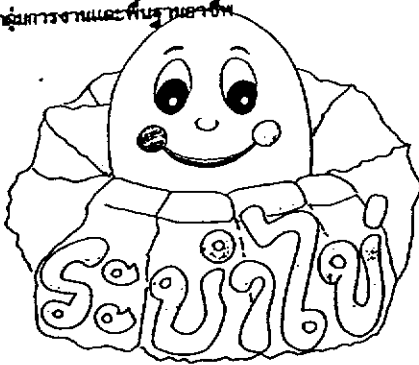
เสริม หนูทราบไหม, การเลือกซื้อไข่, ระบายสีตุ๊กตา และประดิษาคำทาย
7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีสันทัน	สีเทียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ตันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

ฉบับที่ ๔ หักปี โขติพิทักษ์ เรื่อง
ตอนที่ ๒๔-๓๐, ๓๔-๓๖ เขียนโดย เจ้าอินทราธิบดี ภาพ.

๓. การวางแผน เตรียมไข่ น้มน้ำ น้มน้ำ น้มน้ำ
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ ต่อไข่ น้มน้ำ น้มน้ำ น้มน้ำ
ทอดในน้มน้ำร้อนๆ สุกดีไม่สุก
ต่อไข่ ทอดในน้มน้ำร้อนๆ สุกดีไม่สุก
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น (output) ไข่ต้ม ไข่ดาว

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความเคลื่อนไหวของ : การทำอาหารคาว ประเภทไข่ต้ม
ไข่ดาว เป็นพื้นฐานการประกอบ และ
การปรุงอาหารคาว อย่างถูกต้องเหมาะสม
การ ที่ช่วยส่งเสริม สุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถ ทอดไข่ต้ม
ไข่ดาว ได้

ตรวจสอบด้วย : วิธีการ

๑. ตั้งน้ำต้มไข่ ทำไข่ต้ม ไข่ดาว
๒. เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ เตาไฟ กระทะ
จาน ตะหลิว ชาม ช้อน

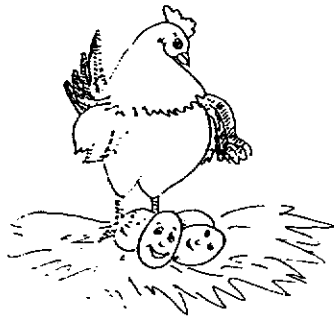
คำนำ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มนี้ มีจุดประ
สงค์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้การประกอบอาหาร ที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตประจำวัน วิธีการทอดไข่ต้ม ไข่ดาว ที่สามารถนำไปปฏิบัติ
ได้ต่อไป

หักปี โขติพิทักษ์

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔

๑. ไข่... ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว
แต่... ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว
ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว
ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว ไข่ต้ม ไข่ทอด ไข่ผำของบ้านแล้ว

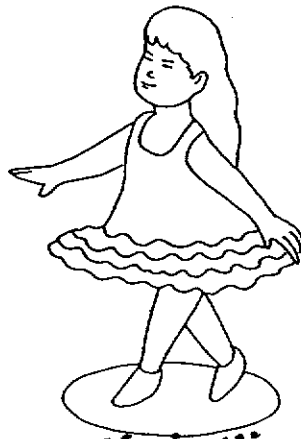
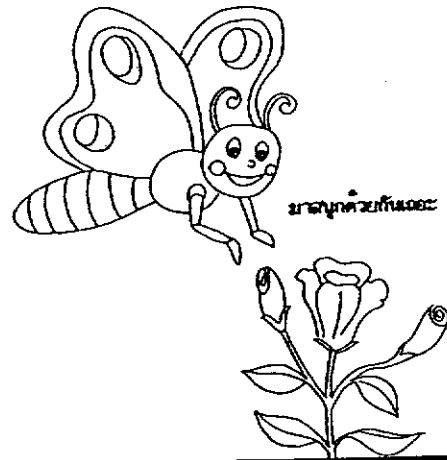

และเนื้อสัตว์ที่ปรุง ดินเหนียวที่ปั้นของดินแดงตัวด้วย
ดินเหนียว และสีขาวอย่างสวยงาม วางเรียงราย
ไว้บนภาชนะแบบๆ

ดินเหนียวสวยงามแบบนั้นเหมือนกัน

๙ ไปเรานักนำมาประกอบอาหาร ทั้งไข่เป็ดและไข่ไก่
ไข่เป็ดมีเปลือกจะออกสีขาวปนเทา ส่วนไข่ไก่เปลือกไข่
จะออกสีนวลๆ เวลาซื้อควรเลือกชนิดที่เปลือกไข่ไม่มัน

จงระบายนี่ ดูท่าคนระบำให้สวยงาม

อะไรน้อย อะไรน้อยเรียนเล่นเรียน
สาว ๆ ขอบใจ

(๑๔๓๒๒๒)

ข้อเสนอแนะ

การให้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

- ๐ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ชื่นนำ ชื่นชม
ชื่นชม และชื่นชม-ชม
- ๐ สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่นำไปฝึกทักษะ ทาง
ภาษา ในการพัฒนาการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาว ทักนิ โขสิทพุดงค์
สถานที่ทำงาน ร.ร. สาธิตศรีวิทยา อ. ศรีมหา
๑. สุโขทัย (๒๕๑๖๐)
ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต. บ้านกล้วย อ. เมือง
๑. สุโขทัย (๒๕๐๐๐)
ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท
วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง น้ำสีเขียว
2. กำหนดแก่นสาระของเรื่อง วิธีการลวกผัก
3. การกำหนดแก่นทัศน์ การฝึกทำอาหารดาวประเภทลวกผักเป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารดาวอย่างถูกต้องโภชนาการที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถลวกผักได้
5. การวิเคราะห์สัดส่วนของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง ครึ้น ครึ้น เสียงฟ้าร้องอย่างกึกก้อง - ฉันจะเล่าเรื่องให้ฟัง

ช่วงดำเนินเรื่อง (6 Set)

วันหนึ่งขณะที่ฉันกำลังหลับอยู่ในตุ่มน้ำ - ใส่งานตัวฉันได้ เช่น
ผักบุ้ง ผักตำลึง

ช่วงจบเรื่อง ในที่สุดน้ำก็กลายเป็นสีเขียว

6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง ครึ้น ครึ้น เสียงฟ้าร้องอย่างกึกก้อง - ฉันจะเล่าเรื่องให้ฟัง

Set 1 วันหนึ่งขณะที่ฉันหลับ - เกลือ 1 ข้อนชา

Set 2 ขณะนั้นฉันเห็นผู้หญิงคนหนึ่งนำกะหล่ำปลี - ฉันแปลกใจมาก ๆ

Set 3 น้ำ (เอ...ทำไมท่านจึงยิ้มได้ละ) - ถูกหั่นวางเรียงรายอยู่ในถาด

Set 4 ต่อมาฉันเห็นเด็กผู้ชายคนหนึ่ง - ตัวฉันมีสีเขียว ๆ ยิ่งขึ้นไป

Set 5 แต่แล้วตัวฉันต้องตกใจร้องลั่น - วางเรียงรายในจานแบนอย่าง
สวยงาม

Set 6 ในที่สุดน้ำก็กลับกลายเป็นสีเขียว

เสริม หนูรู้ไหม, ปริศนาคลาย

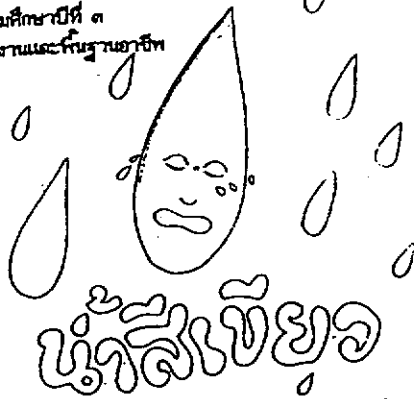
7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีเส้น	สีเทียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ตันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ฉบับที่ ๔

ทัศน โสทธิคุณพงศ์ เรือง

ฉบับที่ ๓๑-๓๓

เขียนโดย เสาจินตารักษ์ ภว

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม

ความคิดรวบยอด : การฝึกทำอาหารการสวนครัว ผักสด
เป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุง
อาหารการสวน อย่างถูกต้องโภชนาการ ที่ช่วย
ส่งเสริม สุขภาพอนามัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถสวนผักได้

วิธีการ : วิธีการ

๑ ตั้งเป้าหมาย ทำผักสวน

๒ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เตาไฟ หม้อ ทัพพี
จาน ชาม เขียง ตะกร้า

๓ การวางแผน เตรียม ภาชนะใส่ หรือผัก
ชนิดอื่นๆ ผักสด น้ำ

๔ ดำเนินวิธีการดำเนินการ ทำตามเป้าหมาย
กันเป็นชั้นๆ ตั้งหม้อน้ำต้มผัก น้ำผัก
ผักขึ้นไม่จวน

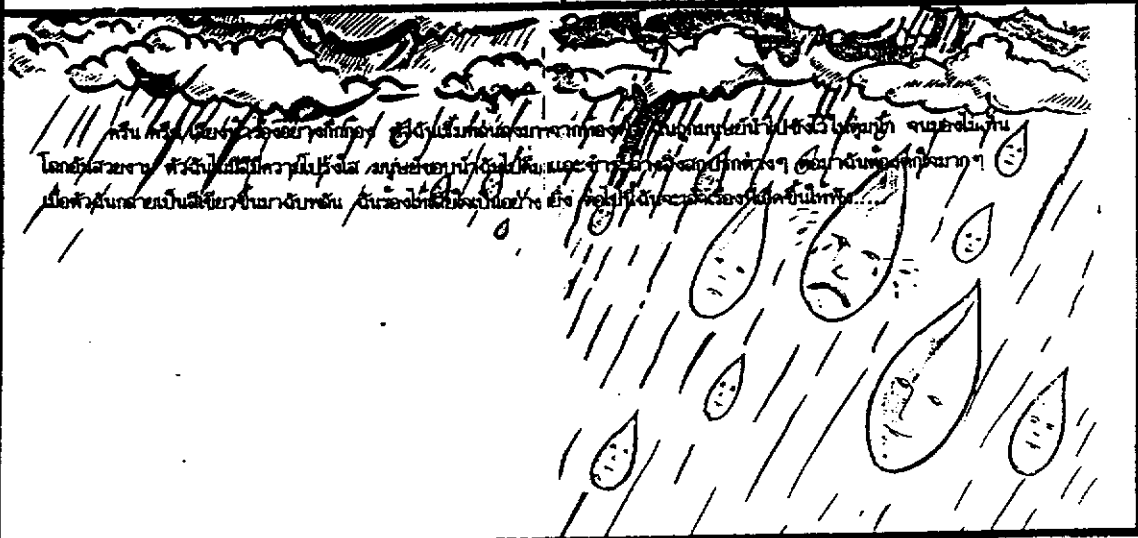
๔. ผลผลิตที่นักเรียน (OUT PUT) มีผลงาน

คำนำ.

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเล่มนี้ มีจุดประสงค์
เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ที่มีความละเอียด สดวกกับ
วิธีการสวนผัก ซึ่งผู้จัดทำหวังว่าหากถึง กระบวนการสวนผัก
ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

ทัศน โสทธิคุณพงศ์

มิถุนายน ๒๕๓๔

วันที่๑๖-๒๐ที่ฉันกำลังทำบุญในทุ่งนาอย่างสม่ำเสมอ
ฉันต้องละทิ้งอาชีพนี้ไป เพราะตัวฉันถูกตำหนิไม่ได้ในสมัยนั้น
ใบกาบียง แม้สิ่งที่ไม่ร้ายแรงที่สุดก็ ฉันถูกลงโทษด้วยเกลือ ๑ ช้อนชา

ขอชื่นชมกันทั่วบ้านทั่วเมือง
น้ำเต้าหู้ปลา ๑ หัว แล้วหั่นใบ
เต้าหู้ปลาออกจากกัน หั่นเป็นเต้าหู้ปลาทำเป็นแว่น
แล้วเอาเต้าหู้ปลาที่ยังแฉ่ำน้ำใส่ หั่นเปลือกจากๆ

น้า : เอ...ทำไมเธอ ถึงไม่มีได้
 เกาะล้นป่า : ทำานข้างไม่มีรูจริง ๆ ตัวอัน
 ฉะขาดจนหมดจนแล้วละซี
 ตัวรูนี้ตัว มีหูฟังคนขับนำท้าวและขาด เกาะล้นป่าถึงมือของ
 นกตีนที่ลูกตัวเห็นเกาะล้นป่าถูกกับแม่เป็นชิ้นๆ วางเรียงวางอยู่
 ในซาก

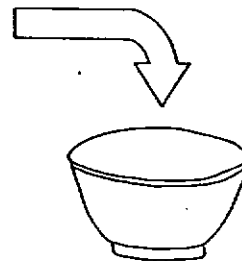

ต่อมาฉันเขียนถึงญาติๆหลายคนถึง ขอให้ไปหาหาคนของงาน ๖
และฉันต้องคิดถึง เมื่อเขาทำฉันไปก็ไปกับเขาได้ จนกระทั่งฉัน
เห็นเด็กของเขามอบๆ ฉันฉันก็ไปก็แล้ว ฉันไปก็ไปว่า "เขา
๑๐ ทำได้ทั้งวันและเขาก็ไป" -

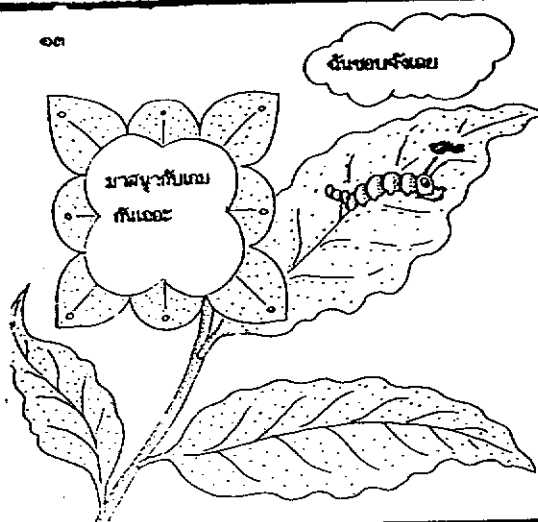
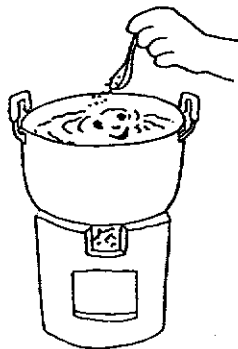

แต่เมื่อจับมือของคนที่จ้องฉัน เป็นผู้หญิงคนนั้น น้ำตาลล้นปริ่มมาไม่ถึงหัวฉัน แล้วเปิดปากมอด้วย ลึกครุ่นหาที่
รับปากที่ทักทายสักคนล้นปริ่มมาจากหัวฉัน และนำไปวางเรียงรายเรียงแบบอย่างสวยงาม ฉันคิดว่า
สักวัน ๆ คงนำมากทักหัวฉันได้เหมือนกัน เช่น ลึกครุ่น ลึกที่ล้น ลึก... ฯลฯ

๔ ในที่สุดตัวด้วงก็กลับกลายเป็นผีเสื้อขาว ตัวด้วงให้กลุ่มฟ้าย แต่ตัวด้วงก็ถูกน้ำไม่ผสมน้ำนางจืดในทอมโบกฟอง ตัวด้วงบินเขา ๑๐
ทุกคนว่า "น้ำจืดจืดก็ มีประโยชน์เนื่องจากมีความชื้น จากผักสีเขียวจะละลายอยู่" - ไซโย!...ตัวด้วงมีประโยชน์เหมือนกันหรือป
น้ำจืดจืดด้วยความดีใจ

๑๑ ทนุโยย การฉกฉวยเป็นการทำอาหารให้เสร็จเร็วขึ้น การฉกฉวยใช้เงินเล็กน้อย โดยใช้เวลาเพียง ๑๐ นาที
ไม่มีการฉกไป บิดา ฉกสิ่งที่ดีอาหารขึ้น
การไม่ฉกฉวยไปในการฉกฉวย เป็นวิธีการรักษาสภาพที่ดีขึ้น แต่การฉกฉวยสิ่งที่ดี ความฉกฉวยน้อยลง การฉก
ไม่ฉก และไม่ฉกฉวย ไม่ฉก

๑๔ 	ข้อเสนอแนะ การใช้แบบเรียนเล่มนี้เกิดเชิงวรรณกรรม ๑ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ชื่นนำ ชื่นชอบ ชื่นรูปล และชื่นชม-ชอบ ๑ สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่นำไปใช้ให้เหมาะภาษา ในการพัฒนาการอ่าน
	ประวิทย์ ตั้ง ชื่อ นางสาว จักนิ โยธิตฤทธิพงศ์ สถานที่ทำงาน ร.ร.สามัคคีวิทยา อ. ศรีวิภาศ ที่อยู่ จ. สุโขทัย (๖๔๑๖๐) ๔ หมู่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ. เมือง ๑. สุโขทัย (๖๔๐๐๐) ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง หนวดมังกร ทอดยอด
2. ภาพคนแก่นสาระของเรื่อง วิธีการมัดถั่วออก ผักบุ้ง ถั่วฝักยาว
3. การกำหนดแก่นทัศน์ การฝึกทำอาหารควาประเภทมัดถั่วออก ผักบุ้ง และถั่วฝักยาว
เป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุงอาหารควาอย่างถูกต้องหลักโภชนาการที่ช่วยส่งเสริม
สุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถมัดผักบุ้ง ถั่วออก ถั่วฝักยาวได้
5. การวิเคราะห์สัดส่วนของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง ๓ ร้านอาหาร "หนวดมังกรกล่าวขอบคุณ" - เล่าเรื่องให้ฟัง

ช่วงดำเนินเรื่อง (8 Set)

การเล่าเรื่องของหนวดมังกร และทอดยอด - ถั่วฝักยาว

พูดสรุปถึงการมัดถั่วฝักยาว

ช่วงจบเรื่อง ถั่วฝักยาวถูกมัด และนำขึ้นมาใส่จาน

6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง หนวดมังกรกล่าวแสดงความยินดี

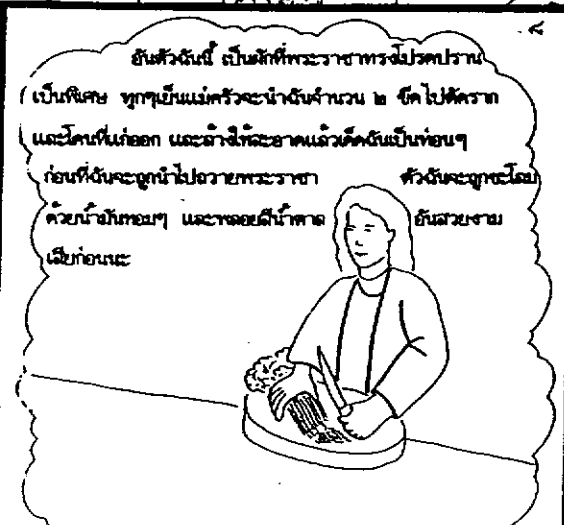
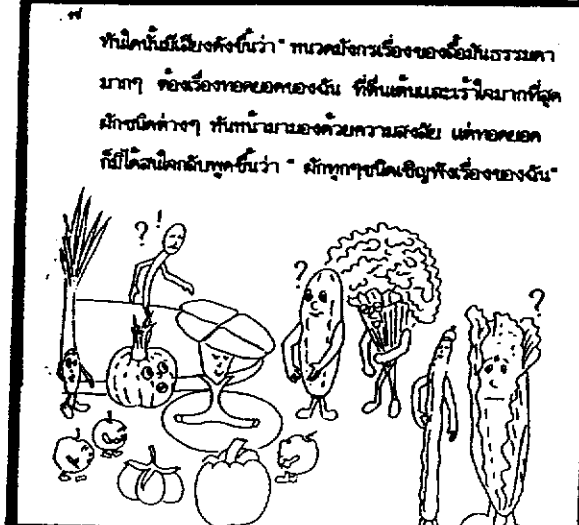
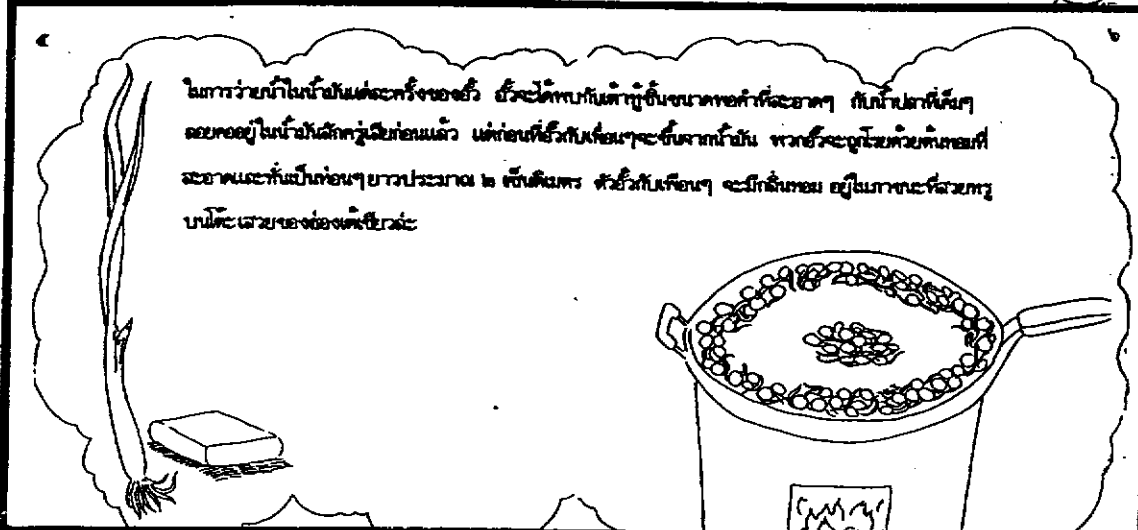
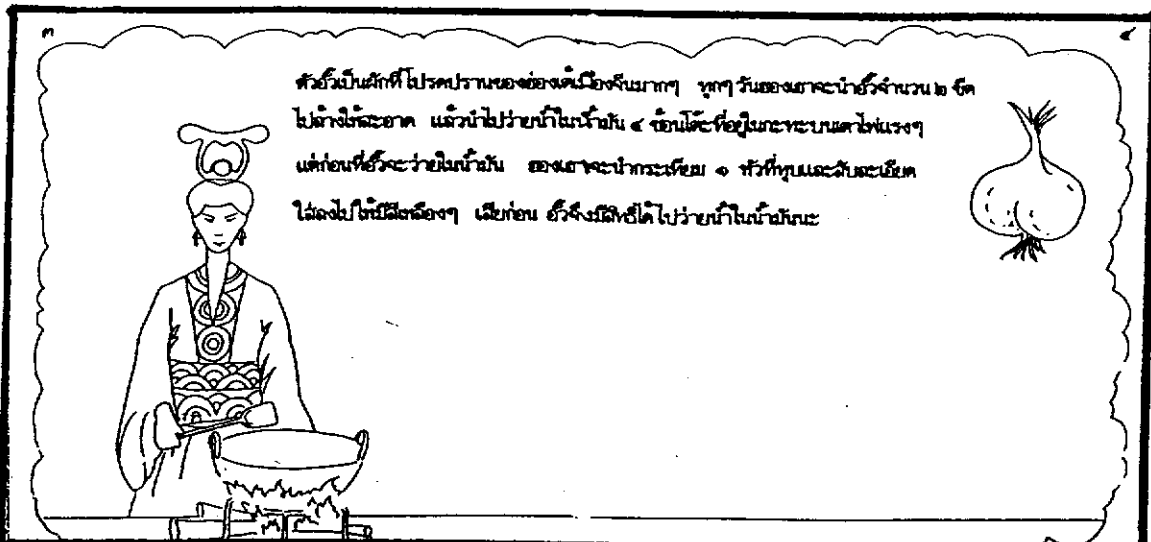
Set 1	ตัวอ๊วเป็นผัก - ไปว่ายน้ในน้ำนั้นนะ
Set 2	ในการว่ายน้ - ใต้อะเสวยของอ่องเต้เขียวละ
Set 3	ทันใดนั้น - เข็ญฟังเรื่องตัวจัน
Set 4	อันตัวจันนี้ - สวยงามเสียก่อนนะ
Set 5	ตัวจันนี้ - "เต้าเจี้ยว" นั้นแหละ
Set 6	และแล้วแม่ครัว - ใต้อะเสวยของพระราช
Set 7	ไธ้! - พูดขึ้นอย่างรำคาญ
Set 8	ตัวจันนี้ - ขึ้นขนาดพอดำลงไป
Set 9	ต่อจากนั้น - รับประทานขณะกำลังร้อน ๆ

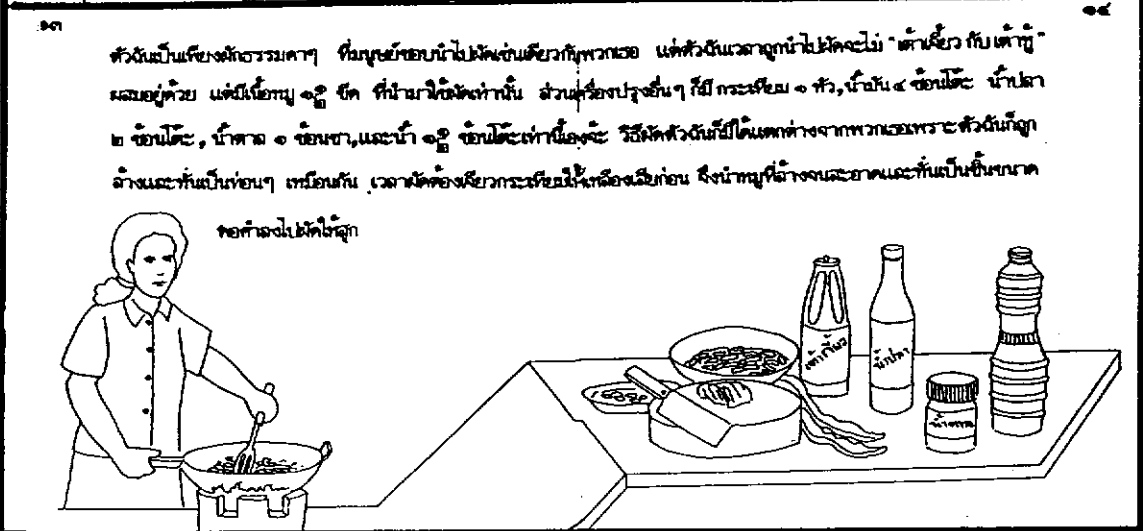
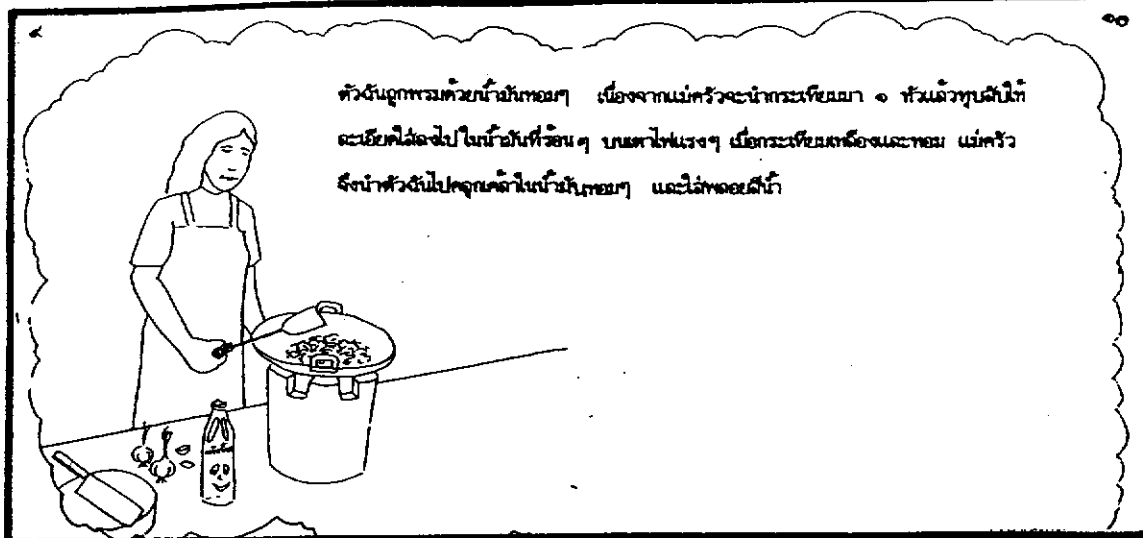
7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีส้น	สีเทียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ ท้าย ดันหยง, 2531.

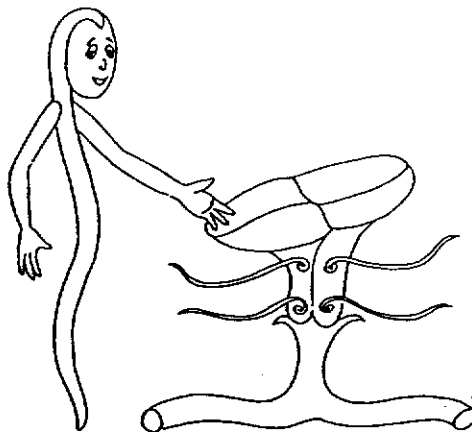

๑๕

ต่อจากนั้นตัวหนอนจึงถูกนำลงใส่ปลอกคลุมผ้า พร้อมกับ น้ำปลา น้ำตาล และน้ำ พริกแห้งจะถูกปิดด้วยฝาหม้อเพื่อไม่ให้ตัวหนอน ซึ่งถูกตัดทิ้งแล้วจากนั้นมารับประทาน

ข้อควรระวัง

การต้มไข่ให้ใช้น้ำกับประทาน ควรใช้ไฟแรงๆ
ปิดฝามือให้เวลานานและควรรับประทานขณะ
ที่กำลังร้อนๆ

ข้อเสนอแนะ

การใช้แบบเรียนเล่มนี้กับกิจกรรม

- สามารถใช้เป็นสื่อการสอน ชี้นำ ชื่นชม
ข้อสรุป และชื่นชมช่วย
- เป็นแบบเรียนที่สามารถนำไปใช้ประกอบการ
ทางภาษาในการพัฒนาทักษะการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาว ทศนิ ไชยพิสุทธิพงศ์
สถานที่ทำงาน รร.สามัคคีวิทยาฯ อ. ศรีมราช
จ. สุโขทัย (๖๔๖๐๐)
ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง
จ. สุโขทัย (๖๔๐๐๐)
ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาโท
วิชาเอก การประถมศึกษา
มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกค้นฉบับนักเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง มัจฉาอุยไผ่
2. ภาพแทนสาระของเรื่อง วิธีการปิ้งปลา
3. การกำหนดมโนทัศน์ การฝึกทำอาหารคาวประเภทปิ้งปลาเป็นพื้นฐานการประกอบอาหาร และการปรุงอาหารคาวอย่างถูกต้องหลักโภชนาการที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถปิ้งปลาได้
5. การวิเคราะห์สัปดาห์ของเรื่อง
 ช่วงนำเรื่อง จันเป็นตะกร้า และตะกร้าถูกนำไปจ่ายตลาด
 ช่วงดำเนินเรื่อง (7 Set)
 ตะกร้าดีใจที่ได้รับคำชมเชย และตะกร้าเห็นแม่บ้าน พ่อบ้านทำการปิ้งปลา
 ช่วงจบเรื่อง พ่อบ้านคิดคำนึงในใจว่า จะได้รับประทานปลาปิ้งกับข้าวพริกกะปิ และผักลวก กับข้าวสวยที่ร้อน ๆ
6. การแบ่งฉาก
 นำเรื่อง จันเป็นตะกร้า - เหงือกแดงจ๋า
 Set 1 จันดีใจมาก ๆ เมื่อกลับมาถึงบ้าน - ขอเคสที่เล่าตัวและหัวออกจนหมดสิ้น
 Set 2 หลังจากนั้นแม่บ้าน - เตาไฟเรียบร้อยแล้วละ
 Set 3 ส่วนแม่บ้านใช้มีดขี้งเจียง ๆ - รสชาติกลมกล่อมเมื่อรับประทาน
 Set 4 อ้าว! นั่น ทำไมพ่อบ้าน - ตะกร้าพยักหน้าอย่างเข้าใจ
 Set 5 ลักครู่หนึ่งพ่อบ้าน - ไม่น่ารับประทานหรอกจ๊ะ
 Set 6 เวลาผ่านไปลักครู่ - จัดปลาใส่จานแบน
 Set 7 พ่อบ้านคิดคำนึงในใจว่า - ข้าวสวยที่ร้อน ๆ อย่างแน่นอน
 เสริม หนูรู้ไหม, การปิ้ง, ปลา, เสริมภาษาไทย

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีส้น	สีเทียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ ท้าย ดันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม
ความเคลื่อนไหว : การฝึกทำอาหารการประกอบเบิงปลา
เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุง อาหารการอย่าง
ถูกหลักโภชนาการ ที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถเบิงปลาได้
อรรถลักษณะ : วิธีการ

- ๑ ตั้งน้ำมาต้ม...เบิงปลา
- ๒ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์...เตาไฟ ตะแกรง
เหล็ก ไม้ เขียง กระดาษจาน
- ๓ การวางแผน...เตรียมปลาอ่อน
- ๔ ลำดับวิธีดำเนินการ...หุบกั่ว ของเกล็ด
ควักไส้ เบิงตัว ล้างน้ำ หาลิ้น

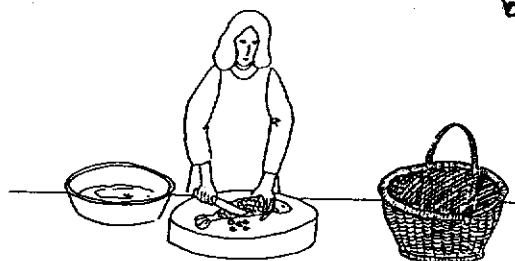
๔ ผลผลิตที่ได้นั้น (OUT PUT)
น้ำเบิง ทำอาหารเป็น " ปลาเบิง "

คำนำ
แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเล่มนี้ มีจุด
ประสงค์ เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ที่มีรายละเอียด
เกี่ยวกับวิธีการเบิงปลา ซึ่งผู้่านสามารถทราบถึงกระบวนการ
เบิงปลา ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

ทัศนีย์ โชติพิทยกิจพงศ์
ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

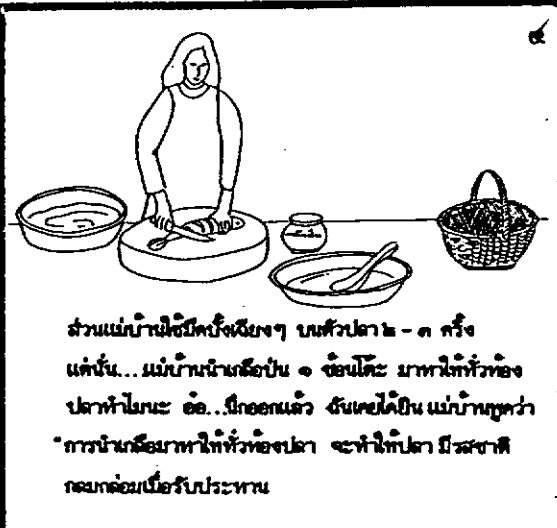
ฉัน คือ ตะกั่ว
ฉัน เป็น ผู้ให้บริการ รับสิ่งของต่างๆ
วันหนึ่ง ฉันรับบริการ แม่บ้านไปช่วยซื้อของในตลาดสด
ฉันได้ยินเสียงแม่บ้านร้องตะโกนว่า "ซื้อปลาไหมจะ ปลาสดๆ
ตลาดนี้ เน้นแข็ง เกจิองแดงจ๋า"

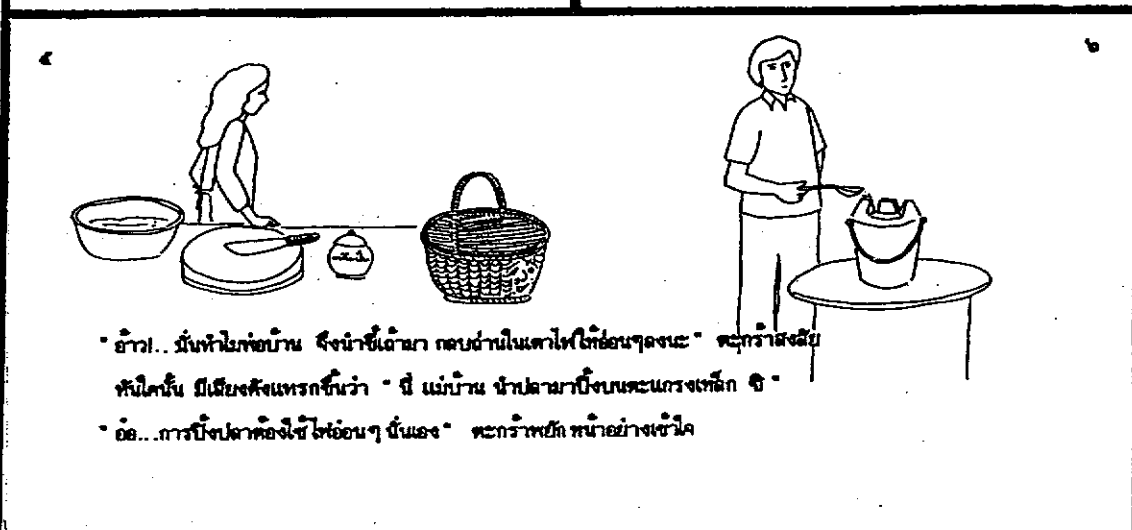
ฉันได้ใจมาก ๆ เมื่อกลับมาถึงบ้าน ฉันได้รับคำชมเชยว่า
"บรรจงของต่างๆ ได้มากมาย" วันนั้นฉันได้มาตั้งอยู่ในครัว
ฉันเห็นแม่บ้านจับปลาอ่อนตัวโต ๒ ตัว ที่ซื้อมาจาก
ตลาดสด นำมาหุบกั่วให้ตาย แล้วใช้มีดขูดเกล็ดที่ลำตัว
และหัวออกจนหมดสิ้น

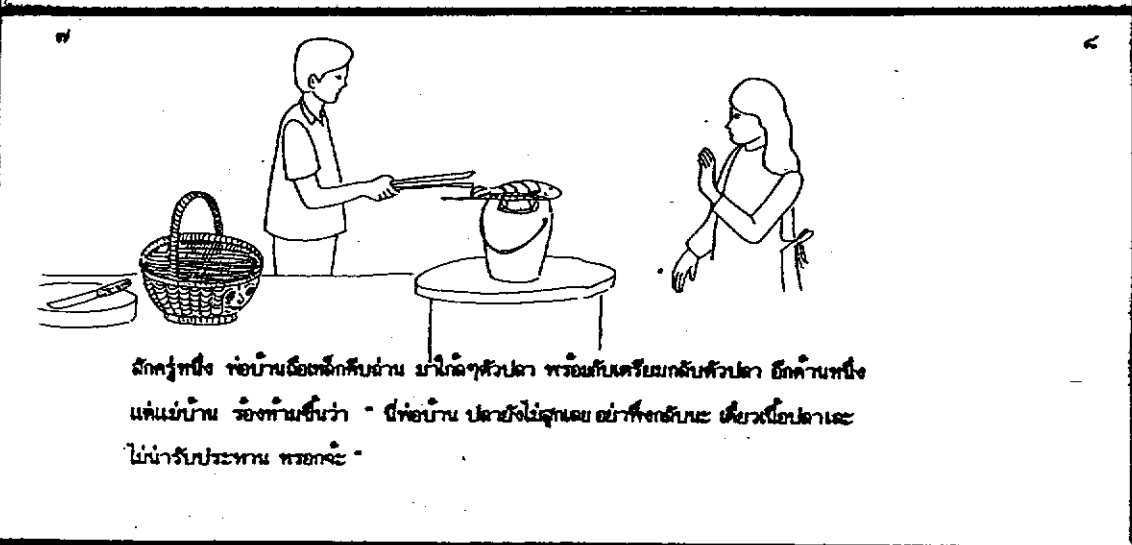
และแล้ว แม่บ้านใช้มีดกรีดที่ท้องปลา คราวนี้ออกจนหมดแล้ว
แล้วนำปลาอ่อน ไปล้างน้ำจนสะอาด "อ้อ!...นั่นพ่อบ้าน
ทำอะไรในเตาเรียบร้อยแล้ว"

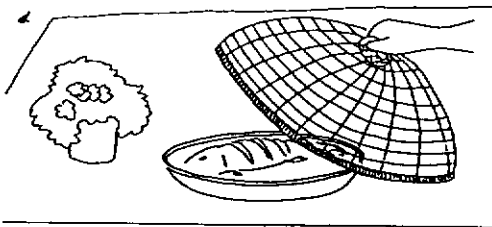
ส่วนแม่บ้านใช้มีดปิ้งเพียงๆ บนหัวปลา ๒-๓ ครั้ง
แค่นั้น...แม่บ้านนำเกลือป่น ๑ ช้อนโต๊ะ มาทาให้ทั่วท้อง
ปลาทำไมละ อ้อ...นี่ออกแล้ว ฉันเคยได้ยิน แม่บ้านพูดว่า
"การนำเกลือมาทาให้ทั่วท้องปลา จะทำให้ปลา มีรสชาติ
กลมกล่อมเมื่อรับประทาน"

"อ้าว!...นั่นทำไมพ่อบ้าน จึงนำซีอิ๊วมา ทบด้านในเตาให้ร้อนๆละ" ตะกร้าสงสัย
ทันทีฉัน มีเสียงหัวเราะขึ้นว่า "นี่ แม่บ้าน นำปลามาปิ้งบนเตาแรงเหล็ก ชี"
"อ้อ...การปิ้งปลาต้องใช้ไฟร้อนๆ นั่นเอง" ตะกร้าพยักหน้าอย่างเข้าใจ

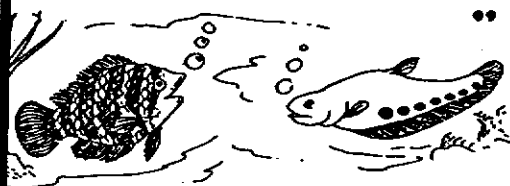
ลึกๆทั้งนี้ พ่อบ้านเมื่อเสร็จกับฉัน มาใกล้ๆหัวปลา พร้อมกับเตรียมกลับหัวปลา อีกด้านหนึ่ง
แต่แม่บ้าน ร้องทักขึ้นว่า "นี่พ่อบ้าน ปลายังไม่สุกเลย อย่าเพิ่งกลับนะ เดี่ยวโยนปลาจะ
ไม่น่ารับประทานหรอกจ้ะ"

เวลาทำนโป้งก็ทำ ทำนโป้งก็ใช้เชือกกับขี้
มากับปลาอีกด้านหนึ่ง เมื่อปลาถูกขี้แล้ว
ทำนโป้งก็ยกออกจากน้ำ พร้อมกับจับปลา
ได้ในจานแบบ

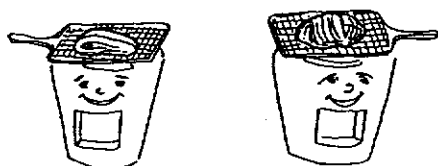
ทำนโป้งก็ทำนโป้งในใจว่า " รับประทานได้รับประทาน
ปลาปิ้ง ปลาปิ้งปลาปิ้ง และปลาปิ้ง ปลาปิ้งปลาปิ้ง
ที่อื่น ๆ อย่างแน่นอน "

ทำนโป้ง

มีอาหารหรือปลา เป็นชื่อสัตว์น้ำที่มีกระดูก
สันหลัง อาศัยอยู่ในน้ำ หายใจทางเหงือก เติบโตด้วยวิธี
บางชนิดมีเกล็ด บางชนิดไม่มีเกล็ด

๑๖

การทำนโป้ง เป็นการทำความสะอาด โดยนำอาหารวางบน
ตะแกรงเหล็ก ใช้ไฟอ่อนๆ ปิ้งให้สุก อาหารบางชนิด
ใช้ไฟแรงๆ ปิ้งแล้วนำไปปิ้ง ทำให้อาหาร มีกลิ่นหอม จาก
ใบทองผด และป้องกัน อาหารไม่ให้ไหม้อีกด้วย

เนื้อปลา เป็นอาหารสำคัญต่อสุขภาพ

เพราะช่วยสร้างร่างกาย ให้เจริญเติบโต และ
ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรบ ให้สารอาหารที่สำคัญคือ " โปรตีน "
นอกจากเนื้อปลา ยังมีเนื้อสัตว์อื่นๆ เช่น ไก่ และสัตว์
ที่ให้อาหารโปรตีน อีกด้วย

๑๗

๑๔ คุณหนู มาร่วมสนุก น่ากลัวจังเลย	๑๕ เตรียม ภาชนะไทย เตา คุณหนูดูภาพ แล้วเติมคำศัพท์ ที่ถูกต้อง ลงในช่องว่าง เตา
ข้อเสนอแนะ การใช้แบบเรียนเล่มนี้ของโรงเรียน ๑ สามารถใช้เป็นสื่อการสอน ชั้นนำ ชั้นตอน ชั้นสรุป และ ชั้นเสริม - ข้น ๑ สามารถใช้เป็นแบบเรียน ที่ใช้ฝึกประสบการณ์ทางภาษา ในการศึกษา ทักษะการอ่าน	ประวัติผู้แต่ง ชื่อ นางสาว ศิศิลป์ โชติพิชญพิทักษ์ สถานที่ทำงาน ร.ร. สานักศึกษา อ. ศิริมาศ ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต. บ้านกล้วย อ. เมือง ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา ยศ.ว. ปะธานนิตร

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง น้ำกับครก
2. ภาพทดแทนสาระของเรื่อง การต้มน้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า น้ำพริกมะเขือเทศ
3. การกำหนดแก่นหลัก การฝึกทำอาหารควาประเภทต้มน้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า และน้ำพริกมะเขือเทศ เป็นพื้นฐานการประกอบและปรุงอาหารควาอย่างถูกต้องหลักโภชนาการที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัย
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถต้มน้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า และน้ำพริกมะเขือเทศได้
5. การวิเคราะห์สัดส่วนของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง แนะนำตัวของพริกขี้หนู

ช่วงดำเนินเรื่อง (13 Set)

พริกขี้หนูตัวจิ๋วที่ได้เป็นน้ำพริกกะปิ น้ำพริกปลาร้า และพริกขี้พ้าตัวจิ๋วได้เป็นน้ำพริกมะเขือเทศ

ช่วงจบเรื่อง พริกขี้หนู พริกขี้หนูแห้ง พริกขี้พ้า ได้กลายเป็นน้ำพริก
6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง พริกขี้หนูแนะนำตัว - ฉันเสียใจที่มีได้ถูกเตี๊ยมออกมา

Set 1	ฉันได้ยืนแม่ครัวพูดกันว่า - ไบตองไหมก็กลับอีกด้านหนึ่ง
Set 2	สักครู่หนึ่งฉันเห็นแม่ครัว - ไบตองพอบ ๆ อีก 7 เม็ด
Set 3	อ้าว! เมื่อไรฉันนะไยคี้ - ตาไว้คนให้เข้ากัน
Set 4	ฉันได้ยืนแม่ครัวพูดว่า - พริกขี้หนูร้องขึ้นด้วยความดีใจ
Set 5	หลายวันมาแล้ว - กลายเป็นน้ำพริกปลาร้าอย่างแน่นอน
Set 6	และแล้วแม่ครัวได้ไยตองพวกฉัน - มีกลิ่นหอมปลาย่างลอยมา
Set 7	อ้อ...พวกฉันเข้าใจแล้ว - ใส่น้ำตาลปีบ 2 ช้อนโต๊ะ
Set 8	ว้าว! เปรี้ยวเหลือเกิน - พริกขี้หนูบ่นพูดบ่นใจ
Set 9	ภายในส่วนครัว - ไยโย! ไยโย! ฉันคงได้ทำความดีแล้วละ

- Set 10 พริกชี้ฟ้าและเพื่อน ๆ - ได้กลิ่นหอม ๆ ลอยมา
- Set 11 อ้อ...แม่ครัวในมะเขือเทศสีดา - ปอกเปลือกจนสะอาด
- Set 12 อีกสักครู่นี้ พริกชี้ฟ้ากับเพื่อน ๆ - ลงมาโขลกรวมด้วย
- Set 13 ต่อมาแม่ครัว - ฉันทคือ น้ำพริกมะเขือเทศ

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีเส้น	สีเขียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ ท้าย ต้นหยง, 2531.

ผักกาดหนึ่ง ขึ้นเป็นแม่ครัวบ้านเขา เพื่อนพี่ชายทำบุญ ๔ เม็ด
ของเงิน และน้ำชาสิบ ๑ ซองเขา มาใส่รวมกันในเวลาขึ้น แม่
ครัวได้ใช้เข้ากัน ส่วนตัวขึ้นและเพื่อนเขาที่เขาสั่งอยู่ ต่างก็คิด เมื่อถูกกับขึ้น
ป้าแม่ครัวทำบุญอีก ๗ เม็ด

“ฮ้าว เมื่อได้ขึ้นจะได้เป็นน้ำชาอีกสักแก้ว” พี่ชายทำบุญ ขึ้นเป็น
แม่ครัว ป้าแม่ครัวทวง ๔ ผลโหลทำบุญมา แล้วแม่ครัวทำอาหารมา
๒ ผล และเขี่ยมือออกไปรับไม้ด้วย ป้าแม่ครัวทวงกิน ทำไม้กับไม้
เข้ากัน

ตัวไม้ขึ้น แม่ครัวทวงว่า “ป้าแม่ครัว” ขึ้นเป็นแม่ครัว
เคียวผัก และน้ำชาสิบสักซอง แล้วใช้ขึ้นอีก “ป้าแม่ครัว”
ในเวลาขึ้นไม้ด้วย “โฮโฮ... ป้าแม่ครัวจะดูใจคนเป็นน้ำชาอีกอย่าง
แน่นอน” พี่ชายทำบุญจึงขึ้นด้วยความดีใจ

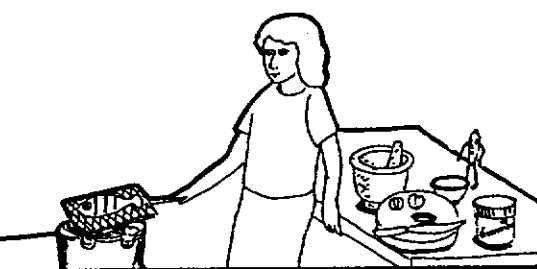
๒ ป้าแม่ครัวปลาน้ำ
พริกวันสามวัน ขึ้นและเพื่อนเขา ก็กลายเป็น “พี่ชายทำบุญ”
เนื่องจากแม่ครัว ป้าแม่ครัวทวงเข็ด ขึ้นและเพื่อนเขา ต่างก็คิดกันว่า
“พริกเขาจะได้กลายเป็นน้ำชาปลาน้ำอย่างแน่นอน”

๗ และแล้ว แม่ครัวก็โดนพี่ชายทวงและเขี่ย แล้วพี่ชายทวงได้ไม้ไป
ในมือ แม่ครัวน้ำชาทวง ๔ หัว มาปลอกเปลือก ขอบางๆ พริกขึ้น
ได้ขึ้นและแม่ครัวจางค์ขึ้น แม่ครัวโดน พี่ชายทวงได้ขึ้นและเขี่ย
ถูกเขี่ย และไม้ขึ้นของปลาน้ำอย่างของเขา

๘ “อ้อ...พริกขึ้นแล้ว แม่ครัวน้ำชาอย่าง ต่างก็โดนไม้ทวง
มาเขี่ยและปลาน้ำอย่างก็โดนเขี่ย เขี่ยได้จำนวน ๗ ซองไม้
ขึ้น ผักกาดหนึ่ง แม่ครัวน้ำชาทวง พี่ชายทำบุญ หัวทวงเขี่ย
และปลาน้ำอย่างเขี่ยเข้ากัน แล้วน้ำชาสิบ ๒ ซองไม้

ชื่อและนามสกุล	ประวัติผู้แต่ง
การเขียนแบบเขียนเส้นเป็นเชิงวรรณกรรม - สามารถเขียนเป็นแบบเขียนเส้น ชัดเจน ชัดเจน ชัดเจนและขึ้นเสริมซ้อน - สามารถเขียนเป็นแบบเขียนเส้นที่นำเส้นเขียนจากภายนอกมาในการพัฒนาการอ่าน	ชื่อ นางสาว ทวีณี โชติคุณพิพจน์ วันเดือนปีเกิด ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๗ สถานที่ทำงาน ๒.๒ สำนักวิชาสถาปัตย์ศาสตร์ ๑. สุโขทัย (๒๕๑๖๐) ที่อยู่ ๕ หมู่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง ๑. สุโขทัย (๒๕๐๐๐) ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกค้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง พราหมณ์ห่มผ้า
2. กำหนดแก่นสาระของเรื่อง วิธีการทากล้วยต้ม
3. การกำหนดแก่นทัศน์ การฝึกทำอาหารหวานประเภทกล้วยต้มเป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารหวานอย่างถูกต้องหลักโภชนาการ
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถทากล้วยต้มได้
5. การวิเคราะห์สัณฐานของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง แม่พลอยจัดเตรียมอาหารคาวหวานเพื่อนำไปทำบุญที่วัด

ช่วงดำเนินเรื่อง (7 Set)

แม่พลอยทากล้วยต้มและเจ้าจุกเป็นลูกมือในการทำ

ช่วงจบเรื่อง เจ้าจุกคิดในใจว่า "คงได้กินกล้วยต้ม (พราหมณ์ห่มผ้า) แน่نون"

6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง แม่พลอยเตรียมอาหารคาวหวาน สำหรับนำไป ตักบาตร ทำบุญ

Set 1	แม่พลอย (เฮ้! เจ้าจุก) - เจ้าจุก (ขอรับ)
Set 2	เมื่อเจ้าจุกตั้งหม้อน้ำเดือดแล้ว - ใส่ในกะละมังทิ้งไว้สักครู่
Set 3	เจ้าจุกนั่งมองตาปริบ ๆ - ไม่เห็นคำเหมือนเปลือกเลย
Set 4	แม่พลอย (ใช้สิ) - แม่พลอยมองหน้าเจ้าจุกและอมยิ้ม
Set 5	แม่พลอย (เฮ้อ! เจ้าจุก) - เจ้าจุก (มันจะอร่อยหรือรับ)
Set 6	แม่พลอย (อร่อยซิจ๊ะ) - เจ้าจุก (ผมขอชิมรสได้ไหมขอรับ)
Set 7	แม่พลอย (โอ...ไม่ได้หรอกจ๊ะ) - เจ้าจุก (ฉันคงได้ลิ้มรสพราหมณ์ห่มผ้าเมื่อนั้น)

เสริม ระบายสีภาพ ปรินต์คำท้าย 2 คำถาม

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีเส้น	สีเขียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ พัทย์ ตันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ฉบับที่ ๑
ตอนที่ ๕๐-๕๒

หัตถ์ โสพิทดุสิตพงษ์
เขียนขึ้น ๒๕๓๖ ภาท

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความคิดรวบยอด : การมีท่าอาหารหวาน ประเพณีช่วยกัน

เป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุงอาหารหวาน

อย่างถูกต้องโภชนาการ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถทำอาหารหวานได้

ธรรมชาติ : วิธีการ

๑. ตั้งเป้าหมาย
ทำอาหารหวาน (พราหมณ์ช่วย)
๒. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์
เตาไฟ หม้อ มีด จาน เขียง ตะแกรง
ช้อน ทัพพี
๓. การวางแผน
เตรียมภาชนะน้ำว่า และข้าวสุก น้ำตาลทราย

เกสรปั้น

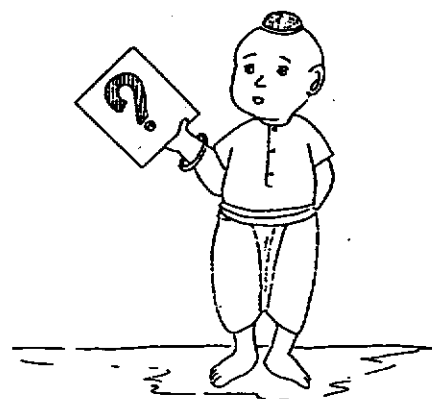
๔. ลำดับวิธีดำเนินการ

ต้มกล้วย ปอกเปลือกกล้วยเป็นๆ โรยหน้าด้วย

มะพร้าวสุก น้ำตาลทราย และเกสรปั้น

๕. ผลผลิตที่ได้ออก (OUT PUT)

กล้วยต้ม (พราหมณ์ช่วย)

คำนำ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มนี้ มีจุดประสงค์

เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับ

วิธีการทำอาหารหวาน ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบถึงกระบวนการทำ

อาหารหวาน ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

หัตถ์ โสพิทดุสิตพงษ์

มิถุนายน ๒๕๓๔

วันปีวาทะ แม่ของดิฉันเรียน อาหารหวาน ตั้งแต่

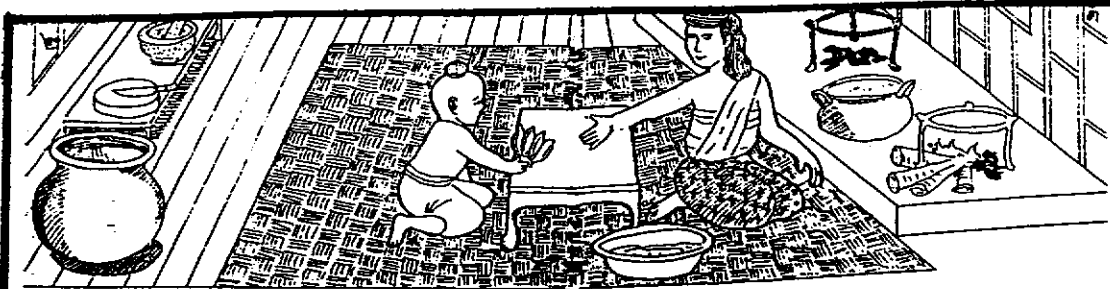
เช้าวันนั้น ขณะที่ กำลังประกอบอาหารอยู่นั้น เจ้าลูกก็ถามว่า

เจ้าแม่และถามว่า " แม่ทำอะไรอยู่ครับ " แม่ตอบ

ขึ้น แล้วบอกว่า " ทำพราหมณ์ช่วยน้ำ สำหรับนำไปทำอาหาร

ทำบุญในวันขึ้น ๑๕ " พราหมณ์ช่วยน้ำ แม่ไม่เคยได้ยินชื่อไม่เคย

ชอบ " เจ้าลูกถาม

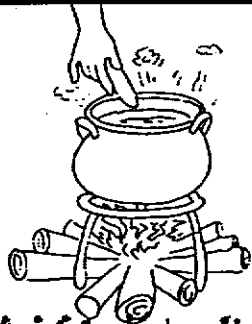
แม่พลอย : เอ้า! ตำรูกหยิบข้าวมาปิ้งใกล้ๆ จะได้ช่วยแม่พลอยไม่ให้เหนื่อย

ตำรูก : ขอรับ

แม่พลอย : ตำรูก ลูกขึ้นไปหยิบปิ้ง กลับมาตำรูก ที่แม่พลอยอยู่ข้างฝา • ทวี ตำรูกค่อยๆ ลูกไปหยิบปิ้ง กลับมาตำรูก • ทวี
พร้อมกันทำทำงานๆ

แม่พลอย : อ้อ! จงทอผ้า และจะบอกให้รู้ๆ การทำทอผ้าด้วยผ้า ได้ด้วยน้ำว่าลูก ๕ - ๗ เมตร ยาวเท่านี้ นี่...ตำรูกช่วยไป
ก่อไฟ ตั้งหม้อน้ำ ให้แม่พลอยนะ

ตำรูก : ขอรับ

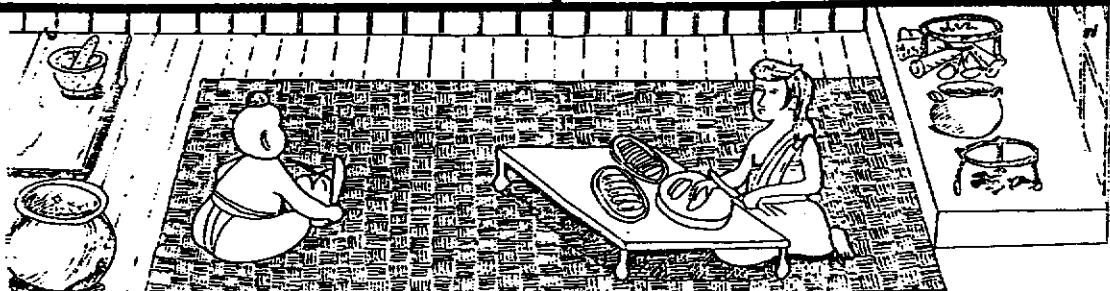

เมื่อตำรูก ตั้งหม้อน้ำเดือดแล้ว แม่พลอยก็นำกล้วยน้ำว่าลูกทั้ง
เปลือก ที่เคี้ยวออกเป็นผงๆ ไปใส่ลงในหม้อน้ำเดือด และปิดฝาไว้
เมื่อกล้วยน้ำว่าลูกสุกแล้ว แม่พลอยจึงยกหม้อลงจากเตา และ
ใช้ช้อนตักกล้วยน้ำว่าลูก ใส่ในกระชังที่ไว้ใส่กล้วย

ตำรูก นั่งมองตาปริบๆ แม่พลอยเห็นหน้าตาของ ตำรูก
พร้อมกันขมขื่น ทั้งใจเป็นแม่พลอยก็เข้าใจว่า "ตำรูก มาช่วย
ปอกเปลือก กล้วยน้ำว่าลูกให้แม่พลอย"

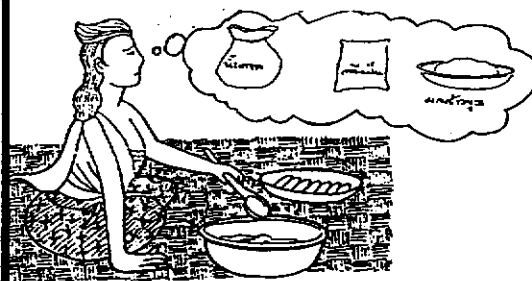
ตำรูก ปอกเปลือก กล้วยน้ำว่าลูก พยายามทำไปมา
แต่แล้ว ตำรูกก็พูดขึ้นว่า "โธ่โธ่!...ข้างในขาวจังเลย ไม่เห็นคำ
เหมือนเปลือกเลย"

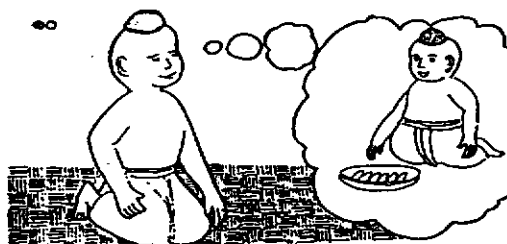
แม่พลอย : โธ่! เพราะตำรูกต้มกล้วยในน้ำเดือด เมื่อกล้วยต้มจะมีสีขาว แต่ตำรูกต้มในน้ำที่ยังไม่เดือด เมื่อกล้วยต้มจะมีสีส้มแดงๆ
หลังจากนั้น แม่พลอยก็นำกล้วยมาผ่านกล้วยต้มเรียบร้อยแล้ว ชิมรสชาติ จังเลยใจได้ใจว่า ส่วนตำรูกกำลังปอกกล้วย อยู่ข้างหม้อต้ม
เมื่อทำเสร็จแล้ว ตำรูกก็นำกล้วยที่ปอกออกเป็นชิ้นๆ มาส่งให้แม่พลอย และถามแม่พลอยว่า "แม่พลอยชอบหรือว่า มาทำอะไร
ขอรับ" แม่พลอยของกินตำรูก และขมขื่น

แม่ทอง : เอ๊ย... เจ้าลูก ตัวดำไม่รู้อะไรเลยเลย แม่ท้าว
 ดินต้องเอากระพ่ายปูนขาวมาซัก มาถูให้ได้ประมาณ ๕ ครั้ง
 เพื่อขจัดคราบไว้ ถ้าทาบไว้จนดำ กว่าจะขจัดมันออก นี่ใจจะ
 เจ้าลูก : ทำไมโดนแล้ว ขอรับ แต่... มันจะช่วยให้ ขอรับ

แม่ทอง : อ้อ... ใช่ เพราะมันต้องใช้ น้ำสะอาดหาย ๓ อย่างคือ
 เกษี ๑ ขอนชา และแม่ท้าวชุก มาถูให้เข้ากันเสียก่อน แล้ว
 จึงนำไปซักจนขาวด้วยนะ
 เจ้าลูก : แม่ทอง ขอรับ ถ้าทำพรอมกันแม่ แม่แล้ว แม่ขอ
 ขอบใจ ได้ไหม ขอรับ

แม่ทอง : โอ... ไม่ได้หรอกจะ มันจะนำไปถวายพระ
 ไม่รับนี่ เสียก่อน
 เจ้าลูกมองหน้าแม่ทอง พร้อมกับคิดในใจว่า
 "แม่ทอง กลับจากวัดเมื่อใด มันคงได้มีรางวัล" พรอม
 "แม่" นี่สิน

คุณหนู ช่วยระบายสี ให้แม่ทองนะจ๊ะ

ข้อเสนอแนะ

การใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

- ๐ สามารถใช้เป็นสื่อการสอน ขึ้นมา ขึ้นสอน ขึ้นรูป
 และ ขึ้นสอน - ซ้อม
- ๐ สามารถใช้เป็นแบบเรียน ที่ใช้ฝึกประสบการณ์
 ทางภาษาในการพัฒนาทักษะการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาว หัสดี โชติทนต์
 สถานที่ทำงาน ร.ร.สาธิตวิทยา ๗ อ.สิริราช
 จ.อุทัย (๖๔๑๖๐)
 ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง
 จ.อุทัย (๖๔๑๐๐)
 ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท
 วิชาเอกการประถมศึกษา
 มศว ประสานมิตร

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง สONGสหาย
2. ภาพทดแทนสำราญของเรื่อง วิธีการทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ลอยแก้ว
3. การกำหนดมโนทัศน์ การฝึกทำอาหารหวานประเภท ทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม และลอยแก้ว เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการ
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม และลอยแก้วได้
5. การวิเคราะห์สัณฐานของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง ผึ้งและผีเสื้อไปเที่ยวดินแดนน้ำเชื่อม

ช่วงดำเนินเรื่อง (11 Set)

พบนมุษย์ทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม และลอยแก้ว

ช่วงจบเรื่อง ทั้งสองทราบถึงข้อแตกต่างของสับปะรดน้ำเชื่อมกับลอยแก้ว
6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง ผึ้งและผีเสื้อไปเที่ยวดินแดนน้ำเชื่อม

Set 1	สONGสหายบินลงมาเข้าใกล้ - พร้อมกับถามว่า "ทำไมล่ะ"
Set 2	ผึ้งอธิบายว่า - เข้าไปคุตตัม
Set 3	อ้อ! เข้าใจแล้ว - ตะโกนกันอย่างสนุกสนาน
Set 4	เฮ้อ! ค่อยยังชั่ว - สONGสหายร้องขึ้นพร้อมกัน
Set 5	ใช่! เมื่อก่อนฉันเป็นสับปะรด - ใส่ น้ำแข็งทุบตามลงไปด้วย
Set 6	ว้าว! ทำไมนมุษย์ - หัวเราะงอหาย
Set 7	และแล้วสONGสหาย - มาใส่แทนสับปะรดดีกว่า
Set 8	แหมฉันนึกว่า - ผีเสื้อสงสัย
Set 9	ในที่สุดสONGสหาย - น้ามาใส่จานไว้
Set 10	นมุษย์ทำอะไร - ร้องคัดค้านขึ้น
Set 11	บัดนี้! ...อย่าพูดมากได้ไหม - ผสมเกลือลงไปนิดหน่อยด้วย
Set 12	อ้าว! เติมเกลือป่น - ผีเสื้อรำพึงในใจ

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีเส้น	สีเทียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ดันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ฉบับที่ ๑๐

ทิศน์ โชติทฤทธิพงศ์ เรือง

ฉบับที่ ๔๐-๔๒

เขียนขึ้น เจ้าอินทวรินทร์ ภาพ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ความคิดรวบยอด : การฝึกทำอาหารหวานประเภทน้ำเชื่อม

สับปะรดน้ำเชื่อม และดอยแก้ว เป็นพื้นฐานการประกอบและการปรุงอาหารหวาน อย่างถูกต้องโดยปลอดภัย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : นักเรียนสามารถทำน้ำเชื่อม

สับปะรดน้ำเชื่อม และดอยแก้วได้

ธรรมชาติของ : วิธีการ

๑. หักน้ำทราย

ทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม และดอยแก้วได้

๒. เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์

เตาไฟฟ้า หม้อ ช้อน มีด เขียง ถ้วย และถาด

คำกรวาม ทิศน์

๓. การวางแผน

เตรียมภาชนะทราย น้ำเชื่อม น้ำ น้ำแข็ง สับปะรดและดอยแก้ว หรือผลไม้ตามฤดูกาล

๔. ลำดับวิธีดำเนินการ

ทำน้ำเชื่อม ปอกผลไม้ ตัดทิ้ง หักผลไม้และน้ำเชื่อมใส่ถ้วย ใส่ก้อนแข็ง โรยผลไม้บน

๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น (OUT PUT)

น้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ดอยแก้ว

คำนำ

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มนี้ มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอน ที่มีความละเอียด ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ดอยแก้ว ซึ่งผู้เรียนสามารถทราบถึงกระบวนการทำน้ำเชื่อม สับปะรดน้ำเชื่อม ดอยแก้ว และสามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

ทิศน์ โชติทฤทธิพงศ์

มิถุนายน ๒๕๓๔

ในวันทำผลไม้ สองสหาย ปั่นผลไม้ตามใจ ทั้งสองคนคิดว่า " วันนี้นะเราจะไปเที่ยวกินผลไม้เชื่อม "

ไม่นาน ทั้งสองได้กลิ่น หอมหวาน ดอยตามดมมา

เมื่อทั้งสองอย่างก็คิดว่า " หอมจริง หอมจริง "

๘

"ว่า...ทำไม่มนุษย์ ห่ออะไรแปลกๆ ไม้แก่นซึ่งทุบลงไปด้วย"

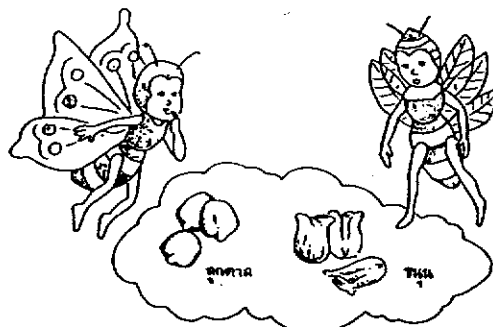
ผีเสื้อสองตัว

"อ๊ะ อ๊ะ...ฉันละนี่ น้ามันช่วยทำให้เกิดความเย็น"

เวลาวันประทาน มนุษย์เขาชอบมากๆ" ผีเสื้อตอบและ

หัวเราะงอๆ

๙

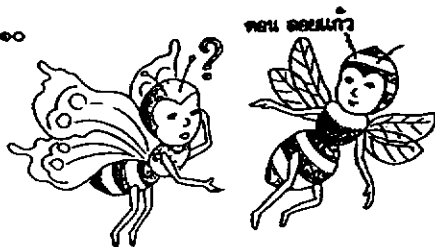

และแล้ว สองทนายได้ยื่นมนุษย์ ชูขึ้นว่า

"แทนที่ใจจริงๆ สักประคบน้ำเชื่อม ดิฉันฉันไม่เอาละนี่"

ชนิดอื่นๆ มาไม่ทนสักประคบน้ำหวาน"

๑๐

"แทน ดิฉันคิดว่า ทบไม่ทันเลยแล้ว" ผีเสื้อทั้งสอง

"ดิฉันสองตัวจริง ทำไม่มนุษย์ชูว่า เขาไม่เอาชนิดอื่นๆ"

มาไม่ทนสักประคบน้ำหวานผีเสื้อสองตัว

๑๑

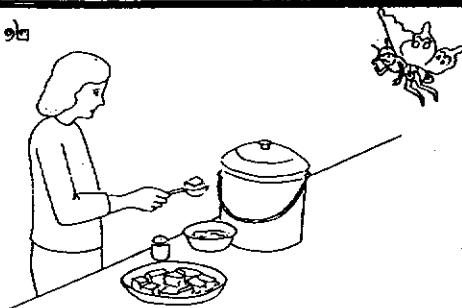

ในที่สุด สองทนายก็บินตามมนุษย์ไป

และพบว่า มนุษย์นำมะละกอสุก มาปอกเปลือก ตำน้ำ

นำมดเคี้ยว แล้วทำเป็นขนมใส่ไส้ขมๆ นำมาใส่จานไว้

๑๒

"มนุษย์ทำอะไร ดิฉันไม่ค่อยเข้าใจเลย" ผีเสื้อสองตัว

และแล้ว ผีเสื้อทั้งสองจะต้งลุกตัว เมื่อมนุษย์นำมะละกอ

และผสมกับน้ำเชื่อมในถ้วย "เฮ...นี่มันเหมือนการทำ

สับประคบน้ำเชื่อม" ผีเสื้อทั้งสองคัดค้านขึ้น

๑๓

"นี่นี่!...อย่าพูดมากได้ไหม ดูเขาทำทำไมละ"

ผีเสื้อตอบอย่างรำคาญ ต่อมาผีเสื้อและผีเสื้อ ได้เห็นมนุษย์นำ

น้ำซึ่งทุบไม้ลงไปด้วย และผสมกับน้ำเชื่อมไปปิดท่อน้ำด้วย

๑๔

"อ้าว...เดิมแกชอบคำขวัญนี้" สองสหายร้องไห้พร้อมกัน
 ลึกๆ สองสหายได้เรียนรู้กันว่า "ลอยแก้ว อร่อยกินะ
 แต่ถ้าได้ใส่ผักหลายๆชนิด คงจะอร่อยกว่านี้แน่นอนเชียว"
 "อ้อ!...ลอยแก้ว ธารอนี่" พี่เธอร่าเพิ่งเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

การใช้แบบเรียนเล่มนี้เพื่อพิจารณา

- ๑ สามารถใช้เป็นสื่อการสอน ชื่นนำ ชื่นสอน ชื่นสรุป
และชื่นเสริม - ช่อม
- ๒ สามารถใช้เป็นแบบเรียนที่ใช้ฝึกประสบการณ์
ทางภาษาในการพัฒนาทักษะการอ่าน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวทัศนีย์ ไชยกุลสิงห์
 สถานที่ทำงาน รร.สาธิตวิทยาฯ อ.ศรีมหา
 จ. สุโขทัย (๖๔๑๔๐)
 ที่อยู่ ๔ หมู่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง
 จ. สุโขทัย (๖๔๐๐๐)
 ปัจจุบัน กำลังศึกษาคณะศิลปปริญาโท
 วิชาเอกการประถมศึกษา
 มศว ปทุมธานี

แบบฝึกหัดค้นคว้าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. ชื่อเรื่อง ชุมนอนผลไม้
2. ภาพทดแทนสาระของเรื่อง วิธีการทำน้ำสับปะรด น้ำส้มคั้น น้ำใบเตย
3. การกำหนดแก่นหลัก การฝึกทำเครื่องดื่ม ประเภท น้ำสับปะรด น้ำส้มคั้น น้ำใบเตย
เป็นพื้นฐานการประกอบ และการปรุงเครื่องดื่มอย่างถูกหลักโภชนาการ
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถทำน้ำสับปะรด น้ำส้มคั้น และน้ำใบเตยได้
5. การวิเคราะห์สัณฐานของเรื่อง

ช่วงนำเรื่อง คุณแม่ตัดชุนอนใหม่ ให้โหม่ง

ช่วงดำเนินเรื่อง (11 Set)

แม่ทำน้ำสับปะรด

คุณย่าทำน้ำส้มคั้น

ป้าแจ่มทำน้ำใบเตย

ช่วงจบเรื่อง โหม่งชอบชุนอนตัวใหม่

6. การแบ่งฉาก

นำเรื่อง คุณแม่ตัดชุนอนใหม่ ให้โหม่ง

Set 1	คุณแม่ จะให้ผมทำอะไรครับ - กะละมังให้ด้วย
Set 2	เมื่อโหม่งบอกเปลือก - ใส่ในกะละมัง
Set 3	โหม่งลูกตักน้ำ - แม่ก็ยกลงปล่อยทิ้งไว้ให้เย็น
Set 4	แม่พูดว่า - โหม่งพูด (ผมชอบน้ำสับปะรดมาก, ครับ)
Set 5	ทันใดนั้น - ชี้อาให้ชุนอนตัวใหม่
Set 6	ขอบใจนะ - โหม่งใคร่อยากรู้
Set 7	ได้งเริ่มเล่าให้ฟังว่า - ในแก้วน้ำส้มคั้น
Set 8	พี่ได้ง - โหม่งรำพึงในใจ
Set 9	เข้าวันนี้ - ป้าจะกรองกากใบเตยออก
Set 10	โหม่งไปหยิบกระชอน - ป้าทำน้ำใบเตยได้อย่างไรครับ
Set 11	ป้าแจ่มอธิบายว่า - ผมชอบมันเสียแล้วซี (โหม่งพูด)

7. ทรัพยากร

รูปเล่ม	32 หน้ายก
ภาพประกอบ	การ์ตูน
ตัวอักษร	เขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
สีส้น	สีเขียน

หมายเหตุ

แบบบันทึกต้นฉบับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนี้ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนการเขียน
โครงการการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ รองศาสตราจารย์ หทัย ตันหยง, 2531.

แบบเรียนเล่มนี้จัดทำขึ้น
ขึ้นประถมศึกษาปีที่ ๓
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชุดนอนผลไม้

ฉบับที่ ๑๑๑
ตอนที่ ๑๑-๑๒

ทำโดย คุณครู...
เขียนโดย... ภาพ...

- สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เช่น ปลา นก แมลง
 - ใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้
 - ...
๔. ผลไม้ที่ปลูก (out put) มีอะไรบ้าง

แบบเรียนเล่มนี้จัดทำขึ้น

ความดีความชอบ : การจัดทำขึ้น...
และ...
...

จุดประสงค์ของการจัดทำ : ...

วัตถุประสงค์ : ...

๑. ...
๒. ...
๓. ...
๔. ...

คำนำ

แบบเรียนเล่มนี้จัดทำขึ้น...
...

ทำโดย...
...

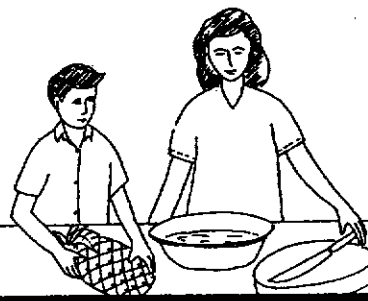
ตอนเช้า

- ...
- ...

๒

- ...
- ...

ได้งั้นแล้วให้ฟังว่า...

คุณชาน้ำดื่มเขียวหวาน ๑ กิโลกรัม มาล้างทิ้งเพื่อไม่ให้สกปรก
แล้วล้างตามชามวาท เป็นตามน้ำจากตลับ แล้วล้างไปบนมือ
๑ ช้อนชาลงไป เวลาดื่ม คุณชาน้ำดื่มเขียวหวานไปลงไปในแก้ว
น้ำดื่มเย็น

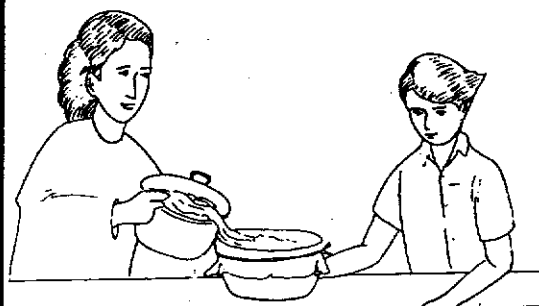
ตอนนี้อยู่ที่บ้านบ้านแม่

เขารู้ว่า บ้านแม่กำลังทำน้ำดื่มเขียวหวานที่เมืองนี้
ก็ไปบะจุกหัวบ้าน ทิ้งไว้กับที่การว่า

"แล้วคือกับ น้ำดื่มที่เอาไปอยู่บ้าน แม่ช่วยมาครับ"
"มาอีกตาม น้ำดื่มที่เอาไปนั้นในบะจุกหัวบ้าน เขารู้ว่าบ้านแม่
กระซิบ มาแม่ น้ำดื่มจากบ้านแม่ออกมา"

อีกที่ต่อมา บ้านแม่ก็ทำบะจุกหัวบ้าน ด้วยน้ำชามวาทที่ล้าง
แล้วบะจุกหัวบ้าน โท้งได้กินบะจุกหัวบ้านที่ล้าง บ้านแม่ขึ้น
โท้งถามขึ้นว่า "น้ำดื่มที่ในบะจุกหัวบ้านล้างแล้วครับ"

๑๑ "ที่ล้าง ทำน้ำดื่มที่ล้างบะจุกหัวบ้านล้างแล้วครับ"

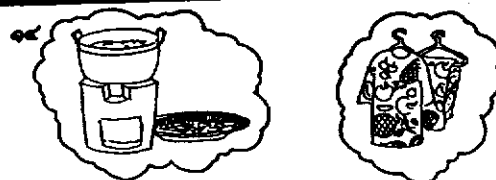
โท้งถาม "ไม่พอเอาบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว จะล้างบะจุก
แล้วบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้วครับ" โท้งตอบ

"แล้ว...บะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้วทำน้ำดื่มที่ล้างแล้ว บ้านแม่เป็น
คุณแม่ที่ล้างบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว ที่ล้างบะจุกหัวบ้านล้างแล้ว"
โท้งถามขึ้นว่า

๑๒

โท้งไปบะจุกหัวบ้าน มาจากบะจุกหัวบ้าน บ้านแม่มาที่เมืองนี้
ในบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว บะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว
บ้านแม่มาที่เมืองนี้ ๑ บะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว
คนจากบะจุกหัวบ้าน

บ้านแม่บะจุกหัวบ้าน "บ้านแม่ที่ล้างบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว ๑ บะจุกหัวบ้าน
แล้วบ้านแม่ที่ล้างแล้ว ๑ บะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว บ้านแม่ที่ล้างแล้ว
คนไปบะจุกหัวบ้าน หลังจากบ้านแม่ที่ล้างแล้ว ๑ บะจุกหัวบ้าน
แล้วบ้านแม่ที่ล้างแล้ว บ้านแม่ที่ล้างแล้ว บ้านแม่ที่ล้างแล้ว"
"แล้ว...คุณแม่ที่ล้างบะจุกหัวบ้านที่ล้างแล้ว ที่ล้างบะจุกหัวบ้านล้างแล้ว"
แล้วบ้านแม่ที่ล้างแล้ว "โท้งถามขึ้นว่า"

ข้อเสนอแนะ	ประวัติผู้แต่ง
การเป็นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ○ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ชี้นำ ชื่นชม ชื่นชม และชื่นชม ○ สามารถใช้เป็นแบบเรียน ที่นำไปใช้ฝึกทักษะทางภาษา ในการพัฒนาการอ่าน	นางสาว รัชฎา อธิภาณุสิทธิ์ วันเดือนเกิด ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗ สถานที่ทำงาน รร.สาธิตวิเทศ อ.สีระเกษ จ.สุรินทร์ (๒๕๖๖) ที่อยู่ ๕ หมู่ที่ ๑ ต.บ้านกล้วย อ.เมืองจ.สุรินทร์ (๒๕๖๖) ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการประถมศึกษา มศว. ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวทัศนีย์ ชื่อสกุล โชติพิณพิงค์

เกิดวันที่ 31 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2507

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 5 หมู่ 1 ตำบลบ้านกล้วย

อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสามัคคีวิทยาฯ ตำบลหนองจิก

อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย 64160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2520 ประถมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบ้านกล้วย

พ.ศ.2523 ม.ศ.3 จากโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา

พ.ศ.2525 ม.ศ.5 จากโรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม

พ.ศ.2527 ปก.ศ.ชั้นสูง (วิชาเอกการประถมศึกษา วิชาโทสังคมวิทยา)

จากวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก

พ.ศ.2529 กศ.บ. (วิชาเอกการประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิษณุโลก

พ.ศ.2534 กศ.ม. (วิชาเอกการประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
กับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน

บทคัดย่อ
ของ
ทัศนีย์ โชติพิณฑิพงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มกราคม 2535

การศึกษาค้างนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงที่ได้รับการสอน โดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับสื่อใบงาน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบ้านโตนด (ศรีมาศวิทยา) อำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากวิธีเจาะจง แล้วสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากอีกครั้งหนึ่งให้เป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 26 คน (ชาย 13 คน หญิง 13 คน) กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน โดยผู้วิจัยทำการสอนเองทั้งสองกลุ่ม ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 60 คาบ คาบละ 20 นาที แบบแผนในการทดลองครั้งนี้คือ Nonrandomized Control Group Pretest-Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ t-test Independent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสนใจในการเรียนของกุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ในกุ่มทดลอง ก่อนสอนความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังสอนความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ในกลุ่มควบคุม ก่อนสอนความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังสอนความสนใจในการเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A COMPARATIVE STUDY OF PRATHOM SUKSA III STUDENTS' LEARNING
ACHIEVEMENT AND INTEREST IN LEARNING WORK ORIENTED
EXPERIENCES THROUGH THE INSTRUCTION USING
THE LITERARY MINITEXTS AND JOB SHEETS

AN ABSTRACT

BY

THASSANEE CHOTPHUETTIPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

January 1992

The main purposes of this study were to compare Prathom Suksa III students' achievement and interest in learning Work Oriented Experiences and to compare interest in learning Work Oriented Experiences between male and female students learning through the instruction using the literary minitexts and job sheets.

The subjects were Prathom Suksa III students at Bantanode (Kirimasvitaya) School, Kirimasa, Sukhothai province during the second semester of the 1991 academic year. Two classes were purposive sampling and randomized into experimental group and control group with 26 students (13 boys and 13 girls) in each. The experimental group was taught through the instruction by using the literary minitexts and the control group was taught through instruction by using job sheets. Both groups were taught by the researcher for 60 periods, each period was 20 minutes. The research design of the experiment was the Nonrandomized Control Group Pretest - Posttest Design. For analyzing data, t - test Independent was used.

The results of the study indicated that:

1. Achievement in learning of the experimental group was significantly higher than that of the control group at the .05 level.
2. Interest in learning of the experimental group was significantly higher than that of the control group at the .01 level.
3. Interest in learning of female students was significantly higher than that of male students in the experimental group before teaching at the .05 level; but the interest in learning of female students was significantly higher than that of male students after teaching at the .01 level.
4. Interest in Learning of female students was significantly higher than that of male student in the control group before teaching at the .05 level; but the interest in learning of female students was not significantly higher than that of male students after teaching at the .05 level.